

विद्यालय सुधार योजना

२०८० देखि २०८४ सम्म

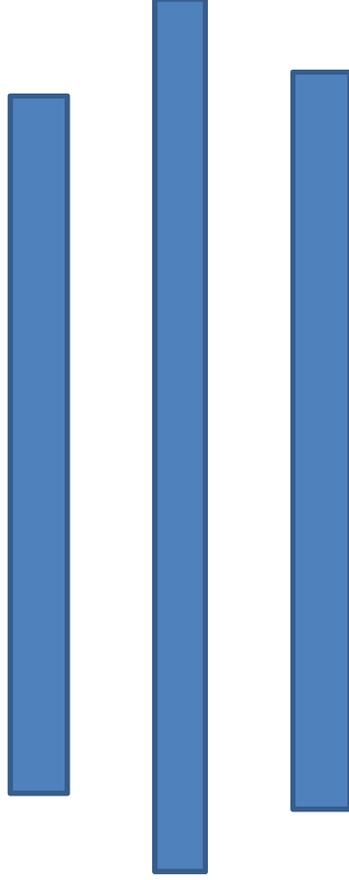
श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय, बकुवा

SHREE JANAJYOTI SECONDARY SCHOOL, BAKUWA

ठाकुरबाबा नगरपालिका वडा नं. ६, बकुवा, बर्दिया

विद्यालय सुधार योजना

२०८० देखि २०८४ सम्म

श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय, बकुवा

SHREE JANAJYOTI SECONDARY SCHOOL, BAKUWA

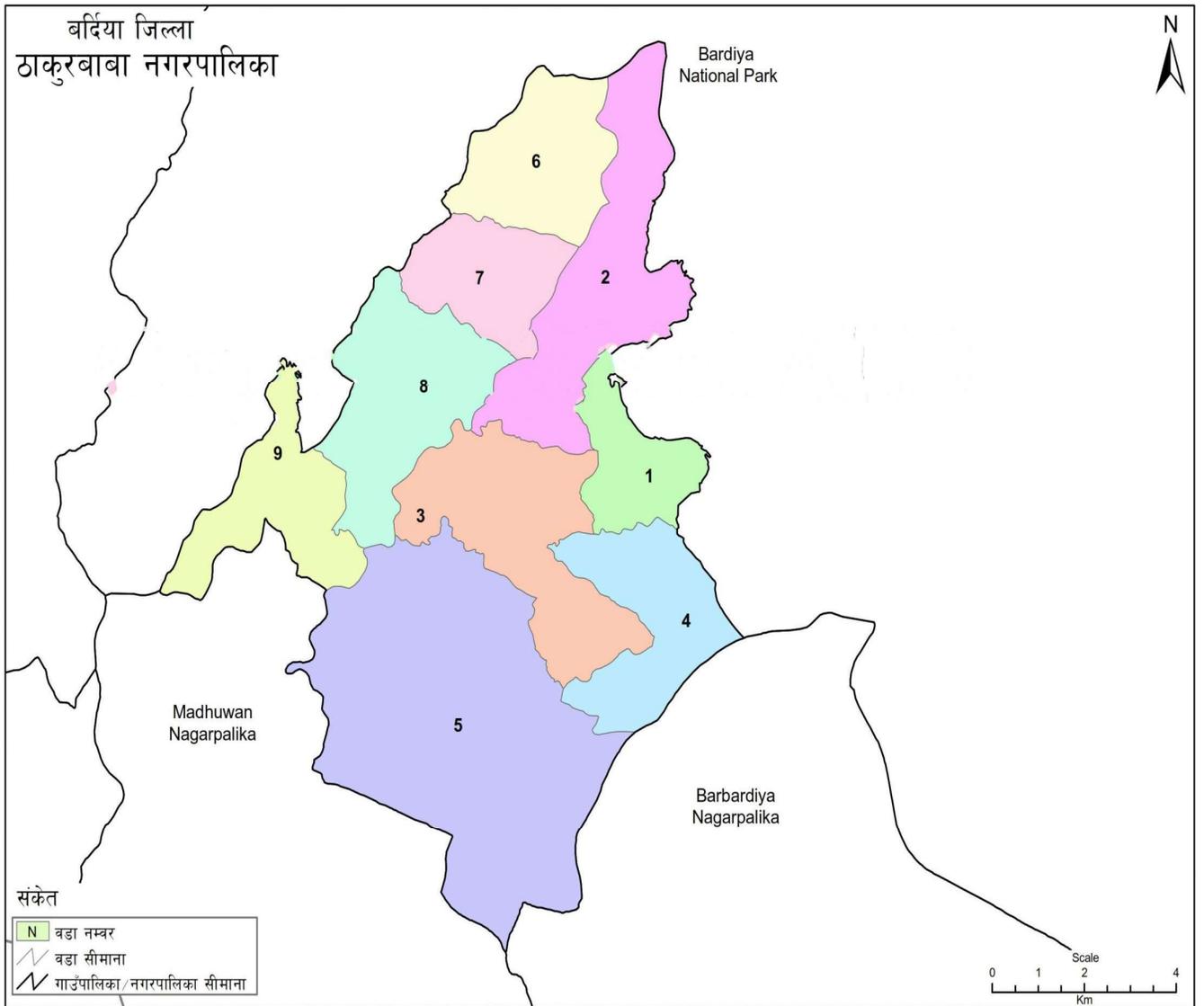
ठाकुरबाबा नगरपालिका वडा नं. ६, बकुवा, बर्दिया

बालकृष्ण आचार्य
प्रधानाध्यापक

सीता कुमारी भण्डारी
शिक्षा शाखा प्रमुख

जय प्रसाद पौडेल
वि.व्य.स अध्यक्ष

क्र.सं.	विवरण	
१	विद्यालयको नाम देवनागरी लिपिमा:	श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय, बकुवा
	विद्यालयको नाम अंग्रेजीमा:	Shree Janajyoti Secondary School, Bakuwa
२	विद्यालयको ठेगाना:	
	प्रदेश	लुम्बिनी
	बर्दिया संघीय संसद प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.	२
	बर्दिया प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं. (क/ख)	क
	नगरपालिका	ठाकुरबाबा
	वडा नं.	६
	विद्यालय रहेको स्थान/ टोलको नाम:	बकुवा
३	विद्यालयको फोन नं.	९८५८०६२०२७
४	प्र.अ. को नाम:	बालकृष्ण आचार्य
५	प्र.अ. को मोबाइल नं.:	९८६८१७७१००
६	वि.व्य.स. अध्यक्षको नाम:	जय प्रसाद पौडेल
७	वि.व्य.स. अध्यक्षको मोबाइल नं.:	९८५८०६६५६०
८	विद्यालयको इमेल:	janajyotischool2027@gmail.com
९	विद्यालयको वेबसाइट:	
१०	विद्यालयको सामाजिक सञ्जाल (Social Network)	Facebook
११	विद्यालयको कोड नं.	
	Basic Level Examination(BLE)	580280001
	Secondary Education Examination (SEE)	68042
	National Examination Board(NEB)	58020
	Education Management Information System(EMIS)	580280001
१२	स्थायी लेखा नं. (PAN)	201474480
१३	विद्यालयमा सञ्चालित कक्षा:	बालकक्षा देखि १२ सम्म साधारण तर्फ
१४	विद्यालयको GPS	२८.४८१८४३ N, ८१.२८९६८२ E

स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:५००००), तापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

हाम्रो भनाइ

“बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका लागि प्रविधिमैत्री, सिर्जनात्मक तथा जीवनोपयोगी शिक्षासहितको उत्कृष्ट सिकाइकेन्द्रको रूपमा परिचित गराउने” दुरदृष्टि लिएको यस विद्यालयको आवधिक विद्यालय सुधार योजना (२०८०-२०८४) को सफलता कार्यान्वयनमा निर्भर गर्दछ। सिकाइ निरन्तर र प्राकृतिक प्रक्रिया हो। यो औपचारिक (Formal), अनौपचारिक (Non-formal) वा अनियमित (Informal) गरी तीनै प्रकृतिको हुन्छ। वातावरणीय अन्तरक्रिया वा अवलोकनको माध्यमबाट हुने स्वाभाविक सिकाइ अनियमित सिकाइ हो भने निश्चित उद्देश्यका लागि लचिलो कार्यक्रम वा ढाँचा (जस्तै: प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम) मार्फत प्राप्त हुने सिकाइ अनौपचारिक सिकाइ हो। विद्यालय वा विश्वविद्यालयमा प्रदान गरिने सिकाइ औपचारिक सिकाइ हो। औपचारिक शिक्षामा हुने सिकाइ भने नियन्त्रित र निर्देशित सिकाइ हो। यहाँ विद्यार्थीहरूले तोकिएको पाठ्यक्रम बमोजिमका सिकाइ उपलब्धि हासिल गर्ने अपेक्षा राखिएको हुन्छ। तसर्थ, सिकाइ उपलब्धि सम्पूर्ण सिकाइ प्रक्रियाको अन्तिम उत्पादन हो।

लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने बर्दिया जिल्लाको ठाकुरबाबा नगरपालिका वडा नं. ६ मा अवस्थित यस श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय बकुवामा समन्यायिक पहुँच सुनिश्चित गर्न र शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि एवम संस्थागत सक्षमता अभिवृद्धि गरी विद्यालयको चौतर्फी विकासका लागि यो पञ्चवर्षीय विद्यालय सुधार योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न लागिएको हो। यस योजनाले विद्यालयलाई यस क्षेत्रको एक उत्कृष्ट सिकाइ केन्द्रको रूपमा विकास गर्नका लागि महत्वपूर्ण साधनको भूमिका खेल्नेछ, भन्ने अपेक्षा गरिएको छ। यस विद्यालय सुधार योजनाको मर्म शिक्षामा पहुँच (Access) वृद्धि गर्नु, स्थानीय आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्नु, स्थानीय अपनत्व (Local Ownership) सिर्जना गर्नु, समावेशिता र सहभागितामूलक कार्यप्रणालीलाई संस्थागत गर्नु, लागत साभेदारी (Cost sharing) गर्नु, केन्द्रीय प्रणाली (Centralized System) मार्फत गर्न असम्भव हुने शैक्षिक प्रशासन व्यवस्थित गर्नु तथा कार्यदक्षता र गुणस्तर (Efficiency and Quality) बढाउनु रहेको छ। स्थानीय सरकारले विद्यालय सुशासनका लागि आफ्नो भूमिका सहजकर्ता (Facilitator), सबल (Enabler), रेफ्री (Referee), उत्प्रेरक (Catalyst), नियामक (Regulator) र अभिभावकीय (Guardian) बनाउनुपर्छ।

औपचारिक शिक्षामा सिकाइका लागि निश्चित लगानी (Inputs) हुन्छन्। शिक्षक, विद्यार्थी, पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री, कक्षाकोठा, खेलमैदान इत्यादि सबै सिकाइका लागि लगानी हुन्। यस प्रकारका लगानीलाई उपयोग गरेर दैनिक शिक्षण सिकाइका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु, विद्यालयका विभिन्न निर्णय गर्नु, परीक्षा लिनु जस्ता कार्यहरू प्रक्रिया भित्र पर्दछन्। विद्यालयका यी सबै प्रक्रियाको मुख्य र अन्तिम उत्पादन भनेको विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि नै हो। विद्यालयमा हुने सम्पूर्ण लगानी र प्रक्रियाको अन्तिम लक्ष्य भनेकै विद्यार्थीको सिकाइ हो। तसर्थ, शिक्षक, विद्यालय र सम्पूर्ण शिक्षा नीति र लगानीको सफलता अधिकतम विद्यार्थीहरूले तोकिएका सिकाइ उपलब्धि हासिल गर्न सके सकेनन् भन्ने कुराको आधार मै निर्धारण गरिन्छ। यसरी शिक्षाको लगानी, प्रक्रिया र उत्पादनको व्यवस्थित संयोजन नै योजना हो। अर्कोतर्फ योजनाले SESP (२०२१-२०३०) र SDG को लक्ष्य नं. ४ ले निर्देशित गरेका कुराहरूलाई समेट्ने प्रयास गरेको छ। योजनाले संस्था संचालनमा मितव्ययिता, कार्यकुशलता तथा प्रभावकारिता कायम गर्न मार्गप्रशस्त गर्दछ। विद्यालय सुधार योजना पनि यसैको एक कडी हो।

विद्यालय सुधार योजना निर्माणका लागि सुभाब प्रदान गर्नुहुने यस विद्यालयका शिक्षकज्यूहरू, ठाकुरबाबा नगरपालिकाका विद्यालयका प्रधानाध्यापकज्यूहरू, वि.व्य.स. पदाधिकारीज्यूहरू, शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीज्यूहरू, ठाकुरबाबा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री रामहरि रिजाल, शिक्षा अधिकृत सीता कुमारी भण्डारी, शिक्षा सुपरीवेक्षक द्वय श्री नन्दाराम अधिकारी र नवराज ढुङ्गाना, नगरपालिकामा सम्पन्न विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यशालामा सहभागी भई सुभाब प्रदान गर्नुहुने सबै धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ। त्यसैगरी विद्यालय सुधार योजना विकास प्रक्रियामा निरन्तर सक्रिय हुने यस विद्यालयका कार्यदलका सदस्यज्यूहरूको योगदान महत्वपूर्ण रहेको छ। यस कार्यमा योगदान गर्नुहुने सबै महानुभावहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं।

श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय, बकुवा
SHREE JANAJYOTI SECONDARY SCHOOL, BAKUWA
ठाकुरबाबा नगरपालिका वडा नं. ६, बकुवा, बर्दिया

विषय सूची

क.सं.	शीर्षक	पृष्ठ संख्या
	योजनाको सारांश	
१.	विद्यालयको परिचय	१
१.१.	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	१
१.२.	भौगोलिक अवस्थिति	३
१.३.	विद्यालय रहेको समुदायको बनोट	३
१.४.	विद्यालय सेवा क्षेत्र	४
१.५.	विद्यालयमा सञ्चालित कार्यक्रम	५
२.	विद्यालय सुधार योजना निर्माण प्रक्रिया	६
२.१.	पछिल्लो विद्यालय सुधार योजनाको समीक्षा	६
२.२.	विद्यालय सुधार योजना निर्माण प्रक्रिया	६
३.	विद्यालयको अवस्था विश्लेषण	८
३.१.	विद्यालयको वर्तमान अवस्था विश्लेषण	८
३.१.१.	कक्षागत विद्यार्थी विवरण	८
३.१.२.	आन्तरिक सक्षमताको अवस्था	१०
३.१.३.	विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धि विवरण	१२
३.१.४.	शिक्षक विवरण	१३
३.१.५.	विद्यालय सञ्चालन अवस्था	१५
३.१.६.	भौतिक सुविधाको अवस्था	१७
३.१.७.	विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रवन्ध	१९
३.१.८.	शैक्षिक सामग्रीको विवरण	२१
३.१.९.	आम्दानी खर्चको विवरण	२२
३.२.	प्रमुख समस्या र समाधानका उपायहरु	२४
४.	विद्यालय सुधार योजना निर्माण	२७
४.१.	विद्यालयको दूरदृष्टि	२७
४.२.	ध्येय	२७
४.३.	लक्ष्य	२७
४.४.	उद्देश्य	२७
४.५.	आवश्यकता पहिचान एवम् प्राथमिकीकरण	२८
४.६.	लक्ष्य निर्धारण	३२
४.४.१.	शैक्षिक लक्ष्य	३२
४.४.२.	भौतिक लक्ष्य	३४
४.४.३.	व्यवस्थापकीय लक्ष्य	३५
४.५.	पाँच वर्षका लागि कार्यकलाप निर्धारण	३६
४.६.	पाँच वर्षका लागि बजेट अनुमान	४३
५.	पहिलो वर्षको वार्षिक कार्यान्वयन योजना	४७
५.१.	विस्तृत कार्यकलाप र बजेट	४७
५.२.	वार्षिक कार्य तालिका	५१
५.३.	अनुगमन योजना	५४
	अनुसूचीहरु	

योजनाको सारांश

विद्यालय सुधार योजना एक सुक्ष्म योजना भएकाले यसको मोडल विकेन्द्रित प्रकृतिको हुन्छ । विकेन्द्रित विद्यालय शासनमा विद्यालय शिक्षाको प्रशासन चार तहमा सञ्चालन हुन्छ । पहिलो, विद्यालय शासन जहाँ प्रत्येक विद्यालयका लागि जिम्मेवारीसहित प्रधानाध्यापक र निज मातहतका व्यावसायिक समूह (Professional Team) नियुक्त गरिएको हुन्छ । उनीहरूमा कानुनी र पेशागत जिम्मेवारी रहन्छ । दोस्रो, स्थानीय तह जसले पहिलो तहलाई नियन्त्रण र सहजीकरण गर्छ । तेस्रो, प्रदेश तह जसले स्थानीय तहको आवश्यकताबमोजिम प्राविधिक सहयोग र समन्वय गर्छ । चौथो, राष्ट्रिय सरकार जसले धेरै सङ्ख्यामा व्यवस्थापिकाद्वारा निर्मित कानूनद्वारा विद्यालय, स्थानीय तह, प्रदेश तहलाई प्रभावित पाउँछ । यसरी हेर्दा विद्यालय सुधार योजनाले विद्यालय शासनका आयामहरूलाई समेटेको छ ।

भनिन्छ, यदि तिमि योजना बनाउन असफल छौ भने, निश्चितरूपमा तिमि असफलताको योजना बनाइरहेका छौ। योजना प्रक्रिया विगतका राम्रा र असल अभ्यासबाट सिक्दै भविष्यको सुन्दर परिदृष्यका लागि वर्तमानमा पहल लिने प्रक्रिया हो । योजना गन्तव्यमा पुग्नका लागि तय गरिएको बाटो हो । विद्यालय तहमा बनाइने शुक्ष्म योजना नै विद्यालय सुधार योजना हो । यो एक आवधिक योजना हो । यो रणनीतिक र लक्ष्य केन्द्रित हुन्छ ।

प्रस्तुत योजना श्री जनज्योति मा.वि. वकुवाको शैक्षिक सुधारको विसद् योजना हो। आ.व. २०८०।०८१ लाइ आधार वर्ष मानि आ.व. २०८४।०८५ सम्म रहने ५ वर्षे योजना भएकाले विद्यालय ५ वर्षमा कहाँ पुग्ने भन्ने कुरा निर्दिष्ट गर्न हालको अवस्था विश्लेषण गर्नुपर्ने हुन्छ । तसर्थ यो योजनाका ५ वटा महत्वपूर्ण खण्डहरू रहेका छन् । प्रथम खण्डमा विद्यालयको परिचय रहेको छ । जसमा विद्यालयको स्थापना कालदेखि हालसम्मको अवस्था झल्काउने ऐतिहासिक पृष्ठभूमि छ भने । विद्यालयको भौगोलिक अवस्थिति, विद्यालय ले प्रवाह गर्ने शैक्षिक सेवा किटान गरेको सेवा क्षेत्रको जनसांख्यिकीय बोनोट, संस्कृति, शैक्षिक अवस्था आदि पक्षको विवेचना गरिएको छ । त्यसै गरी विद्यालयले प्रारम्भ मा प्राथमिक शिक्षा प्रदान गर्दै हाल कक्षा १२ सम्मको शिक्षा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। योजनाको दोस्रो खण्डमा विद्यालय सुधार योजना निर्माण प्रक्रिया उल्लेख छ । जसमा पछिल्लो विद्यालय सुधार योजनाको समिक्षा छ, आर्थिक अभाव र कोभिड महामारी जस्ता कारणले योजना पूर्णरूपेण कार्यान्वयन हुनसकेको पाइएन। विद्यालय सुधार योजना केवल देखाउने दस्तावेजका रूपमा सिमित रह्यो । यद्यपि सुधार योजना का कार्यक्रमहरू निरन्तरता पाउनुपर्ने खालका भएको कुरा समिक्षामा पाइन्छ। यो योजना निर्माणका लागि शिक्षक कर्मचारी बैठक, वि.व्य. स.शि.अ.सं. तथा अन्य सरोकारवालासँगको निरन्तर अन्तरक्रिया बाट तयार भएको छ । कार्यदलको संयोजक श्री बालकृष्ण आचार्यको नेतृत्वमा विद्यालय सुधार योजनाले मूर्तरूप लिएको छ । तेस्रो खण्डमा विद्यालयको विद्यमान अवस्था विश्लेषण गरिएको छ । अवस्था विश्लेषणलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यपरक पार्न निर्धारित सूचकको सहायता बाट विश्लेषण र प्रस्तुती गरिएको छ । ९ वटा सूचकहरूबाट प्राप्त सूचनाबाट विद्यालयको समस्याहरू पहिचान गरिएको छ । समस्या समाधानका उपयुक्त विकल्पको छनोट गरी प्राथमिकीकरण गर्ने कार्यसमेत योजनामा रहेको छ । योजनाको चौथो र महत्वपूर्ण खण्ड चाँही योजना निर्माण खण्ड हो, यसमा विद्यालयको दूरदृष्टि, ध्येय, उद्देश्यको स्पष्ट किटानी गरिएको छ । आवश्यकताको पहिचान, बर्गिकरण र प्राथमिकीकरण कार्यलाई विस्तृतरूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । प्राथमिकीकरण गरिएका कृयाकलापहरूको प्राप्तिका लागि लक्ष्य निर्धारण गरी निर्धारित लक्ष्य हासिलका लागि कार्यक्रम तथा बजेट लाग्ने वा नलाग्ने गरी कार्यक्रमहरू छुट्याईएको छ । योजना अवधिमा ९,९६,४०,९७०। रकम आवश्यक पर्ने अनुमान गरिएको छ । कार्यक्रमलाई साधन स्रोत, जनशक्ति व्यवस्थापन र निरन्तरता जस्ता कुरालाई मध्यनजर गरी चक्रिय योजनाका (Rolling plan) रूपमा ५ वर्षका लागि निर्धारण गरिएको छ । अन्तिम तथा पाँचौ खण्डमा पहिलो वर्षको वार्षिक कार्यान्वयन योजनाको खाका प्रस्तुत गरिएको छ । जसमा पहिलो वर्षमा सम्पन्न गरिने कार्यक्रमहरू र सो को लागि अनुमानित खर्चको आँकलन गरिएको छ । त्यसैगरी योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि अनुगमन प्रणाली र प्रकृया समेत उल्लेख गरिएकाले यो विद्यालय सुधार योजनाको समग्रपक्षहरू गुणस्तरीय शिक्षा हासिल गराउनतर्फ केन्द्रित रहेको छ । योजना निर्माणका लागि प्रयोग गरिएका आवश्यक स्रोत, साधन तथा अध्ययन सामग्रीहरू अनुसूचीमा राखिएको छ ।

१. विद्यालयको परिचय

१.१ विद्यालयको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

नयाँ मुलुकको रुपमा परिचित बर्दिया उत्पादनका दृष्टिकोणले अन्नको भण्डार मानिन्छ। सुगौली सन्धी पश्चात यस क्षेत्रमा परापूर्वकाल देखि बसोबास गर्दै आएका देसाउरी थारु, यादव, कुमाल, कुर्मी र मुस्लीम जातिको बसोबास रहेको थियो। बर्दिया जिल्ला अर्धोउष्ण हावापानी भएको क्षेत्र हो। समुन्द्र सतह देखि १६७.९७ मिटरको उचाइमा यो विद्यालय अवस्थित छ। २८.४८१८४३ उत्तरी अक्षांस र ८१.२८९६८२ पूर्वी देशान्तरमा यो विद्यालय छ। पूर्व पश्चिम लोकमार्ग आम्बासा देखि ३ कि.मि. दक्षिण पश्चिममा यो विद्यालय अवस्थित छ। यो विद्यालय स्थापना कालदेखि विभिन्न ऊहापोहहरु पार गर्दै आजको अवस्थामा आइपुगेको छ। यस विद्यालयको सेवाक्षेत्रमा सुर्खेत, दैलेख, दाङ र सल्यान जिल्लाबाट बसाई सरी आएको समुदाय छ। विपरको उन्मुलन र औलो नियन्त्रणका विभिन्न रणनितिक उपायहरु सञ्चालन पश्चात माथि उल्लेखित जिल्लाहरुबाट तिब्र बसाइसराइ भयो। यस विद्यालयको सेवा क्षेत्र मोहनपुर र कालिगौडीमा परापूर्व कालदेखि बसोबास गरेको आदिवासी देसाउरी थारुहरुको समुदाय थियो। वि.स. २०१९/२० सालतिरबाट यस क्षेत्रमा अन्य जिल्लाबाट बसाई सरी आउने गति तिब्र भयो। यसै क्रममा शिक्षाको आवश्यकता महसुस भई विद्यालयको स्थापना गर्ने महान र युगान्तकारी कार्यको जन्मको रुपमा वि.स. २०२७ साल भाद्र १४ गतेका दिन यस जनज्योति मा.वि. को स्थापना भएको प्राप्त प्रमाण बाट अवगत हुन्छ। विद्यालयको स्थापनामा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने शिक्षक बालासी ठाडामगर तथा अध्यक्ष श्री लालबहादुर राना दुबै जना भारतीय सेनाबाट सेवा निवृत्त हुनुहुन्थ्यो। भारतमा शिक्षाको विकास र परिवर्तनलाई नजिकबाट नियालेका कारण यस क्षेत्रमा पनि विद्यालयको स्थापना गर्ने महान सोचबाट प्रीत हुनुभयो। यस वडामा रहेको जनता आ.वि. तुर्लसपुर सञ्चालन भएको जग्गामा श्री जनज्योति ने.रा.प्रा. स्कुलको स्थापना भएको हो। विद्यालय स्थापनाका लागि स्थानीय शिक्षा प्रेमी स्व. फिरूलाल थारु र स्व. श्री चन्कुराम थारुले ०-०५-० कठठा जमिन प्रदान गर्नुभएको थियो। पठनपाठन कार्य स्व. बालासिं ठाडामगरले गर्नुभएको थियो। केही समय प्रेम बहादुर रानाज्यूले पनी पढाउने कार्य गर्नु भएको थियो।

विद्यालयको स्थापनामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने व्यक्तिहरुमा स्व. तुलाराम काफ्ले र रामप्रसाद शर्माज्यूहरुले समेत अतुलनीय कार्य गर्नुभएको थियो। शिक्षकहरुको तलब विद्यार्थीहरुबाट उठाई पुर्ति गरिन्थ्यो। स्मरणीय पक्ष के थियो भने तुर्लसपुरमा विद्यालय स्थापना भए पनि विद्यालयको ठेगानामा मोतिपुर कायम थियो। जनज्योति मा.वि. स्थापनामा महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने व्यक्ति स्व. लालबहादुर रानाज्यूको घर गिठेनाला नजिक रहेको जनता आ.वि. को ठिक दक्षिणतर्फ करीब २०० मि.को दुरीमा थियो। विद्यालयको अभिलेखमा उहाँले मोतिपुर लेख्नुभएको हुनसक्छ। जनता आ.वि.को स्थापना कालमा जनज्योतिमा.वि.बाट स्व. श्री शसिलाल कँडेललाई काजमा पठाई सञ्चालन गरीएको थियो भने केही वर्ष पश्चात् शिक्षक शसिलाल कडेलको काज फिर्ता भई पूर्ववत विद्यालयमा फर्कनु भएको थियो। जनता आ.वि. स्थापना पूर्व उक्त जग्गा जनज्योति मा.वि. को स्वामित्वमा थियो। विद्यालयले जग्गा ठेक्कामा दिई आमदानी लिइरहेको थियो।

यसै क्रममा हालको बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज भित्र बघौरा फाँटामा पनि सुर्खेत, दैलेख र सल्यान जिल्लाबाट वि.स. २०२३ सालमा बसाइसरी आएर उक्त क्षेत्रमा आवादी गरी बसेको देखिन्छ। तत्कालिन समयमा मानिसको जीवनशैली कृषि र पशुपालनमा आधारित थियो। जल र जंगलको खोजी गर्दै हाम्रा पूर्खाहरु बघौरा फाँटामा आएका थिए। बघौरा फाँटामा पनि समुदायको बनोट अनुसार उत्तर तर्फको भूभाग जुन स्थानमा दैलेखका सरु, मौभेरी, चाल्ने, बासठाना क्षेत्रका मानिसहरुको बसोबास थियो जसलाई माथिल्लो बघौरा भनिन्थ्यो। त्यसै गरी सुर्खेत जिल्लाको नलखोला, मेहली र सल्यान जिल्लाको बनगाढ भन्ने स्थानबाट बसाईसरी आउने समुदायको बस्ती थियो जसलाई तल्लो बघौरा भनीन्थ्यो। बघौरा फाँटाको अन्तिममा सानो फाँटा थियो जसलाई सानो वा तल्लो बघौरा भनिन्थ्यो। त्यस समयमा उक्त स्थानमा बसोबास गर्ने बासिन्दाहरुले जापान सरकारको सहयोगबाट बनेको राजापुरको टेडीया मिलबाट चामल ल्याई जीवनवृति गर्दथे।

वि.स. २०२५ साल पौष महिनामा त्यहाँका जनताहरूको प्रयासमा बघौरामा पनि विद्यालय खोलियो । त्यस विद्यालयको संस्थापक शिक्षक श्री मोती प्रसाद लामिछाने हुनुहुन्थ्यो । त्यस समयमा पढाउने शिक्षकलाई मास्टर भनिन्थ्यो । पढाउने मास्टरलाई सबै विद्यार्थीहरूले माना चामल र तरकारी पालो अनुसार पुर्याउनु पर्दथ्यो । क्रमिकरूपमा स्कुलमा देवीलाल पोखरेलज्यूले केहि समय पढाउनु भयो । तत्पश्चात तुलाराम सापकोटा र सत्यान जिल्लाबाट आउनु भएका मनमोहन गौतमज्यूले पढाउने कार्य गर्नुभएको थियो । बघौरा फाँटा आसपासको क्षेत्र जाडो याममा राजपरिवारका सदस्यहरूले सिकार गर्ने महत्वपूर्ण क्षेत्र थियो । उक्त समयमा जिल्ला वन कार्यालय बर्दियाको मातहतमा रहेको ठाकुरद्वारामा वनरक्षक कार्यालयले त्यहाँ जनताहरूलाई पटक पटक यस क्षेत्रमा बस्न नपाइने र उक्त क्षेत्रका जनताहरूलाई अन्यत्र व्यवस्था गर्ने सरकारको निर्देशन रहेको कुरा जानकारी गराउँदा पनि अटेरी गरेपछि वि.स. २०२७ पौष महिना ठाकुरद्वारा स्थित कार्यालयबाट सुरक्षाकर्मीले धेरै घरमुलीलाई वन सम्बन्धी कसुरमा गुलरीयाको कारागारमा ३ महिना कैद समेत गरी बघौरा फाँटा छाड्ने सर्तमा जेलमुक्त गरेको थियो । सरकारी निर्देशनको अवज्ञा गरी उक्त क्षेत्रमा बसोबास गरीरहेको अवस्थामा वि.स. २०२८ बैसाखमा वनसुरक्षा गार्डको शक्ति प्रयोग गरी घरटहराहरू भत्काई उक्त बस्तीलाई लठुवा, माथिल्लो वनखेतमा बस्ती स्थानान्तरण गरिएको हो ।

विद्यालयको विकासक्रमलाई हेर्दा यस जनज्योति मा.वि. बकुवामा ३ वटा विद्यालयहरू मर्ज भई अहिलेको अवस्थामा आएको हो । हालको शिवकृष्ण सनातन मन्दिर जुन पूर्व विद्यालयले चर्चेको स्थान हो, उक्त स्थानमा रहेको विद्यालयको स्थापना २०२९ सालमा भएको थियो । बघौरा फाँटाबाट वनखेतमा स्थानान्तरित बसोबास जुन साविक शिवपुर गा.वि.स.का वडा नं.३ र वडा नं. ७ वनखेतमा बसोबास गर्ने जनता र बकुवाका थारु समुदायको प्रयासबाट रचकुडानालाको क्षेत्रका अवस्थित ०-१८-० (अठार कठ्ठा) क्षेत्रफलमा विद्यालयको स्थापना भएको थियो । विद्यालय स्थापनामा ठूलो पहलकदमी लिनै व्यक्तिहरूमा बकुवाका शिक्षा प्रेमी तथा समाजसेवी स्व. मन्सुराम चौधरी, स्व. लालबहादुर चौधरी, स्व. जङ्गलाल ढकाल, स्व. तुलाराम कडेल, स्व. हरिलाल कडेल, स्व. पदमसिं खत्री हुनुहुन्थ्यो । विद्यालयका शिक्षक श्री नेपालु थारु, राजापुर न.पा. छोटकी भिमापुर स्थायी बसोबास भएका शिक्षक हुनुहुन्थ्यो । त्यसै गरी अर्का शिक्षक श्री खुसीराम थारु राजापुर न.पा. वडा नं. ७ बेलासा स्थायी बसोबास गर्ने शिक्षक हुनुहुन्थ्यो । शिवकृष्ण सनातन मन्दिर भएको स्थानमा विद्यालय स्थापना हुनुभन्दा पहिला बकुवा का शिक्षाप्रेमी श्री मन्सुराम चौधरीज्यूको ठाँटीमा बकुवाका थारु समुदायका विद्यार्थीहरू जम्मा गरी श्री नेपालु थारु र खुसीराम थारुले पठनपाठन गर्नु भएको थियो । उक्त समयमा पढाउने शिक्षकलाई बस्न र खानाको सबै व्यवस्था मन्सुराम चौधरीज्यूले गर्नुभएको थियो भने तलव गाउँका किसानहरूबाट उठाएर पुर्ति गरिन्थ्यो । यस प्रकार बकुवाको रचकुडा नालाको जग्गामा एउटा विद्यालय संचालन भएको थियो भने हालको जनता आ.वि. तुर्लसपुरमा श्री जनज्योति ने.रा.प्रा. स्कुल मोतिपुरको नामबाट सञ्चालित थियो । जनघनत्व बढी भएका कारण बकुवाको स्कुलमा विद्यार्थी संख्या बढी थियो । यसै क्रममा गुलरीयाबाट जिल्ला निरिक्षकको उपस्थितीमा मोतिपुरका विद्यालय संचालन समिति र बकुवाको रचकुडा नालामा अवस्थित ०-१८-० कठ्ठा जमीनमा संचालन भएको विद्यालय र जनज्योति ने.रा.प्रा. स्कुल मिति २०३० साल भाद्र ७ गतेका दिन हालको जनज्योति मा.वि. घना आँपको बगैचमा विधिवत रूपमा संचालन गर्ने निर्णय भएको थियो । विद्यालय तुर्लसपुरबाट बकुवामा एकीकरण गर्दा विद्यालयको अभिलेखमा श्री जनज्योति ने.रा.प्रा. स्कुल मोतिपुर बकुवा कायम रहने र शिक्षक बालासिं ठाडा मगर रहने निर्णय भएको थियो ।

यस प्रकार २ वटा विद्यालय एकीकरण भई विभिन्न आरोहअवरोह पार गर्दै आफ्नो शैक्षणिक गतिविधिहरू सञ्चालन गर्दै अगाडी बढ्ने क्रममा यस विद्यालयले मिति २०३२ पोष १ गते देखि नि.मा.वि (१-७) संचालन गर्ने अनुमति प्राप्त गर्‍यो । यस प्रकार क्रमिक रूपमा २०४९ तिर कक्षा ८ संचालन गर्न अनुमति प्राप्त गरेको देखिन्छ । शैक्षिक विकासको गतिविधि संचालन गर्दै अगाडी बढ्ने क्रममा प्रस्तावित मा.वि. संचालनको दुरगामी प्रयास स्वरूप क्षे.शि.नि. सुर्खेतको मिति २०५५-२-२६ को पत्रअनुसार जि.शि.का. बर्दियाले मा.वि. संचालनको अनुमति मिति २०५५-३-१७ मा अनुमति प्रदान गरेको देखिन्छ

। प्रस्तावित.मा.वि. संचालनार्थ एक जना B.Ed र एक जना B.Sc शिक्षकको व्यवस्थापन र विद्यालयको मुद्धती खातामा रु १,००,०००। (एक लाख मात्र) जम्मा गरीदायित्व, समेत शिवपुर गाउँसमितिले मिति २०५५-३- १६ मा जि.शि.का. बर्दियामा जानकारीको लागि पत्राचार गरेको हो । तत्कालिन समयमा मा.वि. संचालनमा महत्वपूर्ण पहलकदमी लिने कार्यमा तत्कालिन शिवपुर गाउँ विकास समितिका अध्यक्ष श्री दिपलाल कडेल, वि.व्य.स. अध्यक्ष श्री छविलाल सापकोटाज्यूको विशेष पहल थियो । मा. वि संचालनका लागि आवश्यक अक्षयकोष स्थापनार्थ विद्यालयको हातामा रहेको आँपको बगौचा कटान गरी विक्रि गरिएको थियो । विद्यालयले विभिन्न चरणमा आरोहअवरोह छिचोल्दै आफ्नो महान लक्ष्यमा अगाडी बढ्ने क्रममा २०६६-०३-०८ देखि उच्च मा.वि. संचालनको अनुमति प्राप्त गरी शिक्षा, मानविकि र व्यवस्थापन अन्तर्गतका विषयहरु पठनपाठनको व्यवस्थापन गरिएको थियो । तत्कालिन वि.व्य.स. अध्यक्ष श्री भेषराज शर्मा ज्यू तथा प्र.अ. बालकृष्ण आचार्यज्यूको समेत सक्रियता थियो । विभिन्न अभाव र परिस्थितिसँग सामना गर्दै विद्यालय अहिलेको अवस्थामा आइपुगेको हो । सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीको घट्दो क्रमलाई दृष्टिगत गरी यस ठाकुरबाबा नगरपालिकाका विभिन्न विद्यालयहरु मर्ज गर्ने क्रममा साविक शिवपुर वडा नं.७ को श्री निकुञ्ज प्राथमिक विद्यालय मिति २०७७ बैशाखमा श्री जनज्योति मा.वि.मा औपचारिक रुपमा मर्ज भयो । मर्जको क्रममा विद्यालयको स्वामित्वमा रहेको भौतिक सम्पत्ति जनज्योतिको सम्पत्तिको रुपमा कायम भयो भने, मानवीय जनशक्ति ठाकुरबाबा नगरपालिकाका विभिन्न विद्यालयहरुमा व्यवस्थापन गरियो । घटनाक्रम अनुसार बघौरा फाँटाबाट विस्थापित भई वडा नं. ७ मा २०२८ साल बैशाखमा बसोबास गरेका जनताहरु निकुञ्जसँग प्रत्यक्ष प्रभावित थिए । समयको प्रवाह संगै यस वडाका मानिसहरु व्यापार, सहकारी, नोकरी र वैदेशिक रोजगारीतर्फ लागेका कारण कृषि पेशातर्फको आकर्षण विस्तारै घट्दै जान थाल्यो । मानिसहरु अन्यत्र पलायन हुने क्रमसंगै जनसंख्या पातलो हुँदै गयो । सम्भावित वन्यजन्तुको कारणबाट मानवीय तथा अन्नबालीको क्षतिको मनोविज्ञान यहाँका जनताहरुमा देखिन थाल्यो । हाल उक्त वडाका सबै जनताहरु आफ्नो पैतृक थलो छाडेर अन्यत्र पलायन भएका छन् । मानव बस्ती पलायन भएतापनि यस जनज्योति मा.वि.मा ठूलो चलअचल सम्पत्ति स्वामित्वमा आएको छ । त्यस वडाका जनताहरुको पसिनाको मुल्य यस विद्यालयले स्वर्णिम अक्षरमा अभिलेख गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

१.२ विद्यालयको भौगोलिक अवस्थिति

नेपालको पश्चिमी तराईको बर्दिया जिल्ला अर्धोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र हो । २०७३ साल फाल्गुण २७ मा बर्दिया जिल्लाका साविकका शिवपुर गा.वि.स., ठाकुरद्वारा गा.वि.स.तथा बबई नगरपालिका गाभी ठाकुरबाबा नगरपालिकाको रुपमा नामाकरण सहित घोषणा भयो । बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको काखैमा रहेको सुन्दर पर्यटकीय क्षेत्रमा रहेको यो विद्यालय ठाकुरबाबा नगरपालिका वडा नं. ६ अन्तर्गत पर्दछ । यो विद्यालय समुन्द्र सतह देखि १६७.९७ मिटरको उचाइमा यो विद्यालय अवस्थित छ । ८१.२८९६८२ उत्तरी अक्षांस र २८.४८१८४३ पूर्वी देशान्तरमा यो विद्यालय छ । पूर्व पश्चिम लोकमार्ग आम्बासा देखि ३ कि.मि. दक्षिण पश्चिमको दूरीमा यो विद्यालय राष्ट्रिय सडक मार्गसँग जोडिएको छ । यस विद्यालयको पूर्वतर्फ शिवपुरफाँटा, दक्षिणतर्फ वडा नं. ७ र पश्चिम तथा उत्तरतर्फ बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जबाट परिवेष्टित छ ।

१.३ विद्यालय रहेको समुदायको बनोट

निश्चित भूभागमा बसोबास गर्ने जन समूहलाई समुदाय भन्दछन् । साभा, भाषा, संस्कृति, धर्म र पेशागत व्यक्तिहरुको विशिष्ट जातीय संरचनालाई पनि समुदाय भन्ने गरिन्छ । हाम्रो सन्दर्भमा कुनै पनि समुदाय एकै प्रकृतिको पाइदैन । समुदायको विविधता कायम राख्न समुदायले आफ्नो धर्म भाषा संस्कृतिको संरक्षण गर्न जरुरी छ । बर्दिया जिल्लाको अधिकांश सामुदायिक बनोट विविधतायुक्त रहेकाले सबै समुदायहरु सामुदायिक एकीकरणद्वारा विकास भएको पाइन्छ । ठाकुरबाबा नगरपालिका वडा नम्बर ६ विविध समुदायिक बनोटको संगमस्थल हो । यहाँ आदिवासी तथा भूमिपुत्रको रुपमा

परिचित थारु समुदाय पनि कुनै समयमा दाङ तथा भारतको उत्तरी क्षेत्र बाट प्रवेश गरेको कुरा जानकारहरु बताउँछन् । भण्डै ५२% थारु जातिको बाहुल्यता रहेको यस नगरपालिकाको वडा नम्बर ६ मा भने ४७.७२ प्रतिशत थारु जातिको बसोबास रहेको छ । थारु जातिलाई प्रकृति पूजकको रूपमा परिचित भएता पनि विस्तारै धर्म परिवर्तनको कारण ईसाई धर्म तर्फ आकर्षित भएको पाइएको छ । यद्यपि अधिकांश थारु जाति आफूलाई हिन्दुधर्मको अनुयायी ठान्दछन् । त्यसैगरी यहाँ सुर्खेत, सल्यान, दैलेख, अछाम, कालिकोट एवं जुम्ला जिल्लाबाट समेत मानिसहरु बसाइसराई गरी आएकाले वडा नम्बर ६ लाई विविध जातिको संगम स्थलको रूपमा पनि चिनाउन सकिन्छ ।

यहाँको मुख्य जातजातिको रूपमा थारु, ब्राह्मण, क्षेत्री, दशनामी तथा दलित छन् । यहाँको प्रमुख भाषाहरु थारु, नेपाली, तथा नेपाली भाषा अन्तर्गतका भाषिकाहरु समेत बोलिन्छ । कृषिमा निर्भर जनसंख्या भएकाले अँभै पनि निर्वाहमुखी तथा परम्परागत कृषि कृषि प्रणालीलाई अधिकांश कृषकहरु जिविकोपार्जनको माध्यम बनाई रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार विद्यालय उमेर समूहका बालबालिकाहरुको लैङ्गिक संरचना हेर्दा ० देखि ४ वर्षका बालबालिका ३.५ महिला र ४.७ प्रतिशत पुरुष छन् । त्यसैगरी ५ देखि ९ वर्षसम्मकामा पुरुष ४.७ र महिला ३.९ प्रतिशत छन् । १० देखि १४ सम्मका बालबालिकामा पुरुषको संख्या ४.९ र महिलाको संख्या ५.३ प्रतिशत छ भने १५ देखि १९ वर्ष समूहका पुरुष ५.४ र महिला ५.६ प्रतिशत रहेको छ । यसबाट के बुझिन्छ भने सानो उमेर समूहमा छोरा को संख्या बढी र माथिल्लो उमेरसमूहमा महिलाको संख्या बढी हुनुले लैङ्गिक अनुपातमा ठूलो अन्तर आउने देखिन्छ । यस विद्यालय सेवा क्षेत्रभित्र रहेका कुलजनसंख्या ३६०७ मध्ये पुरुष १६२२ र महिला १९८५ छन् । महिला पुरुषको अनुपातमा हेर्दा १०० जना महिलामा ८१.७१ जना पुरुष हुन आउँछ । अर्थात पुरुष को संख्या ४४.९६ प्रतिशत र महिलाको संख्या ५५.०३ प्रतिशत हुन आउँछ । यसबाट लैङ्गिक समता सूचकांक निकै जटिल बन्ने देखिन्छ । अपाङ्गताको दृष्टिकोणबाट हेर्दा शारीरिक अपाङ्गता ४३.७ प्रतिशत छ भने सबैभन्दा कम अटिजम देखिएको छ । घरमुलीको रूपमा महिलाहरुको उपस्थिति ३७ प्रतिशत छ भने पुरुषहरुको ६३ प्रतिशत देखिन्छ । यसबाट अँभै पनि स्रोतमा महिलाहरुको पहुँच समतापूर्ण छैन भन्ने देखाउँछ । बदलिदो सामाजिक संरचना अनुसार बाआमासँग बस्ने बालबालिकाको संख्या ७३ प्रतिशत छ भने २७ प्रतिशत बालबालिकाहरु बाबुआमाको लालनपालनबाट विमुख छन् । अतः यस्तो जटिल परिस्थितिमा विकसित भइरहेको समाजमा सबैलाई गुणस्तरीय, समतायुक्त, सान्दर्भिक, जीवनोपयोगी सिपयुक्त शिक्षा प्रदान गरी दक्ष जनशक्ति तयार गर्नु समुदायको लागि एक चुनौतीपूर्ण कार्य छ ।

१.४ विद्यालयको सेवा क्षेत्र :

यस विद्यालयको सेवा क्षेत्र ठाकुरबाबा नगरपालिकाको वार्ड नं ६ को समुदाय हो । यद्यपि माध्यमिक तहका (९ - १२) कक्षाहरुमा वडा नं २ अन्तर्गत आम्बासा क्षेत्र वडा नं. ७, र छिमेकी जिल्ला तथा न.पा.बाट समेत विद्यार्थी अध्ययन गर्न आउदछन् । विद्यालय देखि ५० मि. दुरीमा रहेको वार्ड नं. ६ को वडाकार्यालयबाट स्थानीय निकायको सम्पूर्ण कार्यको अलवा सामुदायिक विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य कृषि जस्ता क्षेत्रमा सेवा प्रवाहमा भुमिका रहेको सर्वविदितै छ । करिव ५००० जनसंख्या भएको यस वडामा ६ वटा सहकारी सामुदायिक शैक्षिक संस्था २ वटा संस्थागत शैक्षिक संस्था ३, एक सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, अस्थायी प्रहरी चौकी, बर्दिया रा.नि. अन्तर्गत शिवपुर एकिकृत उपभोक्ता समितिको कार्यालय, शिवकृष्ण मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, चर्चहरु आदि संस्थाहरुले पनि यस क्षेत्रको सामाजिक-आर्थिक विकासका लागि आ-आफ्नो सेवा प्रदान गरिरहेका छन् ।

१.५ विद्यालयमा सञ्चालित कार्यक्रम :

बालबालिकाले हामीले भनेको भन्दा गरेको गर्छन् र विद्यालयमा अभ्यासबिनाको लोकतन्त्रको अर्थ हुँदैन (Children do not do as we tell them; they do as we do . It is no use of democracy in our schools if we don't practice it.) कुनै पनि सेवा प्रदायक संस्थाको प्रभावकारीता त्यसले सञ्चालन गरेका कार्यक्रममा निर्भर रहन्छ। यस विद्यालयले आर्थिक अभाव, स्रोतको खोजी र त्यसको व्यवस्थापन गर्न नसक्दा सञ्चालित कार्यक्रमहरूमा प्रभावोत्पादक हुन सकेका छैनन्। सञ्चालित कार्यक्रमहरूमा बालविकास, औपचारिक तहगत शिक्षा र सहक्रियाकलापहरू रहेका छन्। यसलाई समयसापेक्ष दिगो र गुणस्तरीय बनाउनु पनि चुनौती विद्यालय सामु रहेकोछ। विद्यालयमा पुरै समय विद्यार्थी टिकाई राख्न र भर्ना प्रतिशतलाई बढोत्तरी गर्न शिक्षणमा प्रविधिको प्रयोग तथा विद्यार्थी पोषण कार्यक्रम सञ्चालन र व्यवस्थापनमा आर्थिक तथा व्यवस्थापकीयपक्षमा विशेष जोड दिनु पर्ने देखिन्छ। उच्च प्रतिफल प्राप्त गर्न तल्लो तह देखि नै शिक्षक तथा मूल्याङ्कन प्रणालीलाई वैज्ञानिक, प्रभावकारी र व्यवहारीक बनाउन जरुरी छ। शिक्षा प्रणालीका ३ वटा पक्षहरू मध्ये लगानी ज्यादै महत्वपूर्ण छ। जसमा पूँजी, मानवीय तथा गैर मानवीय स्रोत पर्दछन्। विद्यालयमा जनशक्ति व्यवस्थापनको लागि दिर्घकालीन र अल्पकालीन योजना बनाउन विज्ञहरूको एउटा समिति बनाई अगाडि बढ्न आवश्यक देखिएकाले विद्यालय त्यस तर्फ पनि क्रियाशिल रहेको छ। भौतिक साधनको राम्रो व्यवस्थापन, अभिलेखीकरण, सुरक्षा र आवश्यकता अनुसार नवीन प्रविधिको प्रयोग गर्ने तर्फ योजनावद्धरूपमा अधि बढ्नु पर्ने देखिन्छ। विद्यालयको वृहत् विकासका लागि लक्ष्य निर्धारण र त्यसको प्राप्तिका लागि योजना बनाउन एउटा समिति बनाई अगाडि जानु अहिलेको आवश्यकता हो।

विद्यालय स्थापना भएको समयदेखि नै स्थानीय समुदायको सामाजिक चेतना एवं शैक्षिक जागरणका लागि यस विद्यालयले नेपाल सरकारको नीतिनियम, निर्देशन एवं समुदायको सहकार्यमा औपचारिक शिक्षा अन्तर्गतका विभिन्न निर्देशित शैक्षिक कार्यकलापहरूमार्फत सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। समयको आवश्यकता र परिवर्तित सूचना प्रविधिले निम्त्याएका शिक्षण विधिहरूको प्रयोगबाट गुणस्तरीय शिक्षाका लागि आवश्यक लक्ष्य निर्धारणसहितको शैक्षिक योजना तयार गर्दै विद्यार्थीका सेवा, सुविधा, अतिरिक्त क्रियाकलाप, निरन्तर एवं आवधिक मूल्यांकन तथा भौतिक सुधारका पक्षसमेतमा उपलब्धि हासिल गर्दै वर्तमान समय सम्म आइपुगेको अवस्था छ। नियमित पठनपाठनका साथै विद्यार्थीहरूको शारीरिक, मानसिक एवं बौद्धिक विकासका लागि वातावरणाय संरक्षण समेतको सहकार्यमा बाल सहभागिताको नेतृत्वको विकास कार्यमा यस पञ्चवर्षिय विद्यालय सुधार योजनाको सफल कार्यान्वयनले थप उपलब्धि हासिल गर्न टेवा दिने विश्वास गरिएको छ। विद्यालयलाई समुदायको चाहना तथा वर्तमान सन्दर्भ अनुकूल प्राविधिक सिपयुक्त जनशक्ति उत्पादनका लागि पनि प्राविधिक धारतर्फका विषयहरूको पुर्वाधार अध्ययन गरी, सञ्चालन गर्न ढिलाइ गर्नु हुँदैन भन्ने ठम्याइ पनि विकास भएको छ। त्यसैगरी अंग्रेजी प्रतिको अभिभावक तथा समुदायको मोहलाइ पुरा गर्न कक्षा १ देखि १२ सम्म नै अंग्रेजी माध्यममा शिक्षण गर्ने वातावरण सिर्जना गर्न ल अतः विद्यालयमा हाल सञ्चालनमा रहेका कार्यक्रमहरू निम्नप्रकार रहेका छन् :

अ) पूर्व प्राथमिक देखि कक्षा १२ सम्म साधारण तर्फका कक्षा सञ्चालन

आ) कक्षा ९ र १० मा अध्यापन गराइने ऐच्छिक विषयहरू:

ऐच्छिक प्रथम : अर्थशास्त्र, तथ्याङ्क गणित

ऐच्छिक द्वितीय : लेखा,

इ) कक्षा ११ र १२ मा अध्यापन गराइने विषयहरू:

ऐच्छिक नेपाली, ऐ. अंग्रेजी, ऐ. जनसंख्या अध्ययन र ऐ. स्वा.शा.

: ऐच्छिक अर्थशास्त्र, ऐ. बजारशास्त्र, ऐ. लेखा

ई) ०-३ कक्षा सम्म अंग्रेजी माध्यबाट पठनपाठन गरिएको।

२. विद्यालय सुधार योजना निर्माण प्रक्रिया

२.१ पछिल्लो विद्यालय सुधार योजनाको समीक्षा

पछिल्लो विद्यालय सुधार योजनाको समीक्षा गर्नु पर्दा यो योजना आ.व. २०७४/०७५ देखि २०७८/०७९ सम्मका लागि बनेको योजना थियो । यो योजना समीक्षाको प्रमुख उद्देश्य ५ वर्षे विद्यालय सुधार योजनाको प्रभावकारिताको लेखाजोखा गर्नु रहेको छ । ५ वर्षे समय अवधिमा योजनाका गतिविधिहरू विद्यालयलाई उत्कृष्ट शैक्षिक संस्थाको रूपमा स्थापित गर्ने तर्फ केन्द्रित रहेका थिए । यो समीक्षाले के कस्ता प्रगति भए, सफलताका पक्षहरू के थिए, र देखिएका चुनौती र अन्य सुधारका पक्षहरू एवम् क्षेत्र पहिचान गर्नु रहेको छ ।

लक्ष्य र उद्देश्यहरूको समीक्षा

समीक्षाको प्रथम चरण योजनाको दुरदृष्टि, लक्ष्य तथा उद्देश्यहरूको प्रभावकारिता हेर्नु हो । शैक्षिक कार्यसम्पादन स्तर, पूर्वाधार विकास, विद्यार्थी संगलग्नता तथा समुदायको सहभागिता जस्ता कुराहरूले लक्ष्य पुरागर्न के कस्ता भूमिका निर्वाह गरे भनि हेर्नु रहेको छ । शैक्षिक कार्य सम्पादनका दृष्टिले स्तरीकृत परीक्षा लाई विश्लेषण गर्दा राष्ट्रिय उपलब्धि परीक्षणबाट तोकिएको स्तर भेट्न सकेको पाइएन। शिक्षण रणनीति र नियमित मूल्यांकनजस्ता कुराबाट केही हदसम्म सुधार भने पाइएको छ । अझैपनि शैक्षिक स्तर उठाउन, High performing School को रूपमा विकास गर्न लक्ष्य, उद्देश्यहरू आगामी योजनामा पुनरावलोकन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

पूर्वाधार विकास : विद्यालय सुधार योजना तथा वार्षिक कार्यान्वयन योजनामा उल्लेख भएका पूर्वाधार विकासका कुराहरू लंकामा सुन छ कान मेरा बुच्चै भने जस्तो छ । स्रोत र कार्यान्वयन प्रति सम्बद्ध सरोकारवालाको वेवास्ताबाट पूर्वाधार तयार हुन सकेका छैनन् । तथापि योजना अवधिमा शुद्ध पिउने पानी ट्यांकी, पुस्तकालय, आइ.सि. टि. ल्याब र सुलभ सौचालयको व्यवस्थापन हुनु सकारात्मक पक्ष हो। विद्यालयको कम्पाउण्ड वाल सम्पन्न भएको छ । यद्यपि भएका पूर्वाधारको दिगोपनका लागि नियमित मर्मत सम्भारको खाँचो छ ।

विद्यार्थी सक्रियता : नियमित पठनपाठनका अतिरिक्त, खेलकुद, सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा अन्य पाठ्यान्तर तथा सहक्रियाकलापबाट विद्यार्थीको सक्रिय सहभागिता बहेको छ। विद्यालय सुधार योजनाले बालबालिकाको सहभागिता र पहुँच बढाउन दुनिहरूका लागि उनिहरूलाई नै योजना बनाउन र कार्यान्वयन गर्ने वातावरण सिर्जना गरी २१ औं शताब्दीका लागि आवश्यक सञ्चार सिप, नेतृत्व विकासका अवसर, सिर्जनात्मक सोचाइ तथा सहकार्यत्मक सिपहरूको विकास दुनै खालका थप क्रियाकलापहरू समावेश गर्नु पर्ने देखिन्छ।

समुदायको संगलग्नता : विद्यालयले विद्यालयको विकासमा समुदायको सहभागिता बढाउन आवश्यक क्रियाकलापहरू निर्धारण गरेता पनि अपेक्षित परिणाम निकाल्न सकेको पाइएन। विद्यालय एक समुदायको अङ्ग भएकाले समुदाय र विद्यार्थी लयबिच सम्बन्ध संजाल गहिरो हुनुपर्दछ । स्थानीय समुदायमा कार्यरत सरकारी गैर सरकारी संघ संस्थासँगको सहकार्यमा विद्यालयका विविध पक्षमा सुधार तथा विकास भै रहेको र सो लाई निरन्तरता दिनुपर्ने देखिन्छ । वर्तमानमा रोजगारी तथा कामको संसारको परिवर्तित परिवेशको कारण अभिभावकको विद्यालय प्रतिको आस्था र चाहो कम हुँदै गइरहेको छ । यो पक्षलाई सुदृढ गर्न योजनामा आवश्यक पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

पछिल्लो योजना सफल रूपमा कार्यान्वयन हुनसक्नुमा निम्न चुनौतीहरू देखिन्छन् ।

१. सिमित स्रोत साधन
२. पेशागत तथा सरोकारवालाहरूको क्षमता विकासको अवसर
३. विद्यार्थी सहयोग
४. प्रविधिको उपलब्धता र सञ्जाल (Connectivity) निर्माण

२.२ विद्यालय सुधार योजना निर्माण प्रक्रिया

नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरकारले सामुदायिक विद्यालयहरूबाट नै राष्ट्रका लागि आवश्यक पर्ने ज्ञान, सिप, प्रविधियुक्त मानवमूल्यबाट सुसोभित सभ्य समाजका चालक बालबालिका निर्माण गर्नका लागि राखेको महान लक्ष्य पूरा गर्न सामुदायिक विद्यालयहरूलाई शैक्षिक हबका रूपमा विकास गर्ने योजना तर्जुमा गरेको छ। सोही लक्ष्य बमोजिमका न्यूनतम प्रक्रियाहरू पूरा गरी यस विद्यालयले नयाँ ढंगको योजना विकासको प्रारम्भिक अवस्थामा छ। विद्यालय शिक्षा बाटै गुणस्तरीय सिकाई प्रदान गरेर सिप युक्त बालबालिका निर्माण गरी समाज र राष्ट्रलाई योगदान पुऱ्याउन सक्ने बालबालिकाहरू दुरदराजबाट पनि विकास गर्न सकिन्छ भन्ने मूल लक्ष्यका साथ आम सरोकारवालाहरूको सक्रिय सहभागितामा यस विद्यालयलाई पनि सिकाइको लागि समुदायकै उत्कृष्ट विद्यालय बनाउनु पर्ने आवश्यक देखिन्छ। मिति २०८० असार ६ गतेका दिन बसेको विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शि.अ. संघ, विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यदल, सल्लाहकार समिति, बुद्धिजीवी एवम् शिक्षाप्रेमीसहितको संयुक्त बैठकमा सामूहिक छलफल र परामर्शद्वारा विद्यालय सुधार योजना निर्माण तथा मस्यौदा तयारीका लागि तपसिलका सदस्यहरू रहेको कार्यदल गठन गरिएको थियो।

तपसिल

१)	बालकृष्ण आचार्य	संयोजक	(प्र.अ.)
२)	नरेश कुमार खनाल	सदस्य	(विव्यस प्रतिनिधि)
३)	कान्छा थारु	सदस्य	(शिअसं प्रतिनिधि)
४)	छत्रिलाल सापकोटा	सदस्य	(शिक्षाप्रेमी)
५)	कु. शान्ती अधिकारी	सदस्य	(शिक्षक प्रतिनिधी)

क) विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्याशालाको तयारी

मिति २०८० असार ६ गतेका दिन गठित कार्यदलको आमन्त्रणमा उपस्थित सरोकारवालाहरूसँग वृहत अन्तरक्रिया सम्पन्न गरियो। अन्तरक्रियाले विद्यालयको समग्र चित्र चित्रण गर्ने गरी SWOT विश्लेषण गरियो। साथै विद्यालय सुधार योजना निर्माणको लागि यस विद्यालयमा रहेका विभिन्न तथ्याङ्क, योजना, लेखा परीक्षणका प्रतिवेदन, वार्षिक कार्यतालिकामा उल्लेखित विवरणहरूको आधार लिएर योजना निर्माण गर्न सम्बन्धित सबैको उपस्थितिमा कार्याशाला गोष्ठी सञ्चालन गरियो। यस गोष्ठिले विश्लेषण गरेका SWOT, प्रस्ताव र निर्णयहरूलाई अनुसूचिमा उल्लेख गरिएको छ।

ख) कार्याशाला गोष्ठीमा तयार गरेका मस्यौदाहरूको सुझाव संकलन र स्वीकृतीका लागि वि.व्य.स. समक्ष पेश गर्न मिति २०८०/०३/२३ मा कार्यदलको बैठक सम्पन्न गरियो।

ग) विद्यालयको वर्तमान अवस्था :

विद्यालयको वर्तमान अवस्था सम्बन्धि सम्पूर्ण विवरण तालिका नं. १ देखि ९ सम्ममा उल्लेख गरिएको छ।

घ) विद्यालय कार्यसम्पादन स्व:मुल्याङ्कनलाई विद्यालय सुधार योजनाको लागि कार्यसम्पादन परीक्षण र विद्यालय स्व:मुल्याङ्कनको सारांश तालिकाहरूमा उल्लेख गरिएको छ।

ङ) भौतिक पक्षको लेखाजोखा, विश्लेषण र आवश्यकता पहिचान : भौतिक पक्षको लेखाजोखा, विश्लेषण र आवश्यकता पहिचान सम्बन्धि सम्पूर्ण विवरण बुँदा भौतिक सुविधाको अवस्थाको खण्डमा उल्लेख गरिएको छ।

च) नगरपालिकाले SIP निर्माण बारे २ दिने कार्याशाला गोष्ठी सञ्चालन गरेको

छ) योजना निर्माण कार्यदलद्वारा तयार गरेको योजना मस्यौदा तयारी र स्वीकृति

विद्यालय सुधार योजना निर्माणका लागि गठन गरिएको कार्यदलले आफुले तयार गरेको अन्तिम मस्यौदालाई संसोधन र स्वीकृतीका लागि वि.व्य.स. समक्ष पेश गरी योजनामा उल्लेख भएको सामग्रीका आधारमा प्रस्तुत योजनाको अन्तिम रूप तयार गरी वि.व्य.स. बाट स्वीकृत गरिएको निर्णय प्रतिलिपि अनुसूचिमा उल्लेख गरिएको छ।

३. विद्यालयको अवस्था विश्लेषण

३.१.१ विद्यालयको वर्तमान अवस्था विश्लेषण

विद्यालयको मौजूदा अवस्थालाई तपसिल बमोजिमका ९ ओटा क्षेत्रमा उल्लिखित तालिकाहरूमा प्रस्तुतीकरण गरी विश्लेषण गरिएको छ ।

तालिका -१ : कक्षागत विद्यार्थी विवरण

क्र.स.	विवरण	विद्यार्थी सङ्ख्या							कैफियत
		जम्मा			दलित	अपाङ्गता भएका	सीमान्तकृत जनजाति	अन्य	
		छात्रा	छात्र	जम्मा					
१.	प्रारम्भिक बालविकास	१४	१२	२६	९		९	८	
२.	प्रारम्भिक बालविकासको अनुभव सहित कक्षा १ मा भर्ना	३	२	५			३	२	
३.	कक्षा-१	२	२	४			३	१	
४.	कक्षा-२	७	६	१३	४		३	६	
५.	कक्षा-३	६	३	९	४		४	१	
६.	कक्षा-४	५	५	१०	२		४	४	
७.	कक्षा-५	१८	१५	३३	७		१५	११	
	कक्षा १-५ जम्मा	४१	३३	७४	१७		३२	२५	

क्र.स.	विवरण	विद्यार्थी सङ्ख्या							कैफियत
		जम्मा			दलित	अपाङ्गता भएका	सीमान्तकृत जनजाति	अन्य	
		छात्रा	छात्र	जम्मा					
८.	कक्षा-६	६	५	११	१		६	४	
९.	कक्षा-७	१४	७	२१	७	१	८	६	
१०.	कक्षा-८	२८	१७	४५	८		२२	१५	
कक्षा ६-८ जम्मा		४८	२९	७७	१६	१	३६	२५	
११.	कक्षा-९	१५	६	२१	४		११	६	
१२.	कक्षा-१०	५३	४२	९५	१५		३६	४४	
कक्षा ९-१० जम्मा		६८	४८	११६	१९		४७	५०	
१३.	कक्षा-११	३८	३९	७७	१२		२७	३८	
१४.	कक्षा-१२	९१	४६	१३७	१५		६१	६१	
कक्षा ११-१२ जम्मा		१२९	८५	२१४	२७		८८	९९	
कक्षा १-१२ को कुल जम्मा		३००	२०७	५०७	८८		२०८	२१०	

कक्षागत विवरण तालिका अनुसार बालविकासबाट ५ जना मात्र (२१ प्रतिशत) विद्यार्थी कक्षा १ मा भर्ना भएको देखिन्छ । त्यस्तै विद्यार्थी संख्या पनि प्रा.वि.तहमा तुलनात्मक कम देखिन्छन् । विद्यालयमा कुल ५०७ विद्यार्थी मध्ये १४.५९ प्रतिशत बालबालिका कक्षा १-५ मा अध्ययनरत छन् । १६.९६ प्रतिशत बालबालिका कक्षा ६-८ मा अध्ययनरत छन् । आधारभूत तह १-८ को जम्मा विद्यार्थी प्रवाह ३०.३७ छन् । २२.८७ प्रतिशत कक्षा ९-१० मा अध्ययनरत छन् । ४२.२ प्रतिशत कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत छन् । यसरी हेर्दा माथिल्लो कक्षाको अनुपातमा तल्ला कक्षाको विद्यार्थी संख्या न्यून हुने कारण पहिचान गर्नु पर्ने देखिन्छ । लैंगिक दृष्टिले

छात्राको संख्या बढीहुनु सकारात्मक पक्ष हो । यो हुन सक्ने कारण मध्ये विद्यालयको सेवा क्षेत्रमा सुकुम्बासी र विपन्न समुदाय पनि भएकोहुँदा छात्रहरु कमाउन बाहिर गएको हुन सक्छ । तुलनात्मक रुपमा माथिल्ला कक्षाहरु भन्दा तल्ला कक्षाहरुमा विद्यार्थी संख्या कम देखिनुको कारण सिकाइअनुकूल बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापनको कमीका साथै सेवा क्षेत्रमा खोलिएका संस्थागत विद्यालयको प्रभाव पनि हुन सक्छ ।

३.१.२ आन्तरिक सक्षमताको अवस्था

विद्यालयको गत शैक्षिक सत्रमा कुल भर्ना भएका विद्यार्थीहरूमध्ये यस शैक्षिक सत्रमा कक्षोन्नति हुने, कक्षा दोहोर्‍याउने र विद्यालय छाड्ने विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा आन्तरिक सक्षमताको अवस्था देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ :

तालिका-२: आन्तरिक सक्षमताको अवस्था

कक्षा	गत शैक्षिक सत्रमा भर्ना हुने जम्मा विद्यार्थी सङ्ख्या (क)	कक्षोन्नति हुने सङ्ख्या (ख)	दोहोर्‍याउने सङ्ख्या (ग)	छाड्ने र स्थानान्तरण (घ) घ=(क-ख-ग)	कक्षोन्नति हुने दर (%) ख/क×१००	दोहोर्‍याउने दर (%) ग/क×१००	छाड्ने र स्थानान्तरण दर (%) घ/क×१००
प्रारम्भिक बालविकास	२१						
१	११	९		२	८१.८१	०	१८.१८
२	१२	९		२	७५	०	२२.२२
३	११	१०		१	९१	०	९
४	१९	१४		५	७४	०	२६.३१
५	२२	५	१४	३	२२.७२	६३.६३	१३.६३
कक्षा १-५ जम्मा	७५	४७	१४	१३	६२.६६	१८.६६	१७.३३
६	२५	१९		६	७६	०	२४

७	४०	३५		५	८७.५	०	१२.५
८	२२	९	१२	१	४१	५४.५४	४.५४
कक्षा ६- ८ जम्मा	८६	६३	१२	१२	७३.२५	१३.९५	१३.९५
९	११४	९५	१	१८	८३.३३	०.८७	१५.७८
१०	७४	७०		४	९४.५९	०	५.४०
कक्षा ९- १० जम्मा	१८८	१६५	१	२२	८७.७६	०.५३	११.७०
११	७७	७३		४	९४.८०	०	५.१९
१२	१३७	१०४		३३	७५.९१	०	२४.०८
कक्षा ११- १२ जम्मा	२१४	१७७		३७	८२.७१	०	१७.२८
कुल जम्मा १-१२	५६३	४५२	२७	८४	८०.२८	४.७९	१५

आन्तरिक सक्षमताको अवस्थाको तालिकालाई केलाउदा १ देखि ५ सम्म कक्षा दोहोरयाउने दर १८.६६ प्रतिशत देखिन्छ । यो आफैमा राम्रो पक्ष होइन। कक्षा ५ को नगरस्तरीय परीक्षामा बढी अनुत्तिर्ण हुनुले शिक्षक निर्मित परीक्षाप्रतिको विश्वसनीयतामा सोच्नु पर्ने देखिन्छ । यद्यपी सोहि कक्षा समूहको कक्षा छाड्ने दर औषतमा १७.३३ प्रतिशत देखिन्छ । जबकि कक्षा ८ को कक्षा छाड्ने दर १३.९८ प्रतिशत देखिन्छ । जो आफैमा उच्च दर हो । यसका अलावा कक्षा ६ देखि ८ को दोहोरयाउने दर औषतमा १३.९५ प्रतिशत (कक्षा ८ को मात्रै ५४.५४ उच्च प्रतिशत) छ भने छाड्ने दर १३.९५ (कक्षा ६ को उच्च २४) देखिएको छ। यसका साथै समग्र विद्यालयको उत्तीर्ण दर ८०.२८ प्रतिशत दोहोरयाउने दर ४.९७ प्रतिशत विद्यार्थी छाड्ने दर १५ प्रतिशत देखिन्छ । जसको मुख्य कारण कक्षा कार्यकलापमा शैक्षिक सामग्रीको कम प्रयोग, उपयुक्त फर्निचरको अभाव एवं विद्यार्थीको रोजगारी प्रतिको लगाव मुख्य कारण हुन सक्छन् । यस्ता कारणहरुलाई न्यूनिकरण गर्दै विद्यालयको आन्तरिक सक्षमतालाई सुदृढ गरी उत्तीर्ण दरलाई शत प्रतिशत पुरयाउने ध्येय यस योजनाले लिनु पर्दछ ।

३.१.३ विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि विवरण

यस विद्यालयको गत शैक्षिक सत्रको मार्क लेजर र विद्यार्थीको व्यक्तिगत विवरणका आधारमा देहायको तालिकामा औसत सिकाइ उपलब्धि उल्लेख गरिएको छ :

तालिका-३ : विद्यार्थीको विषयगत तथा कक्षागत औसत सिकाइ उपलब्धि विवरण २०७९

कक्षा १-३

कक्षा	नेपाली	अंग्रेजी	गणित	हाम्रो सेरोफेरो	हाम्रो ठाकुरबाबा	कक्षागत औषत
१	६९.४४ %	६९.७७ %	७३.७७ %	६९.९९ %	६५ %	६७.८२ %
२	७८.९९ %	५६.५५ %	७७.२२ %	८० %	७५.८८ %	७३.५५ %
३	८३ %	७२ %	८० %	७९ %	८४ %	७९.६ %

कक्षा ४

नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान तथा प्रविधि	सामाजिक अध्ययन तथा मानवमूल्य	हाम्रो ठाकुरबाबा	स्वा.शा.तथा सि.क.	कक्षागत औषत
५८ %	४९ %	४९ %	४८ %	४९ %	५० %	४९ %	५०.२८ %

कक्षा ५

नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान	सामाजिक	हाम्रो ठाकुरबाबा	कक्षागत औषत
४५	३९.२	१७.२	२९.३०	२४.२०	५५.९०	३५

कक्षा ६-७

कक्षा	नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान तथा प्रविधि	सामाजिक अध्ययन तथा मानवमूल्य	हाम्रो ठाकुरबाबा	स्वा.शा.तथा सि.क.	कक्षागत औषत
६	५५.९०%	५७.९०%	५९.५२%	५९.८४ %	५२.४७ %	६०.३९ %	५२.४६ %	५४.४० %
७	५५.३८	५४.४७	५२.९८	५३.५६	५५.४७	५८.५९	५५.४७	५५.०२%
८								

कक्षा ८

नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान तथा वातावरण शिक्षा	सामाजिक अध्ययन तथा जनसंख्या शिक्षा	स्वा.शा.तथा सि.क	.पेशा, व्यवसाय तथा प्रविधि शिक्षा	नैतिक शिक्षा	हाम्रो ठाकुरबाबा	कक्षागत औषत
४०.२	४३.४९	३३.९५	३७.४	३७.६	२९.२७	६०.४	३३.८९	५०.८९	५२.५२

कक्षा ९

नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान तथा प्रविधी	सामाजिक अध्ययन तथा मानवमूल्य	ऐ.प्रथम	ऐ.द्वितीय	कक्षागत औषत
५०.०५ %	५०.०८ %	४७.४१ %	४७.२९ %	४८.२५ %	३८.०१ %	४९.७१ %	४७. २४%

कक्षा १०

नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान	सामाजिक अध्ययन	स्वा.ज.वा	ऐ.प्रथम अर्थशास्त्र	ऐ.द्वितीय लेखा	कक्षागत औषत
२.६७	२.५	१.२६	१.९७	२.११	२.६	१.९४	२.८७	२.२४

विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धि तालिका माथि सरोकारवालाहरुको बीच अन्तरक्रियाबाट प्राप्त विश्लेषण अनुसार प्रा.वि.तहका विशेष गरी अंग्रेजी , गणित (१ र ३) कक्षामा राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्डको नजिक हुनुमा निरन्तर मूल्यांकन पद्धति र मा विषयगत सिकाइ उपलब्धि मध्यम स्तरको देखिन्छ । प्रा.वि. तहमा कक्षा ३ को कक्षागत औषत उपलब्धि ७९.६ देखिन्छ भने ४ र ५ को केवल ५०.३ र ३५ रहेकोमा नि.मा.वि. तह को विषयगत औषत केही सुधारउन्मुख देखिएतापनी कक्षा ८ को नेपाली, गणित, सामाजिक र विज्ञान विषयमा न्यून प्राप्तांक र त्यस्तै कक्षा १० (एस.ई.ई..) को कक्षागत औषत २.२४ र अनिवार्य विषयहरुमा राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्ड भन्दा कम रहेता पनि विगतको भन्दा २०७९ एस.ई.ईको नतिजा विषयगत ग्रेड र जिपिएमा सुधार गर्ने विद्यार्थी संख्या वृद्धि भई १.६ मध्ये ई ग्रेड भन्दा तल २ जना मात्रै रहनु र कक्षा ५ र ८ को नतिजा २०७९ निकै कष्टप्रद देखिनुले आगामी दिनहरुमा उक्त कक्षाहरु साथै अन्य कक्षाहरुमा पनि अतिरिक्त कक्षा र कोचिंगको व्यवस्था गर्दै पठनपाठनमा सुधार गर्ने उत्प्रेरणा प्राप्त भएको छ ।

३.१.४ शिक्षक विवरण

यस विद्यालयमा हाल कार्यरत शिक्षकहरुको तहगत र विषयगत विवरण यस प्रकार छ :

तालिका-४: शिक्षक विवरण

तह	सञ्चालित सेक्सन सङ्ख्या	शिक्षक सङ्ख्या					विषयगत शिक्षक		कैफियत
		प्रकार			जम्मा		विषय	सङ्ख्या	
		स्वीकृत दरबन्दी	राहत	निजीस्रोत र अन्य	जम्मा	महिला			
प्रारम्भिक	२			२	२	२			

बालविका स									
आधारभूत (कक्षा १- ५)	५	३	३		६	२			
आधारभूत (कक्षा ६- ८)	३	२		२	४	२	अङ्ग्रेजी	१	
							गणित / विज्ञान	१	
							नेपाली	१	
							सामाजिक	१	
माध्यमिक (कक्षा ९- १०)	३	१	१	३	५	१	अङ्ग्रेजी	१	
							गणित	१	
							विज्ञान	१	
							नेपाली	१	
							सामाजिक	१	
माध्यमिक	२		२		२		अङ्ग्रेजी	१	
							नेपाली		

(कक्षा ११-१२)							लेखा	१	
जम्मा		६	६	५	१९				

शिक्षक प्रोफाइल तालिकामा विश्लेषण गर्दा १-१० मा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मिलेता पनि मा.वि. ११-१२ तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात उच्च रहेको (१०७ : १) देखिन्छ। धेरै शिक्षकहरु राहत तथा नगरद्वारा व्यवस्था गरेको हुनाले शिक्षकहरुको पेशागत सुरक्षा माथि आशंका रहनु, विद्यार्थीको अनुपातमा व्यवस्था गरिएता पनि विषयगत शिक्षकको अभाव रहनु जस्ता कारणहरुलाई यथोचित समाधानका भावि योजनाहरुले शिक्षकको कार्य सम्पादनको दरमा थप उर्जा दिन टेवा पुर्याउने छ।

३.१.५ विद्यालय सञ्चालन अवस्था

यस विद्यालयमा गत शैक्षिक सत्रको विद्यालय सञ्चालनको अवस्था यस प्रकार छ :

तालिका-५: विद्यालय सञ्चालन अवस्था

क्र.स.	विवरण	वार्षिक औसत दिन	निर्धारित मापदण्ड
१.	विद्यालय खुलेको दिन	२३३	२२० दिनभन्दा बढी
२.	पठनपाठन भएको दिन	१७७	न्यूनतम वार्षिक कक्षा १-५: १९२ दिन, कक्षा ६-८: २१० दिन माध्यमिक : २२० दिन
३.	प्रारम्भिक बाल विकासका विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१५१	न्यूनतम वार्षिक १९२ दिन

४.	कक्षा १-५ का विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१४७	न्यूनतम वार्षिक २१० दिन
५.	कक्षा ६-८ का विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१५३	न्यूनतम वार्षिक २१० दिन
६.	कक्षा ९-१० का विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१६३	न्यूनतम वार्षिक २२० दिन
७.	कक्षा ११-१२ का विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१२१	
८.	विद्यालयमा शिक्षकको औसत उपस्थिति	९०.४८	विद्यालय खुलेको दिनमध्ये ९२%
९.	औसत शिक्षण सिकाइ समय तहगत	९१.४ %	कक्षा १-३= ८३२ घण्टा प्रति कक्षा
		८९ %	कक्षा ४-५= १०२४ घण्टा प्रति कक्षा
		८४%	कक्षा ६-८= १०२४ घण्टा प्रति कक्षा
		७३.३३%	कक्षा ९-१०= प्रति विषय १०२४ घण्टा प्रति कक्षा
			कक्षा ११-१२ = प्रति विषय घण्टा प्रति कक्षा

माथिको तालिकाको विश्लेषण गर्दा विद्यालय सुधार योजना निर्माण सहयोगि पुस्तिका, २०७४ को पेज नं. २४ मा उल्लेखित सूत्रको प्रयोग गरिएको छ । विद्यालय खुल्लुपर्ने दिन विद्यालय खुलेको देखिन्छ । माथिको तालिका विश्लेषण गर्दा विद्यालयको औसत उपस्थिति छात्रको तुलनामा छात्राको कम देखियो । यसको प्रमुख कारण महिनावरी हुँदा छात्रामैत्री शौचालयको व्यवस्था नहुनु देखिन्छ । विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था,

तालिकालाई समग्रमा विश्लेषण गर्दा राष्ट्रिय मापदण्डको न्यूनतम दिन भन्दा विद्यार्थीहरूको वार्षिक हाजिरी औषत दिन कम हुनु शैक्षिक क्षतिको प्रमुख कारण मान्न सकिन्छ । कक्षा कोठामा शैक्षिक सामग्रीको कम प्रयोग हुनु उपलब्ध रहेका सन्दर्भ सामग्रीहरूको प्रयोग दर मध्यम रहनु , शिक्षकहरूको विद्यालयमा र कक्षा कोठामा उपस्थितीको दर अपेक्षित भन्दा कम हुनु , बुक कर्नरको उचित प्रवन्ध नहुनु , बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापनको कमि हुनु स्तरीय फर्निचरको अभाव विद्यालय रंगरोगनको कमी जस्ता कारणहरूलाई न्यून गर्ने योजनाले विद्यार्थीहरूमा अपेक्षित शैक्षिक सकारात्मक व्यवहार परिवर्तनको अपेक्षा गर्न सकिन्छ । सिकाइ क्षति कम गर्नका लागि विद्यालयले द्रुततर सिकाइ योजना (Accelerated Learning Plan, ALP) तथा कोभिडका कारण हुन पुगेको Cumulative Learning Loss पुरा गर्न Learning Recovery Scheme जस्तो, उपचारात्मक शिक्षण एवम् अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

३.१.६ भौतिक सुविधाको अवस्था

यस विद्यालयको हाल रहेको भौतिक सुविधाको अवस्था यस प्रकार छ :

तालिका-६: भौतिक सुविधाको अवस्था

क्र.स.	विवरण	जम्मा सङ्ख्या	पर्याप्तता		मर्मत/सुधार आवश्यक सङ्ख्या	भूकम्प प्रतिरोधक वा सुरक्षित सङ्ख्या	अपाङ्गता मैत्री भए सङ्ख्या
			छ (√)	छैन (√)			
१.	विद्यालय भवन	६		✓	१ (६ कोठे)	६	
२.	प्रारम्भिक बालविकास						
	२.१ बालविकास केन्द्र/कक्षा	१		✓	१		
	२.२ सिकाइ क्षेत्र (Learning space)						
	२.३ अलग्गै खेल मैदान			✓	१		
३.	कक्षा कोठा	१२		✓	४		

४.	फर्निचर	१४५		✓	५०		
५.	जम्मा शौचालय	४		✓	१		
	छात्रा शौचालय	२		✓	१		
	WASH Facilities सहितको शौचालय	१		✓	२		
६.	विद्यालय कम्पाउन्ड, घेरावार		✓				
७.	खानेपानी			✓			
८.	खेलकुद मैदान	१		✓			
९.	प्रयोगशाला						
	९.१ कम्प्युटर/ICT प्रयोगशाला	१		✓			
	९.२ विज्ञान प्रयोगशाला	१	✓				
१०.	अध्ययन कक्षसहितको पुस्तकालय	१		✓			
११.							

तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणका आधारमा विद्यालयमा उपलब्ध भौतिक सुविधाहरूको अवस्था, उपयोग एवम् विद्यालयको आवश्यकता र मौजुदा सुविधाका बिच तालमेलको लेखाजोखा तथा विश्लेषण गर्दा भौतिक सुविधाहरू काम चलाउ मात्र देखिन्छ। फर्निचर बालमैत्री र Anthropometric हुनुपर्नेमा केवल गणनामा मात्र सिमित छन्। शौचालय तथा कक्षाकोठाको अभाव खड्किरहेको छ। खेलमैदान तथा बगैचा र हरित विद्यालयको लागि पूर्वाधारको कमी छ। विगत देखि वर्तमानसम्म यस विद्यालयलाई हेर्ने दृष्टिकोण नकारात्मक

हुँदा अपेक्षित भौतिक सुविधाहरु जोड्न सकिएको छैन । यद्यपि भएको भौतिक सुविधाको यथोचित उपयोग गर्ने हो भने पनि सुधारको संभावना रहेको छ ।

३.१.७ विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध

तालिका-७: विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध

क्र.स.	विवरण	भएको	नभएको	कैफियत
१.	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन	✓		
२.	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठक	✓		वार्षिक पटक: ३१
३.	शिक्षक अभिभावक सङ्घको गठन	✓		
४.	शिक्षक अभिभावक सङ्घको बैठक	✓		वार्षिक पटक: ४ कक्षागत
५.	गत आ.व.मा सामाजिक परीक्षण	✓		
६.	गत आ.व.को लेखा परीक्षण	✓		
७.	वार्षिकोत्सव/अभिभावक भेला	✓		वार्षिक पटक: १
८.	सरोकारवालाबिच सुनुवाइ कार्यक्रम	✓		
९.	शिक्षक आचारसंहिता प्रदर्शन र पालना	✓		
१०.	विद्यार्थी आचारसंहिता प्रदर्शन र पालना	✓		
११.	बाल क्लब गठन र सक्रियता	✓		
१२.	शिक्षक कर्मचारी बैठक	✓		वार्षिक पटक: ९

१३.	विद्यालय निरीक्षक/स्रोतव्यक्तिबाट विद्यालय अनुगमन	✓		वार्षिक पटक: ४
१४.	विव्यस र शिअसबाट विद्यालय अनुगमन	✓		वार्षिक पटक: ३
१५.	वार्षिक कार्यपात्रो निर्माण	✓		
१६.	वार्षिक शैक्षणिक योजना निर्माण र कार्यान्वयन	✓		योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने शिक्षक सङ्ख्या: १९
१७.	दैनिक पाठयोजनासहित शिक्षण	✓		पाठयोजनासहित शिक्षण गर्ने शिक्षक सङ्ख्या:
१८.	प्राथमिक उपचारको व्यवस्था	✓		
१९.	नियमित विद्यार्थी स्वास्थ्य परीक्षण, जुकाको औषधी वितरण	✓		
२०.	विद्यार्थीलाई दिवा खाजाको व्यवस्थापन	✓		
२१.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यकलाप (विपद् शिक्षा, सम्पर्क व्यक्ति/समूह, सुरक्षाका लागि योजना, आपत्कालिन निकास नक्साङ्कन)	✓		
२२.	अन्य संघसंस्थासँगको समन्वय र सहकार्य	✓		सौचालय निर्माण

३.१.८ शैक्षिक सामग्रीको विवरण

विद्यालयमा विद्यमान शैक्षिक सामग्रीको विवरणलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिका-८: शैक्षिक सामग्रीको विवरण

क्र.स.	सामग्री प्रकार	उपलब्धता		पर्याप्तताको अवस्था		प्रयोगको अवस्था	
		उपलब्ध रहेको	उपलब्ध नरहेको	भएको	नभएको	भएको	नभएको
१.	प्रारम्भिक बाल शिक्षाको पाठ्यक्रम/सामग्री	✓			✓	✓	
२.	तहगत पाठ्यक्रम	✓			✓	✓	
३.	विद्यार्थीलाई सेटमा पाठ्यपुस्तक	✓		✓		✓	
४.	विषयगत शिक्षक निर्देशिका	✓			✓	✓	
५.	पुस्तकालय	✓			✓	✓	
६.	बुककर्नर	✓			✓	✓	
७.	खेलकुदका सामग्रीहरू	✓			✓	✓	
८.	विज्ञान/स्वास्थ्य/शारीरिक विषयका उपकरण/सामग्री	✓		✓		✓	

९.	विपद्जोखिम न्यूनीकरणसँग सम्बन्धित सन्दर्भ सामग्री		✓				
१०.	शिक्षकले स्थानीय स्रोत प्रयोग गरी तयार पारेका शैक्षिक सामग्री	✓			✓	✓	
११.	LMS System	✓		✓		✓	

३.१.९ आम्दानी र खर्चको विवरण

गत आर्थिक वर्षको विद्यालयको आर्थिक कारोवारको विवरणलाई देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ :

तालिका-९: गत आवको आम्दानी र खर्चको विवरण

क्र.स.	बजेट शीर्षक	रकम रू.	कैफियत
	आम्दानी तर्फ	१,४९,४१,१३८	
	गत आवको मौज्जात	१२,४५,५८२	
१.	सरकारी अनुदान		
	१.१ तलव भत्ता	९७,०२,९१०	
	१.२ छात्रवृत्ति	५६,८००	
	१.३ पाठ्यपुस्तक	२,८०,०२०	
	१.४ विद्यालय व्यवस्थापन अनुदान	१,०५,६८९	
	१.५ भौतिक सुविधा विस्तार	८,८०,०२९	

	१.६ विद्यालय सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन	१२,०००	
	१.७ दिवा खाजा	२,१८,९४०	
	१.८		
	जम्मा (१)		
२.	समुदाय र सङ्घसंस्था		
	२.१ नगद रकम/सहयोग (चन्दादाताबाट)		
	२.२ जिन्सी सहायता (रकममा परिणत गर्दा)		
	२.३ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह (सावउस) तथा अन्य समूह		
	२.४ गैर सरकारी सङ्घसंस्था (I/NGO) प्राप्त हुने रकम/सहयोग		
	जम्मा (२)		
३.	विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी		
	३.१ विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी, भाडा आदिबाट उपलब्ध	४३,१००	
	३.२ शुल्क	२०,११,१४०	
	३.३ लिलाम विक्रि	४,८७,२६०	
	३.४ ब्याज प्राप्त	२७,६१७	

	३.५ विविध आम्दानी	३०,८१९	
	जम्मा (३)	२५,९९,९३६	
	कुल आम्दानी	१,४९,४१,१३८	
	जम्मा खर्च भएको रकम	१,३६,९५,५५६।	
	विद्यालयको कुल मौज्दात रकम	१२,४५,५८२	

भविष्यका लागि गुणस्तरीय मानव संसाधनको विकास गर्न शिक्षामा लगानी गरिन्छ। त्यसैले बालबालिकाको शिक्षामा गरिने लगानीले व्यक्ति, समाज र राज्यको दीर्घकालिन विकासका लागि सहयोग गर्दछ। शिक्षामा गरिने लगानीले प्रमुख तीन पक्षलाई ध्यान दिनु पर्छ। ती तीन पक्षहरूमा पहिलो, राज्यका सबै बालबालिका र नागरिकलाई शैक्षिक अवसर र सहभागिता; दोस्रो, सहभागी भई सकेकालाई उचित र गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता र तेस्रो, स्रोतको समतामूलक वितरण र उपयोग रहेका छन्। यसरी हेर्दा उपर्युक्त बजेट प्रयाप्त र समतापूर्ण देखिदैन।

३.२ मुख्य समस्या र समाधानका उपाय

माथि उल्लिखित तालिका १ देखि ९ मा प्रस्तुत विद्यालयको वर्तमान अवस्था विश्लेषण, विद्यालयका मुख्य समस्या र समाधानका उपायहरू देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।।

तालिका-१०: समस्या विश्लेषण सारांश तालिका

क्र.स.	क्षेत्र	मुख्य समस्या	समाधानका उपाय
१.	कक्षागत विद्यार्थी विवरण	तल्लो कक्षाहरूमा विद्यार्थी संख्या न्यून हुनु	१. अंग्रेजी माध्यमलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्ने २. अभिभावक शिक्षा तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम
२.	आन्तरिक सक्षमताको अवस्था	कक्षा छाड्ने तथा दोहोर्‍याउने दर नघट्नु	१. सिकाइ आपुरणका लागि अतिरिक्त कक्षा तथा उपचारात्मक शिक्षण २. नियमित उपस्थिति हुने वातावरण सिर्जना गर्ने ३. विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकबिच अन्तरक्रिया गर्ने ४. सक्रिय सिकाइ वातावरण सिर्जना

३.	विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि विवरण	• तहगत सिकाइ उपलब्धि न्यून हुनु • तहगत पठन सिपको अवस्था कमजोर	१. विद्यार्थी नियमिततामा वृद्धी गर्ने २. शिक्षण सिकाइ समय वृद्धि ३. राम्रो पाठ योजना निर्माण र प्रयोग ४. पठन संस्कृतिको विकास ५. वैयक्तिक शिक्षण प्रबन्ध ६. शिक्षक विद्यार्थीद्वारा सिकाइ अभिवृद्धि योजना निर्माण
४.	शिक्षक विवरण	• माथिल्ला कक्षामा विषयगत शिक्षक उपलब्ध नहुनु	१. नगरपालिकासँग विषयगत शिक्षक माग गर्ने २. शिक्षक तालिमको व्यवस्था
५.	विद्यालय सञ्चालन अवस्था	पढाई हुने दिनमा कमी	बन्द हडताल जस्ता दिनहरुमा पनि पढाई हुने वतावरण सिर्जना गर्ने । परीक्षा सञ्चालन र नतिजा प्रकाशनको समयमा पुनरावलोकन गर्ने
६.	भौतिक सुविधाको अवस्था	१. विषयगत तथा कक्षागत रुपमा कक्षाकोठा पर्याप्त नहुनु । २. विद्यार्थी अनुपातमा शौचालय नहुनु ३. छात्रबासको लागि अलग भवनको व्यवस्था नहुनु । ४. खानेपानीको पर्याप्तता विद्यार्थी अनुपातमा नहुनु । ५. व्यवस्थित खेलमैदानको अभाव ६. विद्युत जडान एवमं उपकरण पुर्ण नभएको । ७. चमेना गृह नभएको । ८. अडिटोरियम हल नभएको	१. प्रत्येक वर्ष बालमैत्रि भवन निर्माण गर्दै जाने । २. शुलभ शौचालय निर्माण गर्ने । ३. छात्रा एवमं अपाङ्गमैत्री शौचालय निर्माण गर्ने । ४. व्यवस्थित छात्रबासका लागि भवन निर्माण गर्ने । ५. खानेपानी ट्याङ्कीको व्यवस्था गर्ने । ६. विद्यालयमा रहेको खेल मैदानलाई मर्मत तथा व्यवस्थित गर्ने । ७. विद्यालय भित्र चमेना गृहको व्यवस्था गर्ने । ८. वैकल्पिक उर्जाको व्यवस्था गर्ने ९. अडिटोरियम हलको व्यवस्था गर्ने
७.	विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध	विद्यालयको व्यवस्थापकीय पक्षमा कठिनाइ रहेको	१. शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मिलाउने । २. कार्यालय व्यवस्थापन गर्ने । ३. तहगत रुपमा शैक्षिक एवमं भौतिक व्यवस्थापनको लागि जिम्मेवारी तोक्ने । ४. सरोकारवालाहरुको अपनत्व वृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने । ५. प्राथमिक उपचार, नियमित स्वास्थ्य परीक्षण, रिक्त पिरिएड व्यवस्थापन एवमं सुभावा पेटीका र वडापत्र राख्ने । ६. सरोकारवालाको आचारसंहिता निर्माण र पालना

८.	शैक्षिक सामग्रीको विवरण	१. पर्याप्त शैक्षिक सामग्री नहुनु । २. उपलब्ध शैक्षिक सामग्री भण्डारणको समस्या । ३. शैक्षिक सामग्री निर्माण सपको अभाव ४. विज्ञान तथा कम्प्युटर प्रयोगशाला नभएको ५. पुस्तकालय तथा प्रयोगशाला पर्याप्त नभएको र विद्युतिय पुस्तकालयको आवश्यकता भएको	१. स्थानीयस्तरमा उपलब्ध हुने एवमं निर्माण गर्न सकिने सामग्रीको प्रयोगमा जोड दिने । २. शैक्षिक सामग्री निर्माणमा शिक्षक एवमं विद्यार्थीहरूलाई परिचालन गर्ने । ३. बजारमा उपलब्ध कम मुल्यका शैक्षिक सामग्रीहरू खरिद गर्ने। ४. शैक्षिक सामग्रीको भण्डारणको व्यवस्थापन गर्ने ५. शैक्षिक सामग्रीको रुपमा ICT को प्रयोगमा जोड दिने। ६. Low cost, No cost सामग्रीको संकलन ७. आगामी वर्षहरूमा विज्ञानको क्षेत्रगत तथा कम्प्युटरको प्रयोगशाला निर्माण गर्ने । ८. तहगत रुपमा प्रयोगशाला निर्माण गरी पुस्तकालयका लागि पर्याप्त पुस्तकहरू खरिद गर्ने ९. विद्युतिय पुस्तकालयको लागि आवश्यक खर्च जुटाई व्यवस्थापन गर्ने ।
९.	आम्दानी र खर्चको विवरण	आम्दानी खर्चको नियमित मासिक रुपमा विवरण सार्वजनिक नभएको	आम्दानी खर्चको विवरण मासिक रुपमा आर्थिक ऐन नियमावली अनुसार सार्वजनिक एवमं व्यवस्थित गर्ने ।

४. योजना निर्माण

४.१ विद्यालयको दूरदृष्टि (Vision)

बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका लागि प्रविधिमैत्री, सिर्जनात्मक तथा जीवनोपयोगी शिक्षासहितको उत्कृष्ट सिकाइकेन्द्रको रूपमा परिचित गराउने ।

४.२ विद्यालयको ध्येय (Mission)

बालबालिकाको गुणस्तरीय, सान्दर्भिक तथा समतामूलक शिक्षा प्राप्तिको अवसर विस्तार गर्न विद्यालयलाई शुशासन,उत्तरदायी, प्रतिस्पर्धि र सक्षम संस्थाको रूपमा विकसित गर्ने ।

४.३ लक्ष्य (Goals)

१. सबै कक्षाहरूलाई प्रविधियुक्त प्रभावकारी सिकाइ थलोको रूपमा विकास गर्ने ।

२. पाठ्यक्रममा आधारित शिक्षणका साथै जीवनोपयोगी, नैतिक चरित्र तथा व्यवहारजन्य सिप विकासमा जोड दिने ।

४.४ उद्देश्य (Objectives)

- क) कक्षा १ देखि १० कक्षा सम्मका विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धिआगामि ५ वर्षमा ८० प्रतिशत भन्दा माथि पुऱ्याउने ।
- ख) कक्षा ११ र १२ को नतिजा आगामि ५ वर्षमा B भन्दा माथि ल्याउने ।
- ग) विद्यालय भवन, चमेना गृह, ई लाइब्रेरी र बहुउद्देशीय भवन सहितका भौतिक पूर्वाधारहरूको विकास गर्ने ।
- घ) अनुशासित,परिश्रमी,मिलनसार, राष्ट्र र समाजप्रति जिम्मेवारको भावना सहितको चरित्र निर्माण गर्ने ।
- ङ) अभिभावक तथा सम्बद्ध सरोकारवालाको विद्यालयमा सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने ।
- च) बालप्रतिभाको पहिचान गर्न सो सम्बन्धि आवश्यक सिर्जनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- छ) विद्यालयलाई बालमैत्री, हरित, शान्त, सफा तथा सुरक्षित सिकाइकेन्द्रको रूपमा विकास गर्ने ।
- ज) सिकाई प्रक्रियालाई सुचना प्रविधिसँग जोड्ने वातावरण सिर्जना गर्ने ।
- झ) शिक्षकहरूलाई सुचना र प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धि प्रबोधीकरण गर्ने ।
- ञ) खेलकुद, साँस्कृतिक तथा अतिरिक्त क्रियाकलापशुरुमामा विद्यार्थीको संलग्नता बढाउने ।
- ट) सबै कक्षा र तहका विद्यार्थीको औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि गर्दै लाने ।
- ठ) जिम्मेवार अभिभावक, उत्तरदायी शिक्षक कर्मचारीहरू र लगनशील विद्यार्थीको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- ड) विद्यालय शिक्षामा STEAM शिक्षणविधिलाई एकीकृत गर्ने ।
- ढ) विद्यालयलाई समुदायको अग्रणी सिकाइकेन्द्रको रूपमा नेतृत्व विकास गर्ने ।
- ण) विद्यार्थी केन्द्रित सिकाइका लागि PBL तथा प्रवर्तनात्मक शिक्षणविधि सहित २१ औं शताब्दीका सिपहरूको विकास गर्ने वातावरणको सिर्जना गर्ने ।

४.५ आवश्यकता पहिचान एवम् प्राथमिकीकरण

४.५.१. आवश्यकता पहिचान एवम् प्राथमिकीकरण:

तालिका ११: प्राथमिकता प्राप्त कार्यहरूको सूची

क्षेत्र	प्राथमिकताका आधारमा गर्न सकिने कार्यहरू
शैक्षिक	१. विद्यालयमा रहेको शिक्षक विद्यार्थी अनुपातलाई तोकिए अनुसार मिलाउने । २. १-८ (आधारभूत तह) विद्यार्थी संख्या वृद्धि गर्ने । ३. अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठनको व्यवस्था गर्ने । ४. घरदैलो कार्यक्रम सञ्चालन । ५. यातायातको साधनको व्यवस्थापन । ६. शिक्षक तथा विद्यार्थीको संलग्नतामा शैक्षिक सामग्रीको निर्माण । ७. हरेक शुक्रबार अतिरिक्त कक्षा तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने । ८. ICT को प्रयोगबाट शिक्षण गर्ने । ९. कक्षा ५, ८, १० का लागि शनिवार निर्माणात्मक परीक्षा सञ्चालन गर्ने । १०. छात्रवृत्ति कोषको व्यवस्था गर्ने । ११. कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषयको कक्षा सञ्चालन गर्ने । १२. दौतरी शिक्षालाई प्रभावकारी बनाई CSE कार्यान्वयन गर्ने १३. विद्यार्थी सिकाई उपलब्धि वृद्धि गर्न PLAS कार्यान्वयन गर्ने । १४. पुस्तकालय तथा बुक कर्नर सम्बन्धि व्यवस्थापन गर्ने । १५. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि, विकास र मूल्याङ्कनका लागि समूह, निरीक्षण र मूल्याङ्कनका कार्यहरू गर्ने । १६. शैक्षिक सत्रको सुरुमै वार्षिक कार्यतालिका, वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गर्ने । १७. सबै शिक्षक, विद्यार्थीहरूका परिचयपत्रका लागि स्मार्ट कार्डको प्रयोग गर्ने । १८. शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि मौजुदा शिक्षकहरूलाई थप जिम्मेवारी र थप प्रोत्साहन दिएर गुणस्तरीयशिक्षा प्रदान गर्ने । १९. विद्युतीय पुस्तकालय र कम्प्युटर तथा विज्ञान विषयको सुविधा सम्पन्न प्रयोगशाला र ल्याबहरूको व्यवस्था गर्ने । २०. विद्यालयका शैक्षिक तथा अन्य क्रियाकलापहरूको वृत्तचित्र निर्माण गर्ने । २१. प्रत्येक शिक्षकलाई ल्यापटपको व्यवस्था गर्ने । २२. विद्यालयका समसामयिक सूचनाका लागि पोष्टर, पम्प्लेट, ब्यानर निर्माण । २३. शैक्षिक सामग्री निर्माण, प्रयोग र संरक्षण सम्बन्धि कार्याशाला आयोजना गर्ने २४. सिकाई संग्रहालयको (Learning Museum) स्थापना गर्ने । २५. कक्षागतरूपमा विद्यार्थीको प्रोफाइल तयार गर्ने । २६. पाठयोजनासहित शिक्षण गर्ने २७. LMS, MOODLE तथा MOOCS को शैक्षिक उपयोगबारे जानकारी प्रदान गर्ने
भौतिक	१. भूकम्प प्रतिरोधात्मक वातावरण अनुकूल बालमैत्री भवनको निर्माण गर्ने । २. उपयुक्त तथा आवश्यक अनुरूपको खेल मैदान निर्माण गर्ने । ३. फूलवारी, शौचालय र बालगृहको उचित विकास र संरक्षण गर्ने ४. पुस्तकालय, विज्ञान तथा कम्प्युटर प्रयोगशाला व्यवस्थित गर्ने ।

	५. छात्राछात्रका लागि १ वटा सुविधा सम्पन्न छात्रावास निर्माण गर्ने । ६. विद्यालय संरचनाको नक्साङ्कन गरी जोखिम विश्लेषण गर्ने । ७. लैंगिक तथा अपाङ्गमैत्री शौचालय निर्माण । ८. कम्प्युटर र विज्ञान विषयको सुविधा सम्पन्न प्रयोगशाला निर्माण तथा साविकका कक्षाहरू व्यवस्थापन गर्ने । ९. चमेनागृह निर्माण गर्ने । १०. ICT सामग्री सहितको छुट्टै ल्याबको निर्माण गर्ने । ११. प्रयाप्त मात्रामा शुद्ध, स्वच्छ र सुरक्षित पिउने पानीको व्यवस्थापन गर्ने । १२. WASH सुविधा सहितको प्रयाप्त छात्राछात्र र स्टाफहरूको शौचालय निर्माण गर्ने । १३. तहगत रूपमा विद्यार्थी मैत्री फर्निचरको व्यवस्था सबै कक्षा र अन्य कोठाहरूमा पंखा, बत्तीको व्यवस्था गर्ने । १४. प्रविधि मैत्री कक्षाकोठाको अवधारणा अनुसार सबै कक्षाहरूमा स्मार्ट बोर्ड । १५. ICT मैत्री प्रयाप्त आधुनिक फर्निचरयुक्त वि.व्य.स., शि.अ.संघ, प्र.अ., स.प्र.अ., कार्यक्रम प्रमुख र संयोजकहरूको कार्यकक्ष समेत ICT युक्त फर्निचर र फिनिशिंग गर्ने । १६. विद्यालयको पहिचान भल्किने ब्राण्ड र कलर भल्किने गरी भवन तथा सामग्रीको रंग रोगन गर्ने । १७. ५०० जना भन्दा बढीको क्षमताको खुला र बहुउद्देश्यीय हल निर्माण गर्ने । १८. विद्यालयको कलात्मक पहिचान खुल्ने खालको प्रवेशद्वार निर्माण गर्ने १९. सुरक्षा गार्डका लागि घर निर्माण गर्ने । २०. स्कुल बस, मोटरसाइकल र साइकलहरूको पार्किङ्ग स्थल निर्माण गर्ने । २१. अभिभावकका लागि प्रतिक्षालय निर्माण गर्ने । २२. सरस्वती मन्दिर निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने । २३. विद्यालय विकासमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने महानुभावहरूको सम्भनामा शान्ती उद्यान निर्माण गर्ने । २४. पूर्व विद्यार्थी समाज तथा सामुदायिक सूचनाकेन्द्र कक्ष निर्माण गरी आवश्यक सामग्री व्यवस्था गर्ने । २५. विद्यालय परिसरमा फुटबल, बास्केटबल, भलिबल, क्रिकेट जस्ता खेलकुदका लागि खेलमैदान व्यवस्था गर्ने । २६. विद्यालय सम्पत्ति संरक्षण तथा दिगोपनका लागि मर्मत सम्भार योजना निर्माण गर्ने ।
व्यवस्थापकीय	१. विद्यालयका सम्पूर्ण गतिविधि भल्किने गरी वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गर्ने । २. वार्षिक कार्ययोजनाको आधारमा शैक्षिक बुलेटिन, स्मारिका र शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण गर्ने । ३. तोकिएको समयमै वि.व्य.स., शि.अ.स., विभिन्न क्लबहरू, विद्यार्थीका सदनहरू गठन गरी विभिन्न जिम्मेवारी (शिक्षक कर्मचारीहरूलाई) प्रदान गर्ने । ४. मौजुदा शिक्षकहरूबाट अतिरिक्त पिरियडको व्यवस्थापन गरी प्रोत्साहन प्रदान गर्ने । ५. सरोकारवालाहरूको अपनत्व वृद्धि गर्ने विद्यालयको विविध क्रियाकलापमा अभिभावक तथा शिक्षाप्रेमीहरूलाई संलग्न गराउने । ६. आर्थिक आय व्ययको पारदर्शिता कायम गर्ने । ७. विद्यालय हाताभित्र थप वृक्षारोपण गरीहरित पेटी (Green Belt) तथा बगैचा निर्माण गर्ने । ८. फिडर विद्यालय सहितका शिक्षकहरूको क्षमता विकासका लागि शिक्षक तालिमको व्यवस्था मिलाउने ।

१. फिडर विद्यालयको समेत सहभागिता हुनेगरी विद्यालयमा साहित्यिक सम्मेलन, शैक्षिक मेला, पठनसिप मेला र प्राविधिक तथा सिपमूलक शिक्षाका अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने ।   १०. तहगत रूपमा शैक्षिक एवमं भौतिक व्यवस्थापनको लागि तहगत संयोजकको जिम्मेवारी तोक्ने ।   ११. वर्षभरिमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने शिक्षक, विद्यार्थी, कर्मचारी तथा अभिभावकहरुलाई पुरस्कृत गर्ने ।   १२. श्रव्य, दृष्य, छापा तथा अनलाईनबाट कार्यक्रमको प्रचार प्रसार गर्ने ।   १३. विद्यार्थीको नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने ।   १४. गुणस्तरीय शिक्षाका लागि सरोकारवालाहरुसँगको अन्तरक्रिया गरी घरदैलो अभियान सञ्चालन गर्ने ।   १५. सेनेटरी प्याड निर्माण सम्बन्धि कार्याशाला तय गरी सुलभ तरिकाबाट प्याड वितरण गर्ने ।   १६. विद्यालयमा हुने विविध प्रकारका विभेदहरुको अन्त्यका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।   १७. विद्यालय सरसफाइ अभियान सफल पार्न फोहर व्यवस्थापन गर्ने ।   १८. लागूपदार्थ तथा दुर्व्यसनी सम्बन्धि सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।   १९. शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक तथा समितिहरुको विच अन्तरक्रिया गर्ने ।   २०. पूर्व विद्यार्थी र स्टाफ समाज पुर्नमिलन, शुभकामना आदान प्रदान र विद्यालय विकास कार्यक्रममा हातेमालो गर्ने ।   २१. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पुर्व तयारी र बच्ने उपायहरुको बारेमा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।   २२. एक शिक्षक एक पद र एक विद्यार्थी र एक जिम्मेवारीका लागि कार्यसम्पादन करार गर्ने ।   २३. यस विद्यालयलाई नमुना विद्यालयका रूपमा विकासका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीयतहका शैक्षिक निकायहरु सँग समन्वय गर्ने ।   २४. विद्यालयले तय गरेको कार्यविधि अनुसार काम गर्ने शिक्षक कर्मचारीलाई पुरस्कार र नगर्ने लाई विभागिय कारवाही गर्ने ।   २५. प्रजनन तथा यौन शिक्षा सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।   २६. हरेक वर्ष विद्यालय मै सरस्वती पुजाको व्यवस्था गर्ने ।   २७. कार्यालय व्यवस्थापनमा ICT को प्रयोग गर्ने ।   २८. शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मिलाउने ।   २९. प्राथमिक उपचार, नियमित स्वास्थ्य परीक्षण, रिक्त पिरिएड व्यवस्थापन एवमं सुभाब पेटिका र वडापत्र राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।   ३०. सरकारी विद्यालयका शिक्षक, कर्मचारीहरुका बालबालिकाहरुलाई सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गर्ने अभियान सञ्चालन गर्ने ।   ३१. गुणस्तरीय शिक्षाका लागि सरोकारवालाहरुसँगको अन्तरक्रिया गरी घरदैलो अभियान सञ्चालन गर्ने ।   ३२. पोषणका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने ।   ३३. विपद् तथा सुरक्षित विद्यालय सम्बन्धि निम्नानुसार गर्ने ।   (क) कक्षाकोठा र विद्यालय भवनभित्र   १. टेबुल, दराज, कम्प्युटर, पङ्खा, फूलदानी, पानी ट्याङ्की, विषादीजस्ता जोखिमयुक्त वस्तुलाई स्थिर र बलियोसँग बाँध्ने वा सुरक्षित बनाउने,   २. कक्षाकोठाको ढोकाको मर्मतसम्भार गर्ने र प्रत्येक कोठाको ढोका सजिलैसाग बाहिरपट्टी खुल्ने सुनिश्चित गर्ने,

	३. डेस्क र बेन्च एकसाथ जोडिएका भए तिनलाई छुट्याउने र विद्यार्थीलाई सजिलैसँग हिँड्न वा घुम्न मिल्ने गरी पुनःव्यवस्थापन गरी मिलाउने, ४. गह्रौं बस्तुलाई शिरभन्दा तल पर्नेगरी राख्ने र सकेसम्म भुईँ तलामा राख्ने व्यवस्था मिलाउने, ५. विद्युतीय वायरिङलाई व्यवस्थिति गर्ने, ६. ग्याँस, मटीतेल, पेट्रोलजस्ता प्रज्वलनशील पदार्थलाई कक्षाकोठा, अन्य आवास क्षेत्र वा विद्यार्थीको पहुँचभन्दा अलग्गै वा छुट्टै ठाउँमा व्यवस्थित गरी राख्ने, ७. भ्यालढोका, छानो आदिलाई बलियो र सुरक्षित बनाउन आवश्यक हुक, कब्जा वा अन्य विधिले बाँध्ने, ८. विद्यालय भवन र अन्य संरचनाको नियमित मर्मतसम्भार गर्ने । (ख) विद्यालय परिसरमा १. धेरै वर्ष भएका रुखहरू हटाउने, सुकेका हाँगा र भाँचिएका हाँगाहरू काट्ने, धुलो तथा गेयानलाई विद्यालय परिसरबाट हटाउने, २. विद्यालय चउरको सतह समान र एकनासको बनाउने, खाल्डाखुल्डी पुर्ने र सर्प वा अन्य विषालु किराको जोखिम कम गर्न भाडी वा घाँस नियमित रूपमा काट्ने, ३. विद्यालय र वनका बिचमा अग्निनियन्त्रण रेखा बनाउने र कुलेसो बनाएर त्यसलाई नियमित रूपमा सफा गर्ने, ४. आगो बाल्ने स्थान (जस्तै : चमेनागृहको चुलो) प्रज्वलनशील पदार्थ, नरम वा तुरुन्तै बल्ने काठ वा त्यस्तो काठबाट बनेका संरचना र भण्डारगृहभन्दा टाढा बनाउने, ५. विद्यालय आसपास र परिसरमा सचित्र चेतावनी सङ्केत राख्ने, जस्तै : विद्यालय क्षेत्र/बालबालिका हिँड्दुल गर्ने क्षेत्र/विस्तारै हाँक्नुहोस्/गति सीमित वा ५ किलोमिटर प्रतिघण्टा आदि । ६. विद्यालयबाट निस्कने फोहोर सुरक्षित व्यवस्थापन गर्ने, ७. विद्यालय परिसर वरिपरी वृक्षारोपण गर्ने,

बजेट विना तथा कम बजेटमा गर्न सकिने कार्यकलापहरु :		
क्षेत्र	प्राथमिकता कार्यहरु	कार्यक्रमहरु
शैक्षिक पक्ष	१-८ विद्यार्थी संख्या वृद्धि गर्ने	घरदैलो
		अन्तरक्रिया
		अभिभावक भेला तथा आम भेला
		जन चेतनामूलक कार्यक्रम (नाटक, श्रव्य, दृष्य)
	शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग	स्थानीयस्तरमा उपलब्ध हुने सामग्री
		शिक्षक विद्यार्थी निर्मित सामग्री
विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धिमा वृद्धि	अन्तरक्रियात्मक शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप सञ्चालन	
	अनुगमन व्यवस्थापन	
	सदन विभाजन	
व्यवस्थापकीय पक्ष		सरोकारवालाहरूलाई अपनत्व वृद्धि
		वि.व्य.स. गठन तथा बैठक

	शि.अ.सं गठन तथा बैठक
	सामाजिक परीक्षण
	विभिन्न उपसमिति गठन
	सरोकारवाला विच सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम
	शिक्षक विद्यार्थी आचारसंहिता निर्माण र पालना
	बालक्लब, जे.रे.स. तथा यु.रे.से.
	शिक्षक कर्मचारी बैठक
	वार्षिक कार्यतालिका तथा शैक्षणिक योजना निर्माण
	दैनिक पाठयोजना निर्माण
	नियमित स्वास्थ्य परीक्षण
	कक्षाकोठा तथा विद्यालय हाता सरसफाइ
	फुलबारी निर्माण र व्यवस्थापन

४.६. लक्ष्य निर्धारण:

तल दिइएका विभिन्न तालिकाहरुमा विद्यालयले पाँच वर्षका लागि तय गरेको लक्ष्य निर्धारणलाई उल्लेख गरिएको छ :

तालिका नं. १२: पाँच वर्षका लागि लक्ष्य निर्धारण

४.६.१. शैक्षिक लक्ष्य

सि.नं.	प्राथमिकता प्राप्त कार्यकलाप	एकाइ	वर्तमान अवस्था	जम्मा लक्ष्य	वार्षिक लक्ष्य					
					पहिलो वर्ष २०८०	दोस्रो वर्ष २०८१	तेस्रो वर्ष २०८२	३ वर्षको जम्मा	चौथो वर्ष २०८३	पाँचौ वर्ष २०८४
१	सिकाइ उपलब्धि कक्षा ५		३५	८०	५०	५५	६५		७०	८०
	सिकाइ उपलब्धि कक्षा ८		५३	८०	६०	६५	७०		७५	८०
	सिकाइ उपलब्धि कक्षा १०		२.२४	२.७५	३	३.६	३.६		३.६	३.८
	सिकाइ उपलब्धि कक्षा १२		२	२.६	२.६	२.८	३		३.२	३.६
२	जनचेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन	पटक	२	१०	२	२	२	६	२	२
३	पोष्टर, पम्प्लेट व्यानर	वटा	५	५०	१०	१०	१०	३०	१०	१०
४	रिक्त पिरियड व्यवस्थापन	वर्षभरी	छ	वर्षभरी	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
५	(१-५) खाजा कार्यक्रम	वर्षभरी	छ	वर्षभरी						

६	शिक्षक तालिम व्यवस्थापन (फिडर विद्यालय सहित)	जना	छैन								
७	शैक्षिक सामग्री खरिद	पटक	१	आवश्यकता अनुसार
८	श्रव्यदृश्य सामग्री	वटा	७	२००	५०	२०	२०	९०	१०		
९	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	पटक	१५	१२०	२४	२४	२४	७२	२४	२४	
१०	एकाई परीक्षा सञ्चालन	पटक	१०	वार्षिक कार्यता लिका अनुसार
११	अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन	महिना	३महिना	२५	५	५	५	१५	५	५	
१२	शनिवासरिय परीक्षा सञ्चालन	पटक	छैन	१२०	२४	२४	२४	७२	२४	२४	
१३	अंग्रेजी भाषा शिक्षक व्यवस्थापन	जना	१	५	१	१	१	३	१	१	
१४	विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	जना	५०	३००	६०	६०	६०	१८०	६०	६०	
१५	छात्रवृत्ति वितरण (आन्तरिक तथा नेपाल सरकार)	जना	२५०	१०००	२००	२००	२००	६००	२००	२००	
१६	थप शिक्षक व्यवस्थापनका लागि	जना	१९	२२	२	१		२२			
१७	थप कर्मचारी व्यवस्थापनका लागि	जना	३	४		१		४			
१८	ICT कक्षा सञ्चालन										
	क) कम्प्युटर	वटा	१२	३०	२	३	१०	२७	३		
	ख) ल्यापटप	वटा	४	२५	२	५	५	२५			
	ग) प्रिन्टर	वटा	४	५		१		५			
	घ) स्क्यानर	वटा	१	२		१		२			
	ड) स्पिकर	वटा		२	१	१		२			
	च) प्रोजेक्टर	वटा	१	१०	५	१	१	७	२	१	
	छ) फोटोकपी	वटा	१	२	१	१		२			
	ज) WIFI	वटा	१	२	१			१			
१९	बुक कर्नर सम्बन्धी व्यवस्था										
	क) आधारभूत तह	वटा	५	१०	५			५			
	ख) मा.वि. तह	वटा		१०	५	५		१०			
२०	MSE Materials Kits										
	ECD 1, ECD 2 मनोरन्जन, खेल र सिकाई सम्बन्धी सामग्रीहरू	वटा	अपर्याप्त	२०	५	२०		२५	५		
२१	खेलकुद सामग्रीहरू खरिद	वटा	अपर्याप्त	५०	१०	१०	१०	३०	१०	१०	
२२	शिक्षक प्रोत्साहन कार्यक्रम	वार्षिक	अपर्याप्त	५	१	१	३	१	१	५	
२३	प्र.अ., स.प्र. र संयोजक प्रोत्साहन खर्च कार्यक्रम	वार्षिक	अपर्याप्त	५	१	१	३	१	१	५	
२४	शैक्षिक अवलोकन भ्रमण	पटक	१	२२	२	५	५	१२	५	५	
२५	त्रैमासिक प्रगती प्रतिवेदन तयारी	पटक	छैन	२०	४	४	४	१२	४	४	
२६	छिमेकी विद्यालय सहकार्य	पटक	छैन	१३	१	३	३	७	३	३	
२७	प्राथमिक उपचार, मनो सामाजिक परामर्श सामग्री तथा जनशक्ति व्यवस्थापन	संख्या	अपर्याप्त	आवश्यकता अनुसार
२८	विद्यालय गतिविधि सम्बन्धि वृत्तचित्र निर्माण	पटक	छैन	५		२	१	३	१	१	
२९	महिनावारी कक्ष	संख्या	१	२		१					
३०	AFIC Room	संख्या	१	२		१					
३१	STEM Lab	संख्या	छैन	१		१					

४.५.२. भौतिक लक्ष्य:

सि.नं.	प्राथमिकता प्राप्त कार्यकलाप	एकाइ	वर्तमान अवस्था	जम्मा लक्ष्य	वार्षिक लक्ष्य					
					पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	३ वर्षको जम्मा	चौथो वर्ष	पाँचौ वर्ष
१	शैक्षिक भवन (कक्षा)	वटा	१३	२१	६ कोठा	२ कोठा		२१ कोठा		
२	छात्रावास	वटा	छैन	४ कोठा		२कोठा	२ कोठा	४ कोठा		
३	ICT Lab व्यवस्थापन	वटा	अपर्याप्त	२		१	१	२ कोठा		
४	विज्ञान प्रयोगशाला भवन निर्माण (रसायन भौतिक,जिव विज्ञान प्रयोगशाला)	वटा	अपर्याप्त	२		२	२	४ कोठा		
५	पुस्तकालय निर्माण	कोठा	अपर्याप्त	१		१कोठा		१ कोठा		
६	व्यवस्थित शौचालय निर्माण	१ वटा	४		३			५वटा		
७	चमेना गृह निर्माण	वटा	अपर्याप्त	१	१			१		
८	पक्की पर्खाल निर्माण	मिटर	३००				२००	१००		
९	सरस्वती मन्दिर निर्माण	वटा		१		१		१		
१०	प्रवेश द्वारा निर्माण	वटा	अपर्याप्त	२		१	१	२		
११	खेलमैदानमा माटो पटानी			आ. अनु सार						
१२	चौतारा तथा बगैचा निर्माण		१	३		निर्माण	निर्माण		निर्माण	निर्माण
१३	मर्मत सम्भार	पटक	अपर्याप्त	आ.अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार
१४	रंगरोगन	पटक	अपर्याप्त	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार	आ. अनु सार
१५	टेलिफोन जडान	वटा		१	१			१		
१६	विद्यालय संरचनाको नक्साङ्कन, SIP र योजनानिर्माण	वटा	१	१	१			१		
१७	फर्निचर निर्माण:									
	बेन्च	वटा	१४५.	२००	२५	२५	५	२००		
	कुर्ची	वटा	२०	३०	१०	१०	१०	३०		
	टेबल	वटा	१०	३०	१०	१०	१०	३०		
	ट्वाइटबोर्ड	वटा	१५	२०	२	३		२०		
	रोष्टम	वटा	१	१७	५	१०	२	१८		
	रयाक	वटा		१०		५	५	१०		
	डिस्प्ले बोर्ड	वटा		१५		१०	५	१५		
	सूचनापार्टी	वटा		१०	१	२	३	६	२	२
स्मार्टबोर्ड	वटा	२	१५	२	५	२	११	४		
१८	पुस्तकालय कक्ष									
	रयाक	वटा		४		४		४		
	प्लाष्टिक कुर्ची	वटा		५	५			५		
	गोलटेबल	वटा		१०		५	५	१०		
	रयाक	वटा		८	८			८		
	दराज	वटा		१		१		१		
	टेबल	वटा		१०		५	५	१०		
	स्टूल	वटा		१०					५	५
१९	प्रयोगशाला कक्ष	वटा	१	२		१		२		
२०	प्रशासनिक कक्ष	वटा	अपर्याप्त	१	सुधार गर्नु पर्ने			१		
२१	सभा कक्ष	वटा		१		१		१		
२२	विद्यालय संग्रहालय	वटा		१						१

२३	बाल उद्यान	बटा		१					१	
२४	साउन्ड सिस्टम	बटा		१		१				१
२५	शुद्ध पिउने पानी (फिल्टर सहित)	बटा		१			१	१		
२६	मञ्च	बटा		१					१	
२७	यातायात साधनको व्यवस्था	जना	छैन	१	१	-	-	१		

	प्राथमिकता प्राप्त कार्यकलाप	एकाइ	वर्तमान अवस्था	जम्मा लक्ष्य	वार्षिक लक्ष्य					
					पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	३ वर्षको जम्मा	चौथो वर्ष	पाँचौ वर्ष
१	लेखापरीक्षण	पटक	१		१	१	१	३	१	१
२	वार्षिकोत्सव तथा अभिभावक भेला	पटक	१		१	१	१	३	१	१
३	विद्यालय निरीक्षण तथा अनुगमन	पटक	२	१५	३	३	३	९	३	३
४	प्राथमिक उपचारको व्यवस्था	पटक	अर्प्राप्त	आवश्यकता अनुसार
५	प्रकोप व्यवस्थापन	पटक	अपर्याप्त	आवश्यकता अनुसार
६	तथ्याङ्कीय विवरण सजावट	पटक	अपर्याप्त	१	१			१		
७	बडापत्र टाँस	पटक		१	१			१		
८	सुभाष पेटिका टाँस	बटा		५	५			३		
९	सूचना पाटी टाँस	बटा		५	५			५		
१०	पोशाक व्यवस्थापन (विपन्न)	बटा	अर्प्राप्त	आवश्यकता अनुसार
११	भोला, टाई, बेल्ट, परीचयपत्र व्यवस्थापन		कार्यान्वयन भएको							
१२	विद्यालय सफ्टवेयरको व्यवस्था	बटा		१	१			१		
१३	थप शिक्षक व्यवस्थापनका लागि मा.वि. तह	बटा	६	८	२			८		
१४	आधारभूत तह	बटा	१०	१२		२		१२		
१५	कर्मचारी व्यवस्थापन (लेखा, सुरक्षा गार्ड, का.स., डाक्टर, ल्याब सहयोगी, लाईब्रेरियन, आया)	बटा	३	६		२	१	६		
१६	वि.व्य.स., शि.अ.संघ, तथा सल्लाहकारको क्षमता विकासका लागि कार्यक्रम	पटक		७	१	२	२	५	१	१
१७	प्र.अ. तथा प्रशासनिक कर्मचारीको क्षमता विकास कार्यक्रम (कम्तिमा २ पटक)	पटक		१०	२	२	२	६	२	२
१८	शिक्षक विद्यार्थीको नियमितता (Time & Task) वृद्धि गर्न विद्युतिय हाजिरी	बटा		२		२		२		

१९	सम्मान तथा पुरस्कार(शिक्षक तथा विद्यार्थी)	वटा		हरेका वर्ष	नतिजाका आधारमा
२०	विद्यार्थी शिक्षक प्रोत्साहन			हरेका वर्ष	नतिजाका आधारमा
२१	CCTV क्यामेरा जडान	वटा	छैन	२	१	२		२		

४.५.३. व्यवस्थापकीय लक्ष्य

४.५ पाँच वर्षका लागि कार्यकलाप निर्धारण

शैक्षिक, भौतिक तथा व्यवस्थापकीय पक्षहरू छुट्याइ पाँच वर्षका लागि पहिलो वर्ष, दोस्रो वर्ष, तेस्रो वर्ष, चौथो वर्ष र पाँचौ वर्षमा गरिने प्रस्तावित कार्यकलापहरूलाई तलको तालिकामा छुट्टा छुट्टै उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १३ : पाँच वर्षका लागि प्रस्तावित कार्यकलापहरू :

क्षेत्र	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	कार्यकलाप	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौ वर्ष
शैक्षिक पक्ष	ECD-१२ कक्षा सम्मको विद्यार्थी संख्या वृद्धि गर्ने	घर दैलो कार्यक्रम गर्ने	√	√	√	√	√
		विद्यार्थी शिक्षक अनुपात मिलाउने	√	√	√	√	√
		विद्यालयका सम्पूर्ण गतिविधिको बारेमा समय समयमा विद्यार्थी अभिभावक सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	√	√	√	√	√
		टाढाका विद्यार्थीलाई यातायतको साधनको व्यवस्था गर्ने	√	√	√	√	√
		बालबालिका लाई रमाईलो संग सिकने वातावरण सिर्जना गर्ने	√	√	√	√	√
		अभिभावक तथा विद्यार्थी अन्तरक्रिया	√	√	√	√	√
		९-१२ प्राविधिक धार सञ्चालन गर्ने		√	√	√	√
		जनचेतना मूलक कार्यक्रम संचालन	√	√	√	√	√
		पोस्टर, पम्प्लेट ब्यानर प्रदर्शन	√	√	√	√	√
		विद्यालय समायोजन कार्यक्रम गर्ने	√	√	√	√	√
	शिक्षक तालिम व्यवस्थापन	√	√	√	√	√	
	१-५ दिवा खाजा कार्यक्रम	√	√	√	√	√	
	शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग	स्थानीयस्तरमा उपलब्ध हुने	√	√	√	√	√
		शिक्षक विद्यार्थी निर्मित	√	√	√	√	√
		उपयोगी बजारबाट खरिद गरील्याउने	√	√	√	√	√
		श्रव्य दृश्य (टेलिभिजन, ICT)	√	√	√	√	√
		प्रोजेक्टर	√	√	√	√	√
शैक्षिक सामग्रीको संकलन तथा भण्डारण व्यवस्था मिलाउने		√	√	√	√	√	
हरेक शिक्षकलाई ल्यापटप प्रदान गर्ने		√	√	√			
शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकहरूको समन्वयमा सामग्रीहरूको निर्माण, प्रयोग र व्यवस्थापन गर्ने	√	√	√	√	√		
प्र.अ., शिक्षक, विद्यार्थी सबैलाई कार्यसम्पादन करार गर्ने	√	√	√	√	√		

विद्यार्थी सि.उ. वृद्धि	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	√	√	√	√	√	
	प्र.अ.बाट कक्षाकोठा शिक्षणको अवलोकन र पृष्ठपोषण	√	√	√	√	√	
	एकाई परीक्षा सञ्चालन	√	√	√	√	√	
	अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन	√	√	√	√	√	
	अन्तरकृयात्मक शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप सञ्चालन	√	√	√	√	√	
	अंग्रेजी भाषाको माध्यमबाट पठनपाठन गर्न शिक्षकको व्यवस्था	√	√	√	√	√	
	PLAS तथा TIP निर्माण र कार्यान्वयन	√	√	√	√	√	
	अनुगमन व्यवस्थापन	√	√	√	√	√	
	प्रोत्साहन तथा पुरस्कार व्यवस्था गर्ने	√	√	√	√	√	
	छात्रवृत्ती व्यवस्था गर्ने	√	√	√	√	√	
	भौतिक पक्ष	नयाँ भवन निर्माण	तेस्रो तल्लाको ६ कोठे भवन निर्माण	√	√	√	√
छात्रावास निर्माण गर्ने				√	√	√	√
ICT Lab व्यवस्थापन गर्ने				√	√	√	√
विज्ञान प्रयोगशाला भवन निर्माण				√	√	√	√
पुस्तकालय कक्ष निर्माण				√	√	√	√
व्यवस्थित शौचालय निर्माण				√	√	√	√
चमेनागृह निर्माण			√	√			
खानेपानी टंकी निर्माण				√	√	√	√
बालमैत्री फर्निचर निर्माण			√	√	√	√	√
सरस्वती मन्दिर निर्माण				√			
प्रवेशद्वारा निर्माण				√	√	√	√
चौतारा तथा बँगैचा निर्माण				√	√	√	√
विद्यालय संरचनाको नक्साङ्कन			√	√			
रंगरोगन गर्ने				√	√	√	√
CCTV क्यामेरा जडान			√	√	√	√	√
टेलीफोन जडान			√	√			
बहुउद्देशीय हल निर्माण				√	√		
पार्किङ्ग स्थल निर्माण				√	√		
प्र.अ, शिक्षक आवास तथा सुरक्षा गार्ड घर				√	√	√	√
खेल मैदान व्यवस्थापन			√	√	√	√	√
व्यवस्थापकीय पक्ष	सरोकारवालाहरुलाई अपनत्वको भावना वृद्धि गर्ने	√	√	√	√	√	
	वि.व्य.स. गठन तथा बैठक गर्ने	√	√	√	√	√	
	शि.अ.सं गठन तथा बैठक गर्ने	√	√	√	√	√	
	आ.व. अनुसार सामाजिक तथा बाह्य लेखा परीक्षण गर्ने	√	√	√	√	√	
	वार्षिकोत्सव तथा अभिभावक भेला	√	√	√	√	√	
	सरोकारवाला विच सुनुवाई कार्यक्रम	√	√	√	√	√	
	शिक्षक विद्यार्थी आचारसंहिता निर्माण र पालना	√	√	√	√	√	
	बालक्लब, इकोक्लब जु.रे.स., तथा यु.रे.स. गठन	√	√	√	√	√	
	शिक्षक कर्मचारी बैठक	√	√	√	√	√	
	विद्यालय अनुगमन तथा स्व: मूल्यांकन	√	√	√	√	√	
	वि.व्य.स. तथा शि.अ.सं बाट विद्यालय अनुगमन	√	√	√	√	√	
	९ वटा टोल शिक्षा समिति गठन	√	√	√	√	√	

	वार्षिक शैक्षिक कार्यतालिका निर्माण	√	√	√	√	√
	वार्षिक शैक्षणिक योजना निर्माण र प्रयोग	√	√	√	√	√
	दैनिक पाठयोजना सहित शिक्षण	√	√	√	√	√
	प्राथमिक उपचारको व्यवस्था	√	√	√	√	√
	नियमित विद्यार्थी स्वास्थ्य परीक्षण	√	√	√	√	√
	निरन्तररूपमा जुकाको औषधी वितरण कार्यक्रम	√	√	√	√	√
	विद्यार्थीलाई शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्थापन	√	√	√	√	√
	रिक्त पिरीयड व्यवस्थापन	√	√	√	√	√
	कक्षा कोठा तथा विद्यालय हाता सरसफाइ	√	√	√	√	√
	पोशाक व्यवस्थापन	√	√	√	√	√
	तथ्याङ्कीय विवरण निर्माण तथा सजावट	√	√	√	√	√
	सुभाब पेटिका तथा वडापत्र निर्माण गरी टाँस्ने	√	√	√	√	√
	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रमहरु	√	√	√	√	√
	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने	√	√	√	√	√
	विद्यालयको समग्र विकासका लागि सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य गर्ने	√	√	√	√	√
	स्थानीय कला, सिप तथा प्रविधिको जानकारी दिन स्थानीय स्रोतव्यक्तिबाट कक्षा लिन लगाउने	√	√	√	√	√

४.६ पाँच वर्षका लागि बजेट अनुमान

विद्यालय सुधार योजनामा तय गरिएका लक्ष्य तथा उद्देश्य हासिल गर्नका लागि वास्तविकतामा आधारित रही बजेट प्रक्षेपण गरिएको छ ।

तालिका-१४: पाँच वर्षका लागि बजेट प्रक्षेपण हजारमा

क्र.स.	कार्यक्रम विवरण	योजना अवधिको कुल लागत तथा एकाइ	लक्ष्य				
			२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८३/८४	२०८४/८५
१	भर्ना अभियान	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर
२	४ वर्ष उमेरका बालबालिकाको भर्ना	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर
३	आधारभूत तालिम प्राप्त शिक्षक	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर
४	कक्षा १ मा बालिविकासको	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर

	अनुभव सहीत भर्ना हुने बालबालिका						
५	बालविकास शिक्षक तलब	५,२००	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०
६	बालविकास केन्द्र सञ्चालन	२५	५	५	५	५	५
७	बालविकासका लागि सिकाइ सामग्री	२५	५	५	५	५	५
८	दिवा खाजा	६६००	१३२०	१३२०	१३२०	१३२०	१३२०
९	अपाङ्गता भएका बालबालिकाका लागि प्रोत्साहन सहायता	१५०	२५	२५	२५	२५	५०
१०	अभिभावक र व्यवस्थापन समिति अभिमुखिकरण	१५०	२५	२५	२५	२५	५०
११	बालविकास केन्द्रलाई नमुना बनाउदा थप्नु पर्ने रकम	१२५०	१५०	२००	२५०	३००	३५०
१२	बालविकास शिक्षक तालिम सञ्चालन	२००	४०	४०	४०	४०	४०
१३	बाल उद्यानको व्यवस्थापन र सञ्चालन	१०५०		१०५०			
१४	प्रोजेक्टर र स्मार्ट बोर्ड खरिद तथा अभिमुखिकरण	२०००	५००	५००	१५००		
१५	शिक्षकको नियमित बैठक र अनुभव आदान प्रदान	२५०	५०	५०	५०	५०	५०
१६	शिक्षकको पेशागत विकास, पेशागत सहयोग र पुनर्ताजगी तालिम	१०००	२००	३००	२००	२००	१००
१७	विद्यालयमा शिक्षण सिकाइ सामग्री को उपलब्धता र व्यवस्थापन	१५०	३०	३०	३०	३०	३०
१८	शिक्षक तथा विद्यार्थीको	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर

	नियमितता अनुगमन गर्न प्रधानाध्यापक						
१९	प्र.अ. तथा आधारभूत तह संयोजक द्वारा कक्षा १-८ को शिक्षकको कक्षा अवलोकन तथा पृष्ठपोषण	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर
२०	विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक अभिभावक संघको क्षमता विकास	१००	२०	२०	२०	२०	२०
२१	विद्यालय र सरोकारवालाहरू बिच त्रैमासिक समिक्षात्मक बैठक	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर
२२	अभिभावक शिक्षक सम्मेलन	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर
२३	भर्ना अभियान सञ्चालन	२५०	५०	५०	५०	५०	५०
२४	न्यूनतम शिक्षकको व्यवस्थाका लागि थप शिक्षक	३	३				
	आधारभूत तह कक्षा १-५	१	५०	५०	५०	५०	५०
	आधारभूत तह कक्षा १-८	३	१००	१००	१००	१००	१००
	माध्यमिक तह कक्षा (९-१२)	३					
२५	न्यूनतम सुविधा (शिक्षक कक्षाकोठा पुस्तकालय पाठ्यपुस्तक र छात्र तथा छात्रा शौचालय) पुर्याउने	२५०	५०	५०	५०	५०	५०
२६	दिवा खाजा प्राप्त गर्ने विद्यार्थी (बाल विकासदेखि कक्षा ८ सम्म)	१४००	२००	३००	३००	३००	३००
२७	प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी	२०	४	४	४	४	४

२८	स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित एक व्यवसाय कार्यक्रम	१२०	२०	३०	२०	३०	२०
२९	प्रस्तावमा आधारित गुणस्तर सुधारका लागि प्रोत्साहन कार्यक्रम	१५०	३०	३०	३०	३०	३०
३०	नमूना कक्षा विकास	१५००	५००	५००	५००	२५०	२५०
३१	भौतिक पूर्वाधार	१०००	२००	२००	२००	२००	२००
३२	कक्षा कोठा	५००	१००	१००	१००	१००	१००
३३	शौचालय	२५०	५०	५०	५०	५०	५०
३४	खानेपानी धारा जडान	१५०	३०	३०	३०	३०	३०
३५	हरित पेट्टी	२००	५०	५०	५०	५०	५०
३६	डेस्क बेञ्च	३०	६	६	६	६	६
३७	वैकल्पिक शिक्षण सिकाइ	१५	३	३	३	३	३
३८	विज्ञान प्रयोगशाला	६५	१३	१३	१३	१३	१३
३९	पुस्तकालय	५०	१०	१०	१०	१०	१०
४०	शिक्षक तलब	२९२००	५६००	५६००	६०००	६०००	६०००
४१	स्थानीय पाठ्यक्रम कार्यान्वयन	१००	२०	२०	२०	२०	२०
४२	वडास्तरीय वार्षिक प्रतियोगिता	१००	२०	२०	२०	२०	२०
४३	बालउद्यान र वाचनालय	४५०	९०	९०	९०	९०	९०
४४	पढाइ उत्सव आयोजना	५०	१०	१०	१०	१०	१०
४५	शिक्षक अभिभावक भेला	१००	२०	२०	२०	२०	२०
४६	छाापामय कक्षाकोठा व्यवस्थापन	७५	१५	१५	१५	१५	१५
४७	SIP अद्यावधिक	५०	१०	१०	१०	१०	१०
४८	गेट निर्माण	२५०,०००					
४९	शुद्ध पिउने पानी (फिल्टर सहित)	५०००		५०००			
५०	मञ्च	६०००		१० लाख	२० लाख	३० लाख	
५१	पार्किङ्ग	२५००		५ लाख	५ लाख	१० लाख	५ लाख
५२	लेखापरीक्षण	वार्षिक	३०	३०	३०	३०	३०
५२	सामाजिक तथा कार्यसम्पादन परीक्षण	वार्षिक		५० हजार	५० हजार	५० हजार	५० हजार

५४	वार्षिकोत्सव तथा अभिभावक भेला	वार्षिक	५०	५०	५०	५०	५०
५५	विद्यालय निरीक्षण तथा अनुगमन	१ पटक	२० हजार	२० हजार	२० हजार	२० हजार	२० हजार
५६	प्राथमिक उपचारको व्यवस्था			५० हजार	५० हजार	१ लाख	५० हजार
५७	प्रकोप व्यवस्थापन	१००	२० हजार	२० हजार	२० हजार	२० हजार	२० हजार
५८	शैक्षिक योजनाहरु निर्माण र कार्यान्वयन, वार्षिक योजना, वि.सु.यो., दैनिक कार्यतालिका निर्माण	वार्षिक	३० हजार	४० हजार	३० हजार	३० हजार	३० हजार
५९	बडापत्र टाँस	वार्षिक	१०,०००				
६०	अन्य संयोजक (अतिरिक्त क्रियाकलाप, खेलकुद, विद्यार्थी परामर्श, परीक्षा मूल्याङ्कन, भाषा विभाग प्रमुख अ.ने.गा. वि.सा)	वार्षिक	२००	२००	२००	२००	२००
६१	सुभाष पेटिका टाँस		२ हजार	५ हजार	५ हजार	१० हजार	
६२	सूचना पाटी टाँस		१० हजार	१० हजार	१० हजार	१० हजार	१० हजार
६२	पोशाक व्यवस्थापन (विपन्न)			५० हजार	५० हजार	१ लाख	५० हजार
६४	भोला, टाई, वेल्ड, परीचयपत्र व्यवस्थापन		८० हजार	८० हजार	८० हजार	८० हजार	८० हजार
६५	विद्यालय सफ्टवेयरको व्यवस्था		२००	५० हजार	५० हजार	१ लाख	५० हजार
६६	फोहर कन्टेनर	१० वटा	२०	२०	२०	२०	२०
६७	कर्मचारी व्यवस्थापन (लेखा, सुरक्षा गार्ड, का.स., डाक्टर, ल्याब सहयोगी, लार्डब्रेरियन, आया)	३ जना	५००	५००	५००	५००	५००
६८	वि.व्य.स., शि.अ.संघ, सल्लाहकार, तथा कार्यदलको क्षमता विकासका लागि कार्यक्रम (२ पटक)		४० हजार	६० हजार	१ लाख	१ लाख	१ लाख
६९	प्र.अ. तथा प्रशासनिक कर्मचारीको क्षमता		३० हजार	५० हजार	५० हजार	१ लाख ३० हजार	५० हजार

	विकास कार्यक्रम (कम्तिमा २ पटक)						
७०	शिक्षक विद्यार्थीको नियमितता (Time & Task) वृद्धि गर्न क) सि.सि. टि.भि ख) विद्युतीय हाजिरी ग) सम्मान तथा पुरस्कार(शिक्षक तथा विद्यार्थी)		५०	५०	५०	५०	५०
७१	विद्यार्थी शिक्षक प्रोत्साहन		२ लाख ४५ हजार	२ लाख	२ लाख	२ लाख ४५ हजार	२ लाख
७२	समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि		१० हजार	१० हजार	५० हजार	१ लाख १० हजार	५० हजार
७३	संगितका सामग्री	एक सेट	५००				

तालिका-१५: पाँच वर्षका कार्यकलापका लागि आवश्यक बजेट अनुमान

क्र.स	सूचक	बजेट आवश्यक पर्ने मुख्य कार्यकलाप	बजेटको स्रोत	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौ वर्ष	पाँच वर्षको जम्मा
१	विद्यार्थी प्रोफाइल	१.कार्यदल गठन र घरदैलो एव अभिभावक सम्पर्क	विद्यालय, नगरपालिका I, वडा कार्यालय	४०००।	४०००।	५०००।	५०००।	५०००।	२३,०००।
		२.विद्यार्थी भर्ना प्रचार प्रसार		४०००।	४०००।	५०००।	५०००।	५०००।	२३,०००।
		३.प्रा.वि.तह अंग्रेजी माध्यमका थप पा. पु. खरिद र प्रयोग		१५,०००।	२०,०००।	१५,०००।	१५,०००।	१५,०००।	८०,०००।
		४.बाल विकासकेन्द्र लाई शै.सा.खरिद		८,०००।	१६,०००।	१६,०००।	१६,०००।	१६,०००।	७२,०००।
		५.बाल विकासकेन्द्र अभिभावक अन्तरक्रिया		२,०००।	२,०००।	२,०००।	२,०००।	२,०००।	१०,०००।
२.		१.प्रा.वि तह विद्यार्थी प्रोफाइल अद्यावधिक		३,०००।	३,०००।	३,७००।	३,७००।	३,७००।	१७,१००।
		२.कक्षा कोठा भित्ते लेखन		३०,०००।	३०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	५,०००।	८५,०००।
		३.कक्षा कोठामा सूचना प्रविधिको (टिभि) प्रयोग गरी मनोरञ्जनात्मक बाल केन्द्रित शिक्षण क्रियाकलाप		८०,०००	५०,०००	१०,०००।	०	३,०००।	१,४३,०००।

	आन्तरिक सक्षमताको अवस्था	४.व्यक्तिगत सरसफाई सामग्रीको कक्षामा व्यवस्था		४,५००।	४,५००।	४,५००।	४,५००।	४,५००।	२२,५००।
		५.कक्षागत शिक्षक विद्यार्थी अभिभावक अन्तरक्रिया		७,०००।	७,०००।	७,०००।	७,०००।	७,०००।	३५,०००।
३.	विद्यार्थी सिकाई उपलब्धि	१. शैक्षिक सामग्री निर्माण एवं खरिद		२०,०००।	२०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	१,३०,०००।
		२.प्रिन्टेड सञ्चालन खर्च		१०,०००।	१०,०००।	१६,०००।	१६,०००।	१६,०००।	६८,०००।
		३.विद्यार्थी लेखाजोखा एवं बुदा टिपोट शिक्षक डायरी तथा भोला व्यवस्था		५,०००।	१५,०००।	१५,०००।	१५,०००।	१५,०००।	१,१०,०००।
		४.अभिभावक संग नतिजा समिक्षा र अन्तरक्रिया क्रियाकलाप		१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	५०,०००।
		५.स्थानीय समुदायको अवलोकन गरी परियोजना कार्य सञ्चालन गर्न		३,०००।	३,०००।	३,०००।	३,०००।	३,०००।	१५,०००।
४.	शिक्षक प्रोफाइल	१.शिक्षक कर्मचारी विवरण अद्यावधिक		३,०००।	३,०००।	३,०००।	३,०००।	३,०००।	१५,०००।
		२. शिक्षक तालिम		१५,०००।	१५,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	९०,०००।
		३. कक्षा ११ -१२ मा थप शिक्षक माग गर्ने		१२,६७,१६२।	१२,६७,१६२।	१२,६७,१६२।	१२,६७,१६२।	१२,६७,१६२।	६३,३५,८१०।
५.	विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था	१.अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन		२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	३०,०००।	४०,०००।	१,३०,०००।
		२. खेलकुद सामग्री खरिद तथा खेलकुद संचालन		५०,०००।	६०,०००।	७०,०००।	८०,०००।	९०,०००।	३,५०,०००।
		३.शिक्षक कर्मचारी अभिमुखिकरण		१०,०००।	११,०००।	१५,०००।	१५,०००।	१५,०००।	६६,०००।
		४. सचेतना कार्यक्रम संचालन		२५,०००।	४०,०००।	६०,०००।	७५,०००।	९०,०००।	२,९०,०००।
६.	भौतिक सुविधा व्यवस्था	१.बुक कर्नर निर्माण		१०,०००।	५,०००।	६०,०००।	१५,०००।	१५,०००।	१,०५,०००।
		२.सुरक्षित खाने पानी टंकी तथा फिल्टर मर्मत		५०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	१,३०,०००।
		३.भवनमा एटेच शौचालय निर्माण तथा मर्मत		१३,००,०००।	०	०	०	०	१३,००,०००।
		४.ह्याण्ड पाइप जडान र मर्मत		३०,०००।	१०,०००।	१५,०००।	१०,०००।	१०,०००।	७५,०००।
		५.विद्यालय तथा कक्षा कोठा रंगरोगन		५०,०००।	०	३,०००००।	५०,०००।	०	४००,०००।

		६. मोटरसाइकल तथा साइकिल स्ट्याण्ड	२,००,०००।	०	०	०	०	२,०००००।
		७.कक्षा कोठा तथा विद्यालय भवन मर्मत	१०००००।	१०००००।	१०००००।	१०००००।	१०००००।	५,००,०००।
		८.फर्निचर मर्मत	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	१,००,०००।
		९. ६ कोठाको पक्की भवन थप	७०,००,०००।	०	०	०	०	७०,००,०००।
७.	विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध	१. अभिभावक भेला वार्षिक २ पटक	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	१,००,०००।
		२.विद्युत्, शि.अ.सं. र स्टाफ बैठक	३०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	१,५०,०००।
		३.सामाजिक/लेखापरीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाइ	४०,०००।	४०,०००।	४०,०००।	४०,०००।	४०,०००।	२,००,०००।
		४.कक्षा ८ - १२ अवलोकन भ्रमण	४०,०००।	४०,०००।	४०,०००।	४०,०००।	४०,०००।	२,०००००।
		५.वातावरण संरक्षण(इकोक्लब) , विपत तथा जोखिम न्युनिकरण, यौनिकता शिक्षा, बाल संरक्षण अभिमुखिकरण कार्यक्रम	८०,०००।	८०,०००।	८०,०००।	८०,०००।	८०,०००।	४,००,०००।
		६.नेजुरेस, बाल क्लब,स्काउट गठन तथा संचालन	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	१००,०००।
		७. विद्यार्थी शिक्षक पुरस्कार	२५,०००।	२५,०००।	२५,०००।	२५,०००।	२५,०००।	१,२५,०००।
		८.विद्युत् विस्तार/महसुल	५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	२,५०,०००।
		९.अतिथी सत्कार	२०,०००।	१५,०००।	१५,०००।	१८,०००।	१८,०००।	८६,०००।
		१०.विद्यालय सुधार योजना निर्माण र अभिमुखिकरण	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	१००,०००।
		११.फोहोरमैला व्यवस्थापन	१५,०००।	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	५५,०००।
		१२.कार्यविधिहरु निर्माण	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	५०,०००।
		१३.अक्षयकोष स्थापना	१०,००,०००।	१०,००,०००।	१०,००,०००।	१०,००,०००।	१०,००,०००।	५०,००,०००।
८.	शैक्षिक सामग्री व्यवस्था	१.कक्षागत शिक्षक निर्देशिका खरिद छपाई	२०,०००।	६,०००।	६,०००।	६,०००।	६,०००।	४४,०००।
		२.विषयगत तहगत पाठ्यक्रम व्यवस्था	१,५०,०००।					१५,०००।
		३.पुस्तकालय थप सन्दर्भ सामग्री खरिद	३०,०००।	३०,०००।	५०,०००।	४०,०००।	३०,०००।	१,८०,०००।
		४.बुक कर्नर सन्दर्भ सामग्री खरिद	३०,०००।	२५,०००।	२५,०००।	२०,०००।	२०,०००।	१,२०,०००।
		५.बालविकास केन्द्र सहित कक्षागत	२०,०००।	२५,०००।	३०,०००।	३५,०००।	३५,०००।	१,४५,०००।

		शैक्षिक सामग्री व्यवस्था							
		६. मादल, ई. गिटार , पोशाक आदी सांगितिक सामग्री खरिद		२०,०००।	२०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	१०,०००।	७०,०००।
		७. कम्प्युटर मर्मत		५०,०००।	३२,०००।	४०,०००।	४०,०००।	४०,०००।	२०२,०००।
		८. कम्प्युटर ल्याव, सि . सि. क्यामेरा, स्मार्ट बोर्ड खरिद		१०,००,०००।	५,००,०००।	५,००,०००।	५,००,०००।	५,००,०००।	३०,००,०००।
९.	स्रोत व्यवस्थापन	१. शिक्षक त. भ. सरकारी अनुदान मा. वि., उ. मा., नि. मा., राहत., प्रा. वि., बाल विकास)		६०,००,०००।	१,१६,३८,८३५।	१,१६,३८,८३५।	१,१६,३८,८३५।	१,१६,३८,८३५।	५,२५,५५,३४०।
		२. कर्मचारी व्यवस्थापन खर्च		६३७०००।	६३७०००।	६३७०००।	६३७०००।	६३७०००।	३१८५०००।
		३. निजी कर्मचारी त. भ.		२,७७,५००।	२,७७,५००।	२,७७,५००।	२,७७,५००।	२,७७,५००।	१३,८७,५००।
		४. पा. पु. खरिद		२,९५,९४४।	२,९५,९४४।	२,९५,९४४।	२,९५,९४४।	२,९५,९४४।	१४,७९,७२०।
		६. मसलन्द		५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	२५,०००।
		७. प्रशासनिक खर्च		५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	५०,०००।	२५,०००।
		९. छात्रवृत्ति सबै		१३७,०००।	१५०,०००।	१५०,०००।	१५०,०००।	१५०,०००।	७३,७००।
		१०. एसआइपी निर्माण अन्तरक्रिया		२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	२०,०००।	१००,०००।
		११. आइएमआइएस इन्ट्री		५०००।	५०००।	५०००।	५०००।	५०००।	२५,०००।
		१२. कार्यालय व्यवस्थापन		२५,०००।	२५,०००।	२५,०००।	२५,०००।	२५,०००।	१,२५,०००।
		१३. बालबिकास दिवा खाजा		१२,५२,८००।	१२,५२,८००।	१२,५२,८००।	१२,५२,८००।	१२,५२,८००।	६२,६४,०००।
		१५. विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी शुल्कबाट		८००,०००।	५०००००।	५०००००।	५०००००।	५०००००।	२८,००,०००।
		१६. परीक्षा (रजिष्ट्रेशन सहित)		३५०,०००।	३५०,०००।	३५०,०००।	३५०,०००।	३५०,०००।	१५५,०००।
		१७. प्रमाणपत्र छपाई		१०,०००।			१०,०००।		२०,०००।
		१८. अन्य छपाई खर्च		३०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	३०,०००।	१५०,०००।
कुल जम्मा			जम्मा अनुमानित बजेट	२,२८,९५,९०६।	१९०४९७४१।	१९४२५४४१।	१९१५३४४१।	१,९१,१६,४४१।	९,९६,४०,९७०।

५. पहिलो वर्षको वार्षिक कार्यान्वयन योजना

५.१ पहिलो वर्षको विस्तृत कार्यकलाप र बजेट

पाँच वर्षका लागि पहिचान गरिएका कार्यकलापहरूमध्ये पहिलो वर्ष सञ्चालन गरिने कार्यकलापहरूको विस्तृत विवरण निम्न बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका-१६: पहिलो वर्षको विस्तृत कार्यकलाप र बजेट

क्र.सं.	सुधार कार्यकलाप सूचक	लक्ष्य	विस्तृत कार्यकलाप	अनुमानित लागत	सम्भाव्य स्रोत
१	कक्षागत विद्यार्थी प्रोफाइल	इसिडीबाट १ मा भर्ना ६० प्रतिशत पुर्याउने । प्रा.वि. तहमा(१-५) विद्यार्थी संख्या १२५ पुर्याउने ।	१.कार्यदल गठन र घरदैलो एव अभिभावक सम्पर्क	४,०००।	आन्तरिक
			२.विद्यार्थी भर्ना प्रचार प्रसार	४,०००।	आन्तरिक
			३.प्रा.वि.तह अंग्रेजी माध्यमका थप पा. पु. खरिद र प्रयोग	२५,०००।	बडा कार्यालय, न. पा.
			४.बाल विकासकेन्द्र शै.सा.खरिद	६,०००।	सरकारी
			५. बाल विकासकेन्द्र अभिभावक अन्तरक्रिया	१,०००।	शिक्षा शाखा
२	आन्तरिक सक्षमताको अवस्था	विद्यालयको कुल विद्यार्थी छाड्ने दर वर्तमान १५ बाट ५ प्रतिशतमा झार्ने । कक्षा दोहोर्याउने दर ४.७६ बाट २ प्रतिशतमा झार्ने ।	१.प्रा.वि तह विद्यार्थी प्रोफाइल अद्यावधिक	३,०००।	आन्तरिक
			२.कक्षा कोठा भित्ते लेखन	३०,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			३.कक्षा कोठामा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी मनोरञ्जनात्मक बाल केन्द्रित शिक्षण क्रियाकलाप	५,००,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			४.व्यक्तिगत सरसफाई सामग्रीको कक्षामा व्यवस्था	४,५००।	आन्तरिक
			५.कक्षागत शिक्षक विद्यार्थी अभिभावक अन्तरक्रिया	७,०००।	आन्तरिक
३	विद्यार्थी सिकाई उपलब्धि	प्रावि तहको विषगत औषत सिकाई उपलब्धि ६५ पुर्याउने निमावि तह औषत सिकाई उपलब्धि ६० पुर्याउने । मावि तहको औषत सिकाई उपलब्धि ६० पुर्याउने । विद्यालयको औषत सिकाई उपलब्धि ६० पुर्याउने ।	१. शैक्षिक सामग्री निर्माण एवं खरिद	२०,०००।	सरकारी
			२.प्रिटेष्ट सञ्चालन खर्च	१०,०००।	आन्तरिक
			३.विद्यार्थी लेखाजोखा एवं बुदा टिपोट शिक्षक डायरी तथा भोला व्यवस्था	७५,०००।	आन्तरिक तथा संघ संस्था
			४.अभिभावक संग नतिजा समिक्षा र अन्तरक्रिया क्रियाकलाप	१०,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			५.स्थानीय समुदायको अवलोकन गरी परियोजना कार्य सञ्चालन गर्न	३,०००।	आन्तरिक
			६.आचार संहिता निर्माण र पालना	५,०००।	आन्तरिक

४	शिक्षक प्रोफाइल	शिक्षकहरु शत प्रतिशत तालिम प्राप्त बनाउने । सूचना प्रविधिमा शिक्षकको पहुँच ५० प्रतिशत पुर्याउने	१. शिक्षक कर्मचारी विवरण अद्यावधिक	३,०००।	आन्तरिक
			२. कक्षा ११-१२ मा थप शिक्षक माग गर्ने	१२,६७,१६२।	सरकारी
			३. सूचना प्रविधि सम्बन्धि शिक्षक तालिम सञ्चालन गर्ने	१५,०००।	सरकारी
५	विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था	विद्यालय खुल्ने दिन २२० भन्दा बढी पुर्याउने पठन पाठन भएको दिन २०५ पुर्याउने । १ -१० विद्यार्थी औषत हाजिरी दिन १७० दिन पुर्याउने। शिक्षकको औषत उपस्थिति दिन ९५ प्रतिशत पुर्याउने ।	१. अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्ने	२०,०००।	आन्तरिक
			२. खेलकुद संचालन गर्ने	५०,०००।	आन्तरिक र संघ संस्था
			३. शिक्षक कर्मचारी अभिमुखिकरण	१०,०००।	आन्तरिक
			४. सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन	२५,०००।	संघसंस्था
६	भौतिक सुविधा व्यवस्था	सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्था ४० प्रतिशत वर्तमान अवस्थाबाट ५० प्रतिशत पुर्याउने । विद्यालय भवनमा पक्की ब्लक ३ बाट ४ पुर्याउने पक्की कक्षा कोठा २२ पुर्याउने मोटरसाइकल तथा साइकल स्ट्यान्ड निर्माण गर्ने प्रयाप्त पानी सहितको सौचालय	१. बुक कर्नर निर्माण र सन्दर्भ सामग्री खरिद	१०,०००।	सरकारी
			२. सुरक्षित खाने पानी टंकी र फिल्टर मर्मत	५०,०००।	आन्तरिक, संघ संस्था
			३. नयाँ हल निर्माण	२,५०,०००।	सरकारी
			४. ह्याण्ड पाइप जडान र मरमत	३०,०००।	आन्तरिक
			५. विद्यालय भवन पक्की ब्लक ४ बाट ५ पुर्याउने	५०,००,०००।	सरकारी
			६. विद्यालय रंगरोगन	५०,०००।	सरकारी
			७. मोटरसाइकल तथा साइकिल स्ट्याण्ड	२००,०००।	सरकारी
			८. कक्षा कोठा तथा विद्यालय भवन मर्मत	२,००,०००।	आन्तरिक, संघ संस्था
			९. फर्निचर मर्मत	५०,०००।	आन्तरिक
			१०. भवनमा एटेच शौचालय निर्माण	१०,००,०००।	
११. शौचालय मर्मत	३,००,०००।				
७	विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध	अभिभावक भेला वि.व्य.स. बैठक ६ पटक, सि.अ.सं. बैठक ४ पटक र स्टाफ बैठक १२ पटक गर्ने ।	१. अभिभावक भेला वार्षिक २ पटक	२०,०००।	आन्तरिक, संघ संस्था
			२. वि.व्य.स, शिअसं र स्टाफ बैठक	३०,०००।	आन्तरिक
			३. सामाजिक लेखापरीक्षण सार्वजनिक सुनुवाइ	४०,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			४. कक्षा ८ र १२ अवलोकन भ्रमण	५०,०००।	आन्तरिक
			५. बगैचा निर्माण	५०,०००।	
			६. क्लब बैठक	१०,०००।	

	सामाजिक /लेखा परीक्षण सार्वजनिक सुनुवाई १ पटक गर्ने । कक्षा ८ र १२ अवलोकन भ्रमण १ पटक गर्ने । उत्कृष्ट शिक्षक तथा विद्यार्थी पुरस्कार १ पटक गर्ने । वातावरण संरक्षण(इको क्लब), विपत तथा जोखिम न्युनिकरण,यौनिकता शिक्षा, बाल संरक्षण अभिमुखिकरण कार्यक्रम नेजुरेस , बालक्लब, स्काउट, इकोक्लब तथा अन्य समितिहरु गठन एसआइपी निर्माण अभिमुखिकरण १ पटक । विद्युत विस्तार तथा महशुल अतिथि सत्कार	७.वातावरण संरक्षण शिक्षा विपत तथा जोखिम न्युनिकरण,यौनिकता शिक्षा, बाल संरक्षण अभिमुखिकरण कार्यक्रम ८.नेजुरेस ९.विद्यार्थी शिक्षक पुरस्कार १०.विद्युत विस्तार/महसुल ११.अतिथि सत्कार १२.विद्यालय सुधार योजना निर्माण र अभिमुखिकरण १३.फोहोर मैला व्यवस्थापन १४. कार्यविधिहरु निर्माण १५. अक्षयकोष स्थापना १६. लेखा परीक्षण १७ विद्यालय मर्मत सम्भार १८. अतिथि सत्कार	८०,०००। २०,०००। २५,०००। ५०,०००। १८,०००। १५,०००। १०,०००। ५०,०००। १०,००,०००। ३०,०००। २,००,०००। २०,०००।	सरकारी र आन्तरिक आन्तरिक आन्तरिक आन्तरिक आन्तरिक सरकारी आन्तरिक व्यक्तिगत र संघ संस्था सरकारी सरकारी आन्तरिक
८	शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था विषयगत तहगत पाठ्यक्रम तथा शिक्षक निर्देशिकाको व्यवस्था गर्ने खेलकुद सामग्री को व्यवस्था गर्ने बुक कर्नर र पुस्तकालय थप सन्दर्भ सामग्रीको व्यवस्था गर्ने संगित सामग्री व्यवस्था गर्ने सुचना प्रविधि का आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने	१.कक्षागत शिक्षक निर्देशिका खरिद तथा छपाइ २.विषयगत तहगत पाठ्यक्रम व्यवस्था ३.पुस्तकालय थप सन्दर्भ सामग्री खरिद ४.बुक कर्नर तथा सन्दर्भ सामग्री खरिद ५.बालविकास केन्द्र सहित कक्षागत शैक्षिक सामग्री व्यवस्था ६.मादल,ई गिटार , पोशाक आदी सांगितिक सामग्री खरिद ७.कम्प्युटर मर्मत	२०,०००। १५,०००। ५०,०००। ५०,०००। २०,०००। २,००,०००। ५०,०००।	सरकारी सरकारी सरकारी र आन्तरिक सरकारी सरकारी सरकारी आन्तरिक,सरकारी

			द. अंग्रजी माध्यमका थप पा.पु. खरिद	२०,०००।	
९	स्रोत व्यवस्थापन	विद्यालयको आन्तरिक स्रोत पहिचान गर्ने । शिक्षक कर्मचारीहरुको सेवा सुविधा क्रमशःविस्तार गर्ने । ASIP निर्माण बर्षमा १ पटक नगरपालिकामा नियमित निकास हुने स्रोतको समयमै माग पेश गर्ने विभिन्न संघ संस्थाहरुसँग क्षेत्रगत कार्यक्रम संचालन गर्न प्रस्तावना पेश गर्ने संघीय तथा प्रादेशिक निकायहरुमा निर्दिष्ट कार्यक्रमका लागि प्रस्तावना पेश गर्ने विद्यालयको आन्तरिक लेखा प्रणाली पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउन अकाउन्टिङ सफ्टवेयर जडान गर्ने	१. शिक्षक त.भ.सरकारीअनुदान (मा.वि.,उ.मा.,नि.मा,राहत.,प्रा. वि.,बाल विकास)	५६,००,०००।	सरकारी
			२. शिक्षक कर्मचारी व्यवस्थापन खर्च	३७,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			३. निजी कर्मचारी तभ	५,२०,०००।	आन्तरिक
			४. पा. पु. खरिद	२,३४,९४४।	सरकारी
			५. सरसफाइ	१,००,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			६. मसलन्द	७५,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			७. प्रशासनिक खर्च	५०,०००।	आन्तरिक
			८. भैपरी आउने खर्च	१,५०,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			९. छात्रवृत्ति सबै	७६,४००।	सरकारी
			१०. एसआइपी निर्माण अन्तरक्रिया	२०००।	सरकारी
			११. आइएमआइएस इन्ट्री	२०००	सरकारी
			१२. कार्यालय व्यवस्थापन	३०,०००।	सरकारी र आन्तरिक
			१३. दिवा खाजा	३,४०,०००।	सरकारी
			१४.		
			१५. विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी प्रमाणपत्र शुल्कबाट	१,५०,०००।	आन्तरिक
			१६. परीक्षा (रजिष्ट्रेशन सहित)	३,००,०००।	आन्तरिक
			१७. प्रमाणपत्र छपाई	१०,०००।	आन्तरिक
			१८. निःशुल्क शिक्षा कार्यान्वयन	५,००,०००।	आन्तरिक
			१९. अन्य	५०,०००।	
जम्मा			१,७५,९२,८९४।	सरकारी र आन्तरिक	

५.२ वार्षिक कार्य तालिका

तालिका-१७ : २०८० सालको वार्षिक कार्य तालिका

क्र.स.	विस्तृत कार्यकलाप	जिम्मेवार व्यक्ति	त्रैमासिक समय सिमा			
			पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो
१.	कार्यदल गठन र घरदैलो एव अभिभावक सम्पर्क	विव्यस र शिक्षक	√	√	√	√
२.	विद्यार्थी भर्ना प्रचार प्रसार	प्र.अ. ,वि व्य स तथा शिक्षक	√			
३.	प्रा.वि.तह अंग्रेजी माध्यमका थप पा. पु. खरिद र प्रयोग	लेखा, प्र.अ.	√			
४	बाल विकासकेन्द्र शै.सा.खरिद	प्र.अ.	√			
५	बाल विकासकेन्द्र अभिभावक अन्तरक्रिया	विद्यालय प्रशासन	√	√	√	√
६	प्रा.वि तह विद्यार्थी प्रोफाइल अद्यावधिक	शिक्षक	√	√	√	√
७	कक्षा कोठा भित्ते लेखन	शिक्षक, विद्यालय प्रशासन	√	√	√	√
८	कक्षा कोठामा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी मनोरञ्जनात्मक बाल केन्द्रित शिक्षण क्रियाकलाप	शिक्षक	√	√	√	√
९	व्यक्तिगत सरसफाई सामग्रीको कक्षामा व्यवस्था	शिक्षक र विद्यार्थी	√	√	√	√
१०	कक्षागत शिक्षक विद्यार्थी अभिभावक अन्तरक्रिया	विषयगत शिक्षक	√	√	√	√
११	शैक्षिक सामग्री निर्माण एवं खरिद	शिक्षक र विद्यार्थी	√	√	√	√
१२	प्रिटेष्ट सञ्चालन खर्च	लेखा	√			
१३	विद्यार्थी लेखाजोखा एवं बुदा टिपोट शिक्षक डायरी तथा भोला व्यवस्था	कक्षा शिक्षक र प्र.अ.	√			
१४	अभिभावक संग नतिजा समिक्षा र अन्तरक्रिया क्रियाकलाप	शिक्षक ,विद्यार्थी र प्र.अ.	√	√	√	√
१५	स्थानीय समुदायको अवलोकन गरी परियोजना कार्य सञ्चालन गर्ने	विषयगत शिक्षक	√	√	√	√
१६	शिक्षक कर्मचारी विवरण अद्यावधिक	लेखा	√	√	√	√
१७	कक्षा ११-१२ मा थप शिक्षक माग गर्ने	प्र.अ., विव्यस	√			
१८	सूचना प्रविधि सम्बन्धि शिक्षक तालिम सञ्चालन गर्ने	प्रशासन		√		√
१९	अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्ने	शिक्षक	√	√	√	√
२०	खेलकुद संचालन गर्ने	शिक्षक	√	√	√	√
२१	शिक्षक कर्मचारी अभिमुखिकरण	विव्यस र प्र अ	√	√	√	√
२२	सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन	प्रशासन	√	√	√	√
२३	बुक कर्नर निर्माण र सन्दर्भ सामग्री खरिद	प्रशासन		√		√

२४	सुरक्षित खाने पानी टंकी र फिल्टर मरमात	लेखा र प्र.अ.	√	√	√	√
२५	नयाँ व्यवस्थित शौचालय निर्माण	प्रशासन, वि व्य स	√			
२६	ह्याण्ड पाइप जडान र मरमत	प्रशासन	√			
२७	विद्यालय भवन पक्की ब्लक ६ कोठे	विद्यालय प्रशासन , विव्यस,नगरपालिका	√			
२८	विद्यालय रंगरोगन	प्रशासन, विव्यस		√		√
२९	मोटरसाइकल तथा साइकिल स्ट्याण्ड	प्रशासन, विव्यस		√		
३०	कक्षा कोठा तथा विद्यालय भवन मर्मत	प्रशासन, विव्यस				√
३१	फर्निचर मर्मत	प्रशासन, विव्यस	√	√		√
३२	अभिभावक भेला वार्षिक २ पटक	प्र.अ. ,विव्यस र शिक्षक		√		√
३३	विव्यस, शिअस र स्टाफ बैठक	प्र.अ. ,विव्यस	√	√		√
३४	सामाजिक लेखापरीक्षण सार्वजनिक सुनुवाइ	प्र.अ. ,विव्यस		√		
३५	कक्षा ८,१० र १२ अवलोकन भ्रमण	प्र.अ. ,विव्यस र शिक्षक		√		
३६	वातावरण संरक्षण शिक्षा, विपत तथा जोखिम न्युनिकरण,यौनिकता शिक्षा, बाल संरक्षण अभिमूखिकरण कार्यक्रम	प्र.अ., विव्यस		√		√
३७	नेजुरेस,बालक्लब तथा सदनहरु गठन	शिक्षक	√			
३८	विद्यार्थी शिक्षक पुरस्कार	प्रशासन, वि व्य स				√
३९	विद्युत विस्तार/महसुल	विव्यस, प्रशासन	√	√		√
४०	अतिथी सत्कार	प्रशासन	√	√	√	√
४१	विद्यालय सुधार योजना निर्माण र अभिमूखिकरण	प्र.अ.	√			√
४२	फोहोर मैला व्यवस्थापन	प्र.अ.शिक्षक, विद्यार्थी	√	√	√	√
४३	कार्यविधिहरु निर्माण	प्रशासन, वि व्य स, शिक्षक	√	√		
४४	अक्षयकोष स्थापना	प्रशासन	√	√		√
४५	कक्षागत शिक्षक निर्देशिका खरिद	प्रशासन	√			√
४६	विषयगत तहगत पाठ्यक्रम व्यवस्था	प्र.अ.		√		
४७	पुस्तकालय थप सन्दर्भ सामग्री खरिद	प्रशासन	√	√	√	√
४८	बुक कर्नर तथा सन्दर्भ सामग्री खरिद	प्रशासन	√	√		√
४९	बालविकास केन्द्र सहित कक्षागत शैक्षिक सामग्री व्यवस्था	प्रशासन	√	√	√	√
५०	मादल,ईगिटार ,पोशाक आदि सांगितिक सामग्री खरिद	विव्यस, प्रशासन	√	√		
५१	कम्प्युटर मर्मत	प्रशासन , शिक्षक	√	√		√
५२	कम्प्युटर ल्याब, सि. सि. क्यामेरा तथा स्मार्ट बोर्ड खरिद	प्र.अ.		√		
५३	शिक्षक त.भ.सरकारी अनुदान माग	लेखा र प्र अ	√	√		√

	(मा.वि.,उ.मा.,नि.मा, राहत.,प्रा. वि., नगर शिक्षक, बाल विकास)					
५४	कर्मचारी व्यवस्थापन खर्च	प्र.अ. , लेखा	√	√		√
५५	निजी कर्मचारी त.भ.	प्र.अ. , लेखा	√	√		√
५६	पा. पु. खरिद	प्रशासन	√			
५७	मसलन्द	लेखा	√	√		√
५८	प्रशासनिक खर्च	लेखा	√	√		√
५९	छात्रवृत्ति सबै	प्र.अ.				√
६०	एसआइपी निर्माण अन्तरक्रिया	विव्यस,प्र अ र शिक्षक	√			
६१	इएमआइएस इन्ट्री	प्र.अ. र लेखा,शिक्षक	√			
६२	कार्यालय व्यवस्थापन	प्रशासन	√	√		√
६३	बालविकास दिवा खाजा	प्रशासन	√	√		√
६४	विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी(शुल्कबाट)	लेखा	√	√		√
६५	परीक्षा (रजिष्ट्रेशन सहित)	विद्यालय प्रशासन		√		√
६६	प्रमाणपत्र छपाई	प्रशासन	√	√		√
६७	विद्यार्थीको हाजिरी विश्लेषण र नियमिततामा सुधार	प्र.अ.	√	√		√
६८	शैक्षणिक योजना निर्माण र कार्यान्वयन(TIP, PLAS समेत)	प्र.अ, शिक्षक.	√	√	√	√
६९	मर्मत सम्भार योजना निर्माण र कार्यान्वयन	विद्यालय प्रशासन				
७०	कक्षा शिक्षण अवलोकन	प्र.अ., स्रोत विज्ञ	√	√	√	√
७१	विद्यालयका गतिविधि अनुगमन तथा प्रतिवेदन	प्र.अ., स्रोत विज्ञ	√	√	√	√

५.३ अनुगमन योजना

अनुगमन (Monitoring) कुनै पनि संगठनभित्रको कार्य सम्पादनको गुणस्तरको मूल्यांकन गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको अनुगमन गर्नु पर्दछ। विद्यालयको कार्य सम्पादन वारे जानकारी प्राप्त गरी आवश्यक कारवाही एवं सुधार कार्य गर्न निरीक्षण, सुपरिवेक्षण र अनुगमन तथा मूल्यांकनबाट सघाउ पुग्ने हुँदा यी क्रियाकलापलाई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको महत्वपूर्ण अंगको रूपमा स्थापित गर्नु पर्दछ। आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली परिवर्तित उद्देश्य, वातावरण, स्रोत साधन र जोखिमहरूको सामना गर्न सक्ने भएको कुरामा सुनिश्चित हुनको लागि पनि यस्को अनुगमन हुनु पर्दछ। आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको नियमित (On-going) अनुगमन वा छुट्टै वा विशेष अनुगमन (Separate or Special) को रूपमा गरिन्छ। आन्तरिक नियन्त्रणको नियमित अनुगमन निकायको सामान्य र चालु सञ्चालन क्रियाकलापको स्वःस्थापित प्रणाली मार्फत गरिन्छ भने छुट्टै वा विशेष अनुगमन जोखिम मूल्यांकन तथा निरन्तर अनुगमनमा आधारित भई आवश्यकताका आधारमा गरिन्छ। आन्तरिक नियन्त्रणका कार्यको अनुगमनबाट नतिजाको साथै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेका कमी कमजोरी पहिल्याई प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोगी हुनु पर्दछ। जोखिमलाई स्थानान्तरण (Transfer) जस्तै विमा गर्ने, सहनशिलता (Tolerance), उपचार (Treatment) वा अन्त्य (Terminate) गर्ने गरी सम्बोधन गर्न सकिन्छ। योजना गरिएका कार्यकलापहरू अपेक्षा गरिएको मापदण्ड र गुणस्तरमा सम्पन्न भए, नभएको यकिन गर्नका लागि विद्यालय स्वयंले गर्न सक्ने कार्यहरू तय गरी तलको उल्लेख गरिएको छ।

तालिका-१८: अनुगमन योजना

कार्यकलाप	अनुगमन तथा समीक्षा प्रक्रिया	जिम्मेवारी	समयावधि		अनुगमन सूचक
			देखि	सम्म	
१.१ विद्यार्थीको हाजिरी विश्लेषण र नियमिततामा सुधार	कक्षा शिक्षकले मासिक रूपमा विद्यार्थी हाजिरी विश्लेषण गरे नगरेको जाँच गर्ने नियमित शिक्षक बैठकमा समीक्षा विद्यार्थी नियमितताका लागि पहल गरे नगरेको समीक्षा	प्रअ, सबै शिक्षक र विव्यस	मासिक	-	मासिक रूपमा विद्यार्थी हाजिरी विश्लेषण गर्ने शिक्षक सङ्ख्या विद्यार्थी नियमिततामा सुधारका लागि गरिएका कार्यकलाप सङ्ख्या
१.२ शिक्षक नियमितता					

१.३ कार्यसम्पादन नतिजाको आधारमा प्रोत्साहन प्रणाली एवं पुरस्कार तथा दण्डको व्यवस्था	करार सम्झौता	प्रअ, सबै शिक्षक र विव्यस			
१.४ लक्ष्य सहितको वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालनको विवरण	वार्षिक कार्यक्रम	प्रअ, सबै शिक्षक र विव्यस			
१.५ खर्च गर्ने कार्यविधि र मापदण्ड पालना गरी खर्च स्वीकृत गर्नु गराउन	कार्यविधि	प्रअ र विव्यस			
१.६ स्थानीय शैक्षिक सामग्रीको तयारी र प्रयोग	शैक्षिक सामग्री तयारी र प्रयोगको समयमा अवलोकन नियमित बैठकमा समीक्षा	प्रअ र विव्यस	शैक्षिक सामग्री तयारी र प्रयोगको समयमा	-	स्थानीय शैक्षिक सामग्री तयार पार्ने शिक्षक सङ्ख्या निर्मित शैक्षिक सामग्री सङ्ख्या
१.७ तलब भत्ता भुक्तानी गर्दा तलवी विवरण तथा हाजिरी भिडान गरी मात्र रकम भुक्तानी गर्ने	नियमित बैठकमा समीक्षा	प्रअ			
१.८ विद्युतीय हाजिरी	नियमित चेकजाँच	प्रअ	मासिक		
१.९ विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षण तथा स्व:मूल्याङ्कन	निर्धारित साधन प्रयोग गरी	प्रअ, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा	वार्षिक		
१.१० सिकाइ उपलब्धि परीक्षण	कक्षा छनोट गरी	प्रअ, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा	वार्षिक		
१.११ SIP समीक्षा तथा ASIP निर्माण		प्रअ, विव्यस,शिअसं तथा शिक्षक	वार्षिक		

अनुसूची १ : विद्यालय स्व:मूल्याङ्कन रुजूसूची

विद्यालयको नाम: श्री जनज्योति मा.वि. बकुवा

मिति: २०८०। ०३।०६

- (१) “अति राम्रो” भन्नाले विद्यालयले “अपेक्षित” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा गरेको
 (२) “राम्रो” भन्नाले विद्यालयले “न्यूनतम” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा गरेका
 (३) “तत्काल सुधार गर्नुपर्ने” भन्नाले विद्यालयले “न्यूनतम” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा नगरेको

सूचक समुह	सूचक वा छलफलका विषयहरू (गत शैक्षिक सत्रको तथ्याङ्क प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्व:मूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो १	राम्रो २	तत्काल सुधार गर्नुपर्ने ३
आन्तरिक सक्षमताको अवस्था	कक्षा १ दोहोर्‍याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	०	०	✓		
	कक्षा ३ दोहोर्‍याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	०	०	✓		
	कक्षा ५ दोहोर्‍याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	०	६३.६२		✓	
विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि विवरण	कक्षा ३ को औसत प्राप्ताङ्क	६०%	१००%				
	नेपाली			८३			
	गणित			८०			
	अङ्ग्रेजी			७२			
	सामाजिक			७९			
	विज्ञान						
	कक्षा ५ को औसत प्राप्ताङ्क	६०%	१००%				
नेपाली			४५				

गणित	१७.२०			
अङ्ग्रेजी	३९			
सामाजिक	२४.२०			
विज्ञान	२९.२०			
हाम्रो ठाकुरबाबा	५५.१०			

उपलब्धि विवरण	कक्षा ८ को औसत प्राप्ताङ्क	६०%	१००%				
	नेपाली			४०.२			
	गणित			३३.१५			
	अङ्ग्रेजी			४३.४१			
	सामाजिक			३७.६			
	विज्ञान			३७.४			
	नैतिक			३३.८			
	पेशा, व्यवसाय तथा प्रविधि			६०.४			
	स्वास्थ्य र शारीरिक शिक्षा			२९.२			
	हाम्रो ठाकुरबाबा			५०.८१			

उपलब्धि विवरण	SEE को औसत प्राप्ताङ्क	२.८	४				
	नेपाली			२.६७			

	गणित			१.२१		
	अङ्ग्रेजी			२.५		
	सामाजिक			२.१		
	विज्ञान			१.९२		
	स्वास्थ्य, जनसंख्या तथा वातावरण शिक्षा			२.६		
	ऐ. प्रथम अर्थशास्त्र			१.९३		
	ऐ. द्वितीय लेखा			२.८७		

सूचक समुह	सूचक वा छलफलका विषयहरू (गत शैक्षिक सत्रको तथ्याङ्क प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्व:मूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो १	राम्रो २	तत्काल सुधार गर्नुपर्ने ३
विद्यालय सञ्चालन अवस्था	गत शैक्षिक सत्रमा जम्मा कक्षा सञ्चालन भएको दिन	२१० दिन	२२० दिन भन्दा बढी	२३७	✓		
	गत शैक्षिक सत्रमा कक्षा १ देखि ५ मा विद्यार्थीको औसत उपस्थित दिन (वार्षिक)	२१० दिन	२२० दिन भन्दा बढी	१५७			✓

	गत शैक्षिक सत्रमा शिक्षकको औसत उपस्थिति दिन (वार्षिक)	विद्यालय खुलेको दिन मध्ये ९२%	विद्यालय खुलेको सबै दिन (१००%)	९०.४८			✓
	कक्षा कोठामा शिक्षकको उपस्थिति	१००% समय		९९.४			✓
भौतिक सुविधाको अवस्था	कक्षा कोठा व्यवस्थापन	सफा, सरसफाइ र राम्रो बसाइ व्यवस्थापन भएको				✓	
	सुरक्षित विद्यालय भवन तथा कक्षा कोठा	पर्याप्त, सुरक्षित र व्यवस्थित, प्रकाशयुक्त भ्यान्टिलेसनयुक्त				✓	
	खानेपानीको अवस्था	सफा, स्वच्छ र पर्याप्त पानीको व्यवस्था भएको				✓	
	हात धुने (सावुन) व्यवस्था सहितकोशौचालय	राम्रा, सफा र पर्याप्त, छात्र र छात्राका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालयको व्यवस्था भएको				✓	
	खेल मैदान र घेराबार	पर्याप्त, सुरक्षित र सफा मैदानका साथै न्यूनतम खेल सामग्रीको व्यवस्था भएको				✓	
	पुस्तकालय, बुक कर्नर	विद्यालयमा एक पुस्तकालय वा कक्षा कोठामा बुक कर्नर				✓	

सूचक समुह	सूचक वा छलफलका विषयहरू (गत शैक्षिक सत्रको तथ्याङ्क प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्व:मूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो १	राम्रो २	तत्काल सुधार गर्नुपर्ने ३
विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध	१६. विव्यस र शिअसको नियमित बैठक	विव्यस- न्यूनतम वार्षिक ६ पटक र शिअस- न्यूनतम वार्षिक ४ पटक		३३	✓		

विद्युस, शिअस र अभिभावकद्वारा विद्यालयको अनुगमन	विद्युस, शिअस र अभिभावकहरूद्वारा तालिकाका आधारमा पाक्षिक रूपमा अनुगमन (सुविधा, कक्षा कोठा र कार्यक्रमहरू)			✓	
अभिभावक भेला	वर्षमा कम्तीमा दुई पटक			✓	
बालबालिकाको सहभागिता	बाल क्लब गठन र नियमित बाल केन्द्रत कार्यक्रम सञ्चालन, सामाजिक परीक्षण, विपद्जोखिम न्यूनीकरण, विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण जस्ता कार्यक्रमहरूमा सहभागिता		✓		
पञ्चवर्षीय विद्यालय सुधार योजना/वार्षिक कार्यान्वयन योजना निर्माण र कार्यान्वयन	विद्यार्थी र समुदायको सहभागितामा विद्यालय सुधार योजना निर्माण, कार्यान्वयन र अनुगमन			✓	
अभिभावक र कक्षागत शिक्षकको संयुक्त बैठक	नियमित सम्पर्क तथा वर्षमा प्रत्येक विषयको कक्षागत बैठक सञ्चालन		✓		
सेवाक्षेत्र भित्र विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको सङ्ख्या	०%	१.३		✓	

सूचक समुह	सूचक वा छलफलका विषयहरू (गत शैक्षिक सत्रको तथ्याङ्क प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्व:मूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो १	राम्रो २	तत्काल सुधार गर्नुपर्ने ३

शैक्षिक सामग्रीको विवरण	शिक्षकको पाठ तयारीको अवस्था	प्रत्येक कक्षामा विषयगत पाठ योजनाअनुसार कक्षा सञ्चालन भएको			✓	
	बाल केन्द्रित शिक्षण र सिकाइ	सक्रिय शिक्षणका साथ बाल केन्द्रित शिक्षण/सिकाइ विधि			✓	
	शिक्षक निर्देशिका	न्यूनतम सबै विषयको एक सेट शिक्षक निर्देशिका र पाठ्यक्रम भएको		✓		
	पाठ्यपुस्तक	सबै विद्यार्थीहरूका लागि सेटमा पर्याप्त पाठ्यपुस्तक प्राप्त		✓		
	शैक्षिक तथा खेल सामग्रीहरूको प्रयोग	शिक्षक तथा समुदायको सहयोगमा निर्मित सामग्रीको प्रयोग			✓	
आम्दानी र खर्चको विवरण	छात्रवृत्ति वितरण	विद्यमान नियम र निर्देशनअनुसार				
	लेखा र सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ	निर्देशिका अनुसार वार्षिक रूपमा सञ्चालन			✓	
	स्रोत/कोष सङ्कलन	बहुस्रोतहरू (स्थानीय तह, गैसस) बाट स्रोतहरू सङ्कलन				✓
	समुदायको योगदान (नगद, जिन्सी र श्रम)	समुदायमा आधारित संस्थाहरू, अभिभावक र अन्यबाट योगदान				✓
स्वास्थ्य	विद्यालय स्वास्थ्य र पोषण	प्राथमिक उपचार सामग्री, व्यक्तिगत सरसफाइ र नियमित स्वास्थ्य जाँचको व्यवस्था			✓	

सुचक समुह		राष्ट्रिय मापदण्ड	विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्व:मूल्याङ्कन

	सूचक वा छलफलका विषयहरू (गत शैक्षिक सत्रको तथ्याङ्क प्रयोग गर्ने)			अति राम्रो १	राम्रो २	तत्काल सुधार गर्नुपर्ने ३
		न्यूनतम	अपेक्षित			
विपद् जोखिम न्यूनीकरण	विपद्जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी सम्पर्क शिक्षक तोक्ने	नेपाल सरकारका विभिन्न दस्तावेजहरूमा विद्यालयले विपद्जोखिम न्यूनीकरणका कार्यकलाप गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेको छ ।			✓	
	विद्यालय परिसरको विपद् जोखिम मूल्याङ्कन				✓	
	विद्यालय सुरक्षा योजना तर्जुमा				✓	
	प्रतिकार्यको लागि तयारी (आपत्कालिन विकास योजना)				✓	
	परिवार, समुदाय र सार्वजनिक संस्थाहरूसँग सूचना आदानप्रदान, सम्पर्क तथा समन्वय				✓	
अन्य	विद्यार्थीहरूको समग्र विकासको लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	प्रत्येक शुक्रवार		✓		

अनुसूची २ : शिक्षक विवरण

क्र.स	शिक्षकको नाम	पद	तह/श्रेणी	शैक्षिक योग्यता	अध्यापन गर्ने विषय	हालको पदमा नियुक्ति मिति	सिटरोल संकेत नं.	सेवाको किसिम	सम्पर्क नं.
१	बालकृष्ण आचार्य	प्र अ	मावि द्वितिय	एम.एड, एल.एल.वि	अंग्रेजी	२०६३।०५।२९	१३०३९२	स्थायी	९८५८०६२०२७
२	पदम प्रसाद उपाध्याय	शिक्षक	मावि द्वितिय	एम.वि.एस., वि.एड	लेखा	२०६६।०५।०५		अस्थायी	९८४१८२७०३४
३	चेतन प्रसाद तिमिल्सेना	शिक्षक	मावि द्वितिय	एम.ए. वि.एड	अंग्रेजी	२०७९।११।२०		अस्थायी	९८४८०५१७५४
४	खेमनाथ योगी	शिक्षक	मावि तृतीय	एम.ए. वि.एड	सामाजिक	२०७६।०८।१९		अस्थायी	९८४८०६६८३३
५	जीवन कुमार आचार्य	शिक्षक	मावि तृतीय	एम.ए.वि.एस्सी.	गणित, विज्ञान	२०७८।०८।०१		अस्थायी	९८४८०७१४६९
६	टिका सापकोटा	शिक्षक	मावि तृतीय	वि.एड	नेपाली	२०८०।०१।२५		अस्थायी	९८६८०१७१३७
७	प्रेम बहादुर चौधरी	शिक्षक	मावि तृतीय	वि.एड	गणित	२०७९।११।१५		स्थायी	९८६६८४९१७५
८	टेकराज सुबेदी	शिक्षक	निमावि तृतीय	एम.ए.एम.एड, एल.एल.वि	सामाजिक	२०७१।०५।०६	१४५१५४	स्थायी	९८६८२०७८०७
९	भवानी शाही	शिक्षक	निमावि तृतीय	एम.एड,	नेपाली	२०७९।१०।२३	१९०३६६	स्थायी	९८५८०४२१५०
१०	मिनराज रिजाल	शिक्षक	निमावि तृतीय	वि.एस्सी	गणित, विज्ञान	२०७८।०४।१७		अस्थायी	९८४२५२३०९६
११	तारा उपाध्याय	शिक्षक	निमावि तृतीय	वि.एड	अंग्रेजी	२०७७।११।१२		अस्थायी	९८६२५२९०१०
१२	कु. शान्ती अधिकारी	शिक्षक	प्रावि द्वितिय	वि.एड	कक्षा शिक्षण	२०७१।०५।०८	१४६१८४	स्थायी	९८४८२६४९५३
१३	रमेश प्रसाद आचार्य	शिक्षक	प्रावि तृतीय	वि.एड	अर्थशास्त्र	२०७६।०८।०५	१७८०७२	स्थायी	९८४८०१५६७०
१४	ऋषि थापा	शिक्षक	प्रावि तृतीय	एम.एड,	गणित	२०७९।१२।१६	१८९७२२	स्थायी	९८६५४८७१२१
१५	स्यानु प्रसाद थारु	शिक्षक	प्रावि तृतीय	आइ.एड.	कक्षा शिक्षण	२०६२।०२।१०		अस्थायी	९८६८१०७९००
१७	चुल्हिराम थारु	शिक्षक	प्रावि तृतीय	वि.एड	सामाजिक	२०६४।०२।२२		अस्थायी	९८४४८७९६१६
१६	मिथिला कु. थापा	शिक्षक	प्रावि तृतीय	वि.एड	कक्षा शिक्षण	२०६४।०६।०४		अस्थायी	९८६४९२०७४४
१८	चन्द्रलाल चौधरी	कर्मचारी	लेखापाल	वि.एड		२०६३।०२।०१		अस्थायी	९८४८०१६७३२
१९	चन्द्रा कडेल	शिक्षक	बाल विकास	आइ.एड.	कक्षा शिक्षण	२०६७।०१।०८		अस्थायी	९८४८१०२९०६
२०	तुल्सी कडेल	शिक्षक	बाल विकास	आइ.एड.	कक्षा शिक्षण	२०६४।०१।२५		अस्थायी	९८४८११८४६०
२१	तुल्सी वि.क.	परिचालिका	पु.सहायक	आइ.एड.		२०७२।१०।०३		अस्थायी	९८६६५३४५१६
२२	कर्ण बहादुर खड्का	का.स.	श्रेणी विहिन	एस.एल.सी.		२०५३।१२।०५		स्थायी	९८४१७७२७०३
२३	विन्तिराम चौधरी	का.स.	श्रेणी विहिन	आइ.एड.		२०७०।०६।२५		स्थायी	९८६८१५१७६०

अनुसूची ३ : वि.व्य.स. पदाधिकारीको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	श्री जय प्रसाद पौडेल	अध्यक्ष	ठाकुरबाबा- ६ बकुवा	९८५८०६६५६०
२	श्री जित बहादुर थारु	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ तुलसीपुर	९८४८०९१४१५
३	श्री नरेश कुमार खनाल	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ बकुवा	९८४८१७७६३९
४	श्री पञ्च रोकाय	सदस्य	ठाकुरबाबा- ७ कालीगौडी	९८६७९५८७१०
५	श्री नविना महतारा	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ बकुवा	९८६८२४०४६४
६	श्री सावित्री चौधरी	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ बकुवा	९८६८९४८३७०
७	श्री सीता कुमारी भण्डारी	सदस्य	ठाकुरबाबा- १ भुरिगाँउ	९८४८१३२७४७
८	श्री पदम प्रसाद उपाध्याय	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ लंकापुर	९८४१८२७०३४
९	श्री बालकृष्ण आचार्य	सदस्य-सचिव	ठाकुरबाबा- ६ मनिकापुर	९८५८०६२०२७

शि.अ.सं. पदाधिकारीको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	श्री कान्छा थारु	अध्यक्ष	ठाकुरबाबा- ६ बकुवा	९८६८०४८२७९
२	श्री दिलमती थारु	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ तुलसीपुर	
३	श्री रन्जु थारु	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ बकुवा	९८६८२८९४९४
४	श्री सीता परियार	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ मनिकापुर	
५	श्री ललिता वि.क	सदस्य	ठाकुरबाबा- ७ बकुवा	
६	श्री श्री हरिराम थारु	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ बकुवा	
७	श्री श्री अजवसिंह खड्का	सदस्य	ठाकुरबाबा- ६ भुरिगाँउ	
८	श्री ऋषि थापा	सदस्य	ठाकुरबाबा- ३ नेउलापुर	९८६५४८७१२१
९	श्री रमेश आचार्य	सदस्य-सचिव	ठाकुरबाबा- १ भुरिगाँउ	९८४८०१५६७०

अनुसूची ४ : विद्यालयको SWOT विश्लेषण

सबलपक्ष १. गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न सक्ने अनुभवी, दक्ष र समर्पित शिक्षकस्टाफ तथा कर्मचारी २. शैक्षिकसुधारका लागि सक्रिय रूपमा सहभागिता जनाउने विव्यस, शि.अ.संघ तथा समुदाय ३. विद्यालय भित्रको सहयोगी, समावेशी र समतापूर्ण शैक्षिक वातावरण प्रवर्धन गर्ने सबल तथा सुदृढ समुदाय ४. उपलब्ध शैक्षिक पूर्वाधारहरु भवन, प्रयोगशाला तथा कक्षाकोठाहरु व्यवस्थित हुनु । ५. विद्यार्थीको चौतर्फी विकासमा सहभागिता र संलग्नता अभिवृद्धि गर्नका लागि सांस्कृतिक, सांगितिक तथा खेलकुद जस्ता अतिरिक्त क्रियाकलापको अवसर सिर्जना भएको	कमजोर पक्ष १. आधुनिक प्रविधियुक्त शैक्षिक सामग्रीको सिमित उपलब्धता, २. शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि र सुविधायुक्त पूर्वाधार विकासका लागि अप्रयाप्त लगानी तथा वित्तीय स्रोतको कमी ३. शिक्षक विद्यार्थी अनुपात अनुसार विषयगत शिक्षकको उपलब्धता र वैयक्तिक र विविधतायुक्त पृष्ठभूमिका बालबालिकाको सिकाइ प्रक्रिया जटिल र चुनौतीपूर्ण ४. भौगोलिक तथा प्रविधिको पहुँचका कारण बाह्य शैक्षिक संसारको अनुभव हासिल गर्ने अवसर सिमित हुनु ५. शिक्षकको पेशागत विकासका लागि ज्ञान, सिप विकासका अवसर न्यून हुनु ।
अवसर १. आर्थिक लगानी, स्रोत साधन तथा प्राविधिक सहयोगको लागि स्थानीय तह, सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थासँगको सहकार्य २. शिक्षणमा प्रविधिको उपयोगका लागि अनलाइन लर्निङ प्लेटफर्म र भर्चुअल कक्षाहरु सञ्चालन गर्न सकिने ३. स्थानीयतहले सार्वजनिक गुणस्तरीय शिक्षाका लागि गरेका प्रयासहरुबाट शिक्षक आपूर्ति, प्रविधि हस्तान्तरण, निशुल्क शिक्षा घोषणा, अनुगमन तथा शिक्षक सहायता प्रणालीको विकास हुनु ४. परम्पसागत कला, संस्कृति, प्रविधि, तथा प्राकृतिक सौन्दर्यको शैक्षिक उपयोग बाट शैक्षिक पर्यापर्यटन (Educotourism) विकास हुने । ५. अभिभावक तथा समुदायलाई विद्यालय विकासमा स्वयम्सेवी, मेन्टोरिङ तथा विज्ञको रूपमा संलग्न गर्न सकिने ।	चुनौती १. बसाइ सराइ तथा संस्थागत विद्यालय प्रतिको मोहले विद्यार्थी भर्नादर घट्दो अवस्थामा हुनु २. जनशक्तिको तिब्र गतिशीलताका कारण योग्य र क्षमतावान शिक्षक आपूर्तिमा दिगोपना । ३. नजिकैका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयसँग अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा बढ्दै जानु, ४. शिक्षामा लगानीको सुनिश्चितता तथा नीतिनियम निर्माणका लागि केन्द्र र स्थानीयतहको स्वार्थ बाफिदा अन्योलता बढ्दै जानु ५. प्राकृतिक प्रकोप तथा जोखिम न्यूनीकाणका निमित्त विद्यमान पूर्वाधारहरु चुनौतीपूर्ण छन् ।

अनुसूची ५ : विद्यालयको बार्षिक कार्यतालिका

श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय

ठाकुरबाबा न.पा. ६ बकुवा बर्दिया
स्थापित: २०२७

बार्षिक कार्यतालिका / शैक्षिक पात्रो २०८०

गते महिना	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	जन्मा दिन	विदा हुने दिन	खुले दिन	पढाइ हुने दिन	सन्त रत्न मीठम		
वैशाख	नयाँ वर्ष																																३५	८	२३	१७	६		
जेष्ठ																																		३२	५	२७	२७		
आषाढ																																		३५	१६	१५	११	८	
श्रावण																																			३२	१५	१७	१७	
भाद्र																																			३५	८	२३	२३	
आश्विन																																			३०	१०	२०	१३	७
कात्तिक																																			३०	३०			
मंसिर																																			३०	७	२३	१७	
पौष																																			२९	८	२१	२१	
माघ																																			२९	७	२२	२२	
फागुन																																			३०	८	२२	२२	
चैत्र																																			३०	५	२५	८	२१
																	जम्मा		३६५	१२७	२३८	१८४	३८																

संकेत

गर्ना अभियान शनिवार खेलकुद दशै तिहार कक्षा संवादन

बर्षे विदा परीक्षा नतिजा तयारी नतिजा प्रकाशन

बार्षिक समिक्षा तथा योजना निर्माण

पुनश्च:

- प्रत्येक शुक्रबार तोकिएको अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्थानीय विदा दिन ५ विद्यालयको र समुदायको आवश्यकता अनुसार लिइनेछ ।
- बनरस्तरीय शैक्षिक क्यालेन्डर २०८० को आधारमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

बालकृष्ण आचार्य
प्रधानाध्यापक

अनुसूची ६ : शिक्षक, कर्मचारी कार्यविभाजन
शैक्षिक सत्र: २०८०

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जिम्मेवारी	जिम्मेवारी प्राप्त मिति	सम्पर्क नं.
१	बालकृष्ण आचार्य	प्रधान अध्यापक	२०७८।०६।१८	९८५८०६२०२७
२	पदम प्रसाद उपाध्याय	परीक्षा तथा मूल्याङ्कन संयोजक	२०७८।०८।१२	९८४१८२७०३४
३	चेतन प्रसाद तिमिल्सेना	सहायक प्रधानाध्यापक	२०७९।११।२४	९८४८०५१७५४
४	खेमनाथ योगी	मा.वि. संयोजक/ अ.क्रियाकलाप संयोजक	२०७८।०७।१३	९८४८०६६८३३
५	जीवन कुमार आचार्य	विज्ञान तथा प्रविधि संयोजक	२०७८।०७।१३	९८४८०७१४६९
६	टिका सापकोटा	कला, साहित्य र संगित संयोजक	२०८०।०२।१४	९८६८०१७१३७
७	प्रेम बहादुर चौधरी	अंग्रेजी माध्यम संयोजक	२०७९।११।२४	९८६६८४९१७५
८	टेकराज सुबेदी	इको-क्लव संयोजक	२०७९।११।२४	९८६८२०७८०७
९	भवानी शाही	आ.वि. संयोजक /जु.रे.स. संयोजक	२०७९।११।२४	९८५८०४२१५०
१०	मिनराज रिजाल	ICT संयोजक	२०७९।११।२४	९८४२५२३०९६
११	तारा उपाध्याय	कक्षाकोठा व्यवस्थापन संयोजक	२०८०।०२।१४	९८६२५२९०१०
१२	कु. शान्ती अधिकारी	कक्षा शिक्षण/ लैंगिक फोकल पर्सन	२०७८।०१।०१	९८४८२६४९५३
१३	रमेश प्रसाद आचार्य	विद्यालय समुदाय सम्बन्ध संयोजक	२०७८।०८।१२	९८४८०१५६७०
१४	ऋषि थापा	तथ्यांक अभिलेखन संयोजक	२०८०।०२।१४	९८६५४८७१२१
१५	स्यानु प्रसाद थारु	कक्षा शिक्षण तथा दिवा खाजा संयोजक	२०८०।०१।१०	९८६८१०७९००
१६	चुल्हिराम थारु	पि.टि. तथा प्रार्थना संयोजक	२०८०।०१।१०	९८४४८७९६१६
१७	मिथिला कु. थापा	कक्षा शिक्षण/मनोसामाजिक संयोजक	२०८०।०२।१४	९८६४९२०७४४
१८	चन्द्रलाल चौधरी	लेखा संयोजक	२०७८।०६।१८	९८४८०१६७३२
१९	चन्द्रा कडेल	बालविकास संयोजक	२०७८।०६।१८	९८४८१०२९०६
२०	तुल्सी कडेल	बालसंरक्षण संयोजक	२०७८।०६।१८	९८४८११८४६०
२१	तुल्सी बि.क.	पुस्तकालय संयोजक	२०८०।०२।१४	९८६६५३४५१६
२२	कर्ण बहादुर खड्का	विद्यालय संरक्षण संयोजक	२०७८।०६।१८	९८४१७७२७०३
२३	विन्तिराम चौधरी	सरसफाइ संयोजक	२०७८।०६।१८	९८६८१५१७६०

अनुसूची ७ : कार्यदलका सदस्य तथा कार्यशाला गोष्ठी

बैठक नं. : ४३

मिति : २०८०/०३/०६

आज मिति २०८० साल असार ६ गते बुधवारका दिन बिहान ८ : ०० बजे श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय बकुवाको कार्यकक्षमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री जय प्रसाद पौडेलज्यूको अध्यक्षतामा विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ तथा शिक्षक कर्मचारीको संयुक्त बैठक बसी विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक एवं अन्य व्यवस्थापकीय पक्षहरुसहित तपसिलका प्रस्तावहरुमा छलफल गरी निर्णय पारित गरियो ।

 व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री जय प्रसाद पौडेल

 व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री जित बहादुर थारु

 व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री नरेश कुमार खनाल

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री पञ्च रोकाय

 व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री नदिना महतारा

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री सावित्रा चौधरी

 व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री सीता कुमारी भण्डारी

 व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री पदम प्रसाद उपाध्याय

 सदस्य-सचिव श्री बालकृष्ण आचार्य

 आमन्त्रित शि.अ. संघ अध्यक्ष श्री कान्छा थारु

आमन्त्रित शि.अ. संघ सदस्य श्री ललिता वि.क.

आमन्त्रित शि.अ. संघ सदस्य श्री हरिराम थारु

आमन्त्रित शि.अ. संघ सदस्य श्री सीता परियार

 आमन्त्रित शि.अ. संघ सदस्य श्री रन्जु थारु

 आमन्त्रित शि.अ. संघ सदस्य श्री दिलमति थारु

आमन्त्रित शि.अ. संघ सदस्य श्री अजवसिंह खड्का

 आमन्त्रित शि.अ. संघ सदस्य-सचिव श्री रमेश प्रसाद आचार्य

प्रस्तावहरू

१. विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यदल गठन सम्बन्धमा ।

निर्णयहरू

१. प्रस्ताव नं. १ मा छलफल गर्दा यस विद्यालयको ५ वर्षे विद्यालय सुधार योजना (२०८०-२०८४) निर्माणका लागि तपसिल बमोजिमको विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरियो ।

तपसिल

क्र.सं.	नाम थर	पद	प्रतिनिधित्व
१	बालकृष्ण आचार्य	संयोजक	प्र.अ.
२	नरेश कुमार खनाल	सदस्य	विव्यस प्रतिनिधि
३	छविलाल सापकोटा	सदस्य	शिक्षाप्रेमी
४	कान्छा थारु	सदस्य	शिअसं प्रतिनिधि
५	कृ. शान्ती अधिकारी	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि

Handwritten signatures and notes in Nepali. The notes include "२०८४", "२०८०", "५ वर्षे", "विद्यालय सुधार योजना", "निर्माण", "कार्यदल गठन", "सम्बन्धमा", "प्रस्ताव नं. १", "छलफल", "गर्दा", "यस", "विद्यालयको", "निर्माणका", "लागि", "तपसिल", "बमोजिमको", "विद्यालय", "सुधार", "योजना", "निर्माण", "कार्यदल", "गठन", "गर्ने", "निर्णय", "गरियो". There are several handwritten signatures and initials scattered around the text.

अनसूची ८ : कार्यदलको बैठक

बैठक नं. : २

मिति : २०८०/०३/२३

आज मिति २०८० साल असार २३ गते शनिवारका दिन विहान ८ : ०० बजे श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय बकुवाको कार्यक्षमा विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यदलका संयोजक श्री बालकृष्ण आचार्यको अध्यक्षतामा तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री जय प्रसाद पौडेलज्यूको विशेष उपस्थितिमा कार्यदलको बैठक बसी विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक एवं अन्य व्यवस्थापकीय पक्षहरुसहित निर्मित विद्यालय सुधार योजना तपसिलका प्रस्तावहरुमा छलफल गरी निर्णय पारित गरियो ।

उपस्थिति

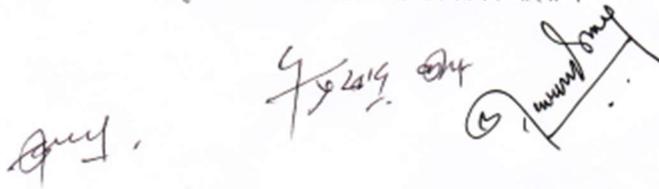
श्री जय प्रसाद पौडेल	वि.व्य.स. अध्यक्ष	
श्री बालकृष्ण आचार्य	संयोजक	
श्री छविलाल सापकोटा	सदस्य	
श्री नरेश कुमार खनाल	सदस्य	
श्री कान्छा धारु	सदस्य	
श्री कृ. शान्ती अधिकारी	सदस्य	

प्रस्तावहरु

१. विद्यालय सुधार योजना स्वीकृतिका सिफारिस सम्बन्धमा ।

निर्णयहरु

१. प्रस्ताव नं. १ मा छलफल गर्दा यस विद्यालयको ५ बर्षे विद्यालय सुधार योजना (२०८०-२०८४) निर्माण तथा मस्यौदा लेखन कार्य कार्यदलका संयोजक तथा प्रधानाध्यापक बालकृष्ण आचार्यले छलफलका लागि कार्यदलको बैठकमा प्रस्तुत गरी उक्त मस्यौदा उपर कार्यदलको सुझाव समेटी विद्यालय सुधार योजना (२०८०-२०८४) विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा स्वीकृतिका सिफारिससाथ पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

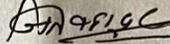
अनसूची ९ : वि.व्य.स.को बैठक

बैठक नं. : ४४

मिति : २०८०/०३/२४

आज मिति २०८० साल असार २४ गते आइतबारका दिन बिहान ८ : ०० बजे श्री जनज्योति माध्यमिक विद्यालय बकुवाको कार्यक्षमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री जय प्रसाद पौडेलको अध्यक्षतामा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक एवं अन्य व्यवस्थापकीय पक्षहरुसहित तपसिलका प्रस्तावहरुमा छलफल गरी निर्णय पारित गरियो ।

व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री जय प्रसाद पौडेल

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री जित बहादुर थारु

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री नरेश कुमार खनाल

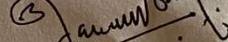
व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री पञ्च रोकाय

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री नविना महतारा

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री सावित्री चौधरी

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री सीता कुमारी भण्डारी

व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री पदम प्रसाद उपाध्याय

सदस्य-सचिव श्री बालकृष्ण आचार्य

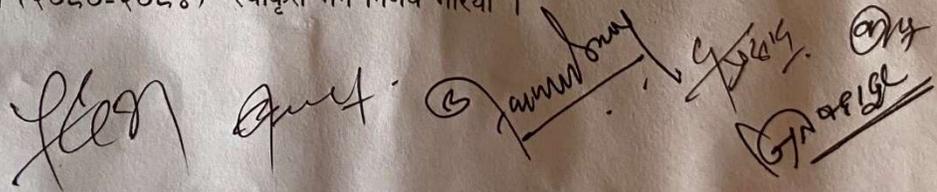
आमन्त्रित शि.अ. संघ अध्यक्ष श्री कान्छा थारु

प्रस्तावहरु

१. विद्यालय सुधार योजना स्वीकृति सम्बन्धमा ।

निर्णयहरु

प्रस्ताव नं. १ मा छलफल गर्दा यस विद्यालयको ५ बर्षे विद्यालय सुधार योजना (२०८०-२०८४) निर्माण कार्य कार्यदलका संयोजक तथा प्रधानाध्यापक बालकृष्ण आचार्यको संयोजकत्वमा गठित कार्यदलबाट सम्पन्न भई स्वीकृतिका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत हुन आएकाले विद्यालय व्यवस्थापन समितिले उक्त योजनामा आवश्यक सुझावसहित विद्यालय सुधार योजना (२०८०-२०८४) स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

अनसूची १० : शिक्षक कर्मचारीको तस्वीर

